ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 7ον

1930

ΑΡ 314

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΜΑΥΡΩΝ

Ἡ ΚΟΛΥΝΟΣ ὁμορφαίνει καὶ ἀσπρίζει τὰ δόντια. Διαλύει τὰς ἐπὶ τῶν ὀδόντων ξένας οὐσίας καὶ καταστρέφει τὰ ἐπικίνδυνα μικρόβια. Δοκιμάσατε τὴν Κολυνὸς καὶ προσέξατε τὴν κτηθεῖσαν μαργαρώδη στιλπνότητα ἐκ τῆς χρήσεως. Ἐν ἑκατοστόμετρον ἐπὶ ξηρᾶς ψήκτρας ἀρκεῖ.

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΚΟΛΥΝΟΣ

202

Ο ΕΥΓΕΝΗΣ ΤΑΥΡΟΜΑΧΟΣ

Δὲν παραλείπει ποτὲ πρὸ καὶ μετὰ τὴν ταυρομαχίαν νὰ λαμβάνῃ τὸ ἀπολύτως ἀβλαβὲς κατευναστικὸν τῶν νεύρων Bromural, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ πρὸς τοῦτοις τὸν ἀτερεώτερον ψυχικὰ κατὰ πάσης κοπώσεως, σωματικῆς ἢ διανοητικῆς.

Τὰ Bromural τῆς Ἑταιρίας Knoll A.-G. τοῦ Ludwigshafen ἐπὶ τοῦ Ρήνου (Γερμανία) εἶναι φάρμακον λαικὸν γνωστὸν πρὸ ἑνὸς τετάρτου τοῦ αἰῶνος καὶ παντοῦ ἀπαραίτητον. Ὑπάρχει εἰς σοληνάρια τῶν 10 καὶ 20 δισκίων. Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Φαρμακεῖα.

ΑΥΓΑ : 5 ΛΕΠΤΑ ΤΟ ΕΝΑ

Τόσο κοστίζει τὸ αὐγό, ὅταν δίδετε ὠοτοκίνην στὶς κότες σας, τὶς κάνει νὰ γενναῖν καὶ μὲ τὰ χιόνια. Ζητήσατε ἀπὸ Ἐδωδ. Θανεπούλου, «Σαντράλ», «Ὄλυμπος», Ἐξαρχοπούλου, Φαρμ. Μπακάκου, Ἀλεξίου, Π. Φάληρον Γ. Κόπανος, Πειραιὰ Ζαχαριάδης, Μ. Στοᾶς 33α, Ἀποθήκη Γεωργ. Γραφείον Περικλέους 16, Ἀθῆναι.

ΒΕΡΝΙΚΙ ΕΛΔΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ

ΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΣΑΣ

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΣΑΣ,
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ,
ΤΗΝ ΠΡΟΙΚΑ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΑΣ
ΤΟ ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI
(ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΡΩΜΗΣ)

Σᾶς προσφέρει κάθε εὐκολίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνωτέρου σκοποῦ.
Κεφάλαια ἠσφαλισμένα μέχρι σήμερον. Τεσσαράκοντα δισεκατομμύρια δραχμαί.
Ἀσφαλιστήρια ἠγγυημένα παρὰ τοῦ Θησαυροφυλακείου τοῦ Ἰταλικοῦ Κράτους.
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ : ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 47 - Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ 2 (2ος ΟΡΟΦΟΣ)

Ὅταν δὲν εἶναι τοῦ Schering
δὲν εἶναι Οὐροτροπίνη.

ΔΙΣΚΙΑ
ΟΥΡΟΤΡΟΠΙΝΗΣ Schering

ἀπολυμαίνουν καὶ καθαρίζουν τὸν ὀργανισμὸν καὶ παρέχουν εἰσπερι-πτώσεις ἐμπυρέτων νοσημάτων ὡς καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἀσφαλεστέραν προστασίαν κατὰ τῶν παθήσεων τῶν νεφρῶν, τῆς κύστεως καὶ τοῦ ἤπατος.

Νὰ πέρνετε πάντοτε:
»Οὐροτροπίνην SCHERING«
Σωληνάρια τῶν 20 δισκίων.

9022903

ΤΗΝ ΝΕΟΤΗΤ
ΑΓΟΡΑΖΕΤ
Παρασκευάζ
να συμφώνως μ
συνταγὴν ὑφιστα
μένην ἀπὸ ἑβδομη
κοντα ἐτῶν, ἡ Κλη
μα. ἡ Πούδρα κα
ὁ Σάπων
ΣΙΜΟΝ
εἶναι διὰ τὴν ἐπ
δερμίδα ἐξόχως ἀ
εργετικά.
CRÈM
SIMO

ΒΑΦΗ RIT
RIT
ΕΓΓΥΗΜΕΝ
ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟ
ΒΑΦΕΙ
Γεν Αντιπρ. Τ. ΓΙΟΚΑΡΗΣ
ΧΑΛΚΟΝΔΥΛΗ 60

Η ΑΙΜΟΚΛΕ
Εἶνε ἀπαραίτητος δι
κυρίας καὶ δεσποινίδας
ὑποφέρουν ἀπὸ τὴν
περιόδου των. Ἡ
καθησυχάζει ἀμέσως
καὶ κανονίζει τελείως
μενα χρονικά διαστήμ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ

LONGIN
10 GRANDS P
506 PRIX D'EXCELL
τοιοῦτον ρεκόρ οὐδεμία
κόσμου ἔχει νὰ ἐπιδεί
μερον.
ΩΡΟΛΟΓΙ
ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΑΚΡ
πρωτοφανὴς ἔκθεσις δι
κοσμημάτων βαρυτ
ΜΕΓΑΛΑ ΑΔΑΜΑΝΤ
ΑΦΩΝ Π. ΖΕΝΕΤΟ
Ἑρμοῦ 19 καὶ Σταδ
(ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤΟ
Τιμαὶ ἀριστοκρ
Μία LONGINES δὲν
σας ἀρέσῃ

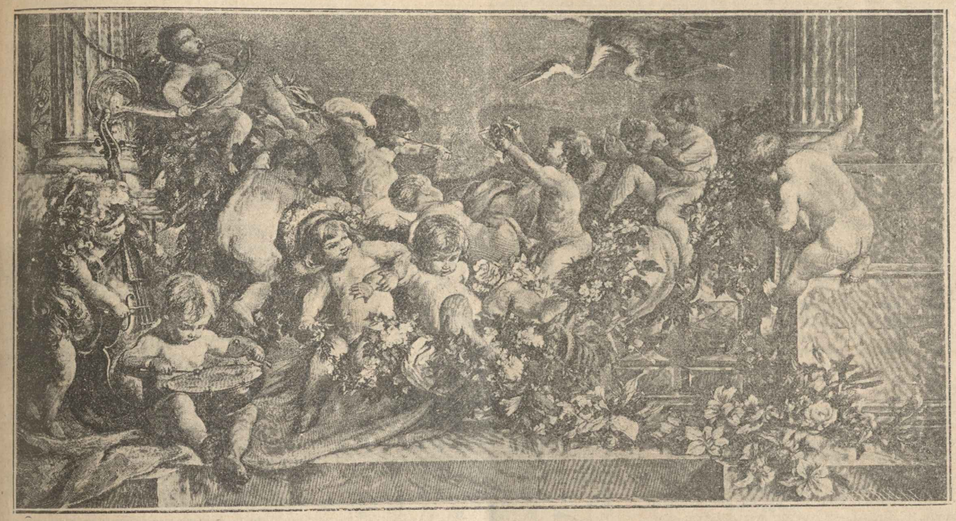

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

Ο ΞΕΝΟΣ

Ὅσο τὸ βαπόρι πλησίαζε, τόσο ἡ μεγάλη πολιτεία, ποὺ εἶχε προβάλει μέσ' στὴν πρώτην ἄχνα τῆς αὐγῆς, μεγάλωνε στὰ μάτια του. Ἔβλεπε τὶς καμινάδες, τὰ σπίτια, τὸ λιμάνι — τὶς πλατεῖες μὲ τὴν κίνησή τους, τὶς ἀποβάθρες, τὰ καμπαναριά — κι' ὅλ' αὐτά, μέσ' στὴν ἀχλὺ τὴν πρωϊνή, ἔπαιρναν σημασίες ὀνειρώδεις, καὶ τὰ χρώματα, τοὺς τόνους, καὶ τὶς ἀνταύγειες μιᾶς ἐξαισίας φαντασμαγορίας. Ἡ καινούρια πολιτεία τοῦ ἄνοιγε σιγὰ-σιγὰ τὴν ἀγκαλιά της. γιομάτη γοητεία κ' ὑποσχέσεις, τοῦ ἄναβε τὶς πιὸ κρυφὲς ἐλπίδες, τὸν καλοῦσε νὰ πάει κοντά της, ντυμένη πρώτα μὲ τὰ γαλανά της ροῦχα, καὶ λίγο ὑστερώτερα μὲ τὰ μενεξεδένια—κι' ἔπειτα, μὲ τὸ βγάλσιμο τοῦ ἥλιου, ντυμένη ὅλη, ξαφνικά, μὲ τὰ χρυσά της— σὰν ἕνας τόπος αἰωνίας εὐτυχίας, σὰν ἕνας κόσμος μαγικὸς παραμυθιοῦ, ποὺ σβήνει κάθε θλίψη καὶ φροντίδα, ποὺ δὲν ὑπάρχει τὸ μαράζι τῆς καρδιᾶς, ἀλλὰ μιὰ περετούδης εὐφροσύνη, ἕνα μεθύσι τοῦ κρομιοῦ καὶ τοῦ μυαλοῦ, χωρὶς ποτέ, ποτὲ νὰ σταματήσει...

Ὅλες οἱ στιγμὲς τῆς περασμένης ἀγωνίας, ἔσβησαν μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν εἰκόνα.

Ἔβλεπε τὸν ἑαυτό του ξαναγεννημένο, μεγαλωμένον ὑπερφυσικά, σ' ἕνα νέον κόσμο λησμονιᾶς, ποὺ τὸν δεχόταν μὲ θριαμβικὰ τραγούδια, μὲ χίλιες ἀκαθόριστες καὶ μαγικὲς φωνές, σὰ μὰν ἐκπλήρωση τῶν μακρυνῶν του πόθων, σὰ μιὰ γλικειὰ κι' ὀνειρεμένη ἐπιβράβευση τῶν ὄσων εἶχε ὑποφέρει μέχρι τώρα, γιὰ νὰ φτάσει κάποια μέρα ὥς ἐκεῖ— στὸ χιμαιρικὸ αὐτὸ λιμάνι, τὴ συναρπαστικὴν ἱκανοποίηση τῶν πιὸ μεθυστικῶν προσδοκιῶν του...

Καθὼς πλησίαζε τὸ μεσημέρι, ἔπειτ' ἀπὸ πολλὲς ἀργοπορίες, τὸ βαπόρι ἀγκυροβολοῦσε, μέσ' στὸ πλῆθος τῶν ἄλλων βαποριῶν, μὲ κρότους, μὲ φωνὲς καὶ μὲ σφυρίγματα. Κι' ὅλο τὸ σάστισμα ἐκεῖνο, ὅλο τὸ πανδαιμόνιο τῆς διαστικῆς καὶ χαρωπῆς ἀποβιβάσεως, τὰ βλαστήμια κ' οἱ θυμοὶ καὶ τὰ σπυρώξίματα, τοῦ φλόγιζαν τὸ αἷμα, τὸν ἔκαναν νὰ καίει σὰ λαμπάδα, μέσ' στὸν κρυφὸ τὸν ἐνθουσιασμό, καὶ γὰ σφίγγει τὶς γροθιές του ἀνυπόμονα, πότε νὰ πατήσει τὴ στεριά, ν' ἀνακατωθεῖ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, νὰ γίνει ἕνα μὲ τὸ ἀεικίνητο τὸ πλῆθος, νὰ χαθεῖ μέσ' στὴν καινούρια πολιτεία, σὰ μιὰ σταγόνα στὸν ὠκεανό...

Καὶ μόλις πάτησε στὴν ἀποβάθρα, κρατώντας τὴ βαλίτζα του, στάθηκε καὶ κοίταξε τριγύρω, τὰ σπίτια, τὰ βαπόρια, τ' αὐτοκίνητα, κ' ἔνιωσε τὰ γόνατά του νὰ λυγίζουν ἀπ' τὸ συναίσθημα τῆς ἄγνωστης χαρᾶς, τῆς καινούριας, ποὺ τὸν πλημμυροῦσε...

Προσπάθησε νὰ κρατηθεῖ, καὶ νὰ βάλει κάποιο ρυθμὸ στὶς σκέψεις του. Ἕνας ξένος, ποὺ φτάνει γιὰ πρώτη φορὰ σ' ἕναν καινούριο τόπο, πρέπει νὰ ξαίρει, πρῶτ' ἀπ' ὅλα, τί ζητάει. Κ' ἐκεῖνος, τώρα, δὲ ζητοῦσε τίποτε. Εἶχε ξεχάσει τὸ σκοπό του ἐντελῶς. Ἤθελε μόνο νὰ κοιτάξει καὶ νὰ χαίρεται...

Σὲ λίγο, ὅμως, πείνασε. Κι' αὐτὸ τὸν ἔφερε σὲ κάποιες σκέψεις θετικώτερες.

Εἶδ' ἕνα ξενοδοχεῖο, μιὰ σειρὰ τραπεζομάντηλα στρωμένα, κάτω ἀπὸ μιὰ τέντα, στὴ γωνία.

Πῆγε καὶ κάθισε σ' ἕνα τραπέζι, ἄχρη-ἄχρη.

Ἔφαγε στὴν τύχη, ὅ,τι τοῦφεραν.

Εἶχε τὰ μάτια καρφωμένα στοὺς ἀνθρώπους, στὰ νέα πρόσωπα ποὺ τὸν περιτριγύριζαν, στὶς καινούριες τὶς κουβέντες τῶν ἀνθρώπων. Ἔβλεπε τὶς πιὸ μικρὲς κινήσεις τους, τὴν ἔκφρασή τους, τὰ περπατήματά τους, τὰ περασμένα τους τὰ γαμήλια, τὸν τρόπο ποὺ μιλοῦσαν μεταξύ τους—κι' ὅλ' αὐτά, μέσ' στὰ ὑπέροχα μυαλό του, ἔπαιρναν διαστάσεις ἀπερίγραπτες, ἔπαιρναν τὸ βαθὺ ἐνδιαφέρον κάποιων πολὺ σπουδαίων γεγονότων.

Εἶχε μιὰ διεύθυνση στὴν τσέπη: τὴν ἔβγαλε μηχανικά, καὶ διάβασε τὰ γράμματα. Ἔπειτα τὴν ξαναβάλε στὴν τσέπη, ἀφοῦ προσπάθησε νὰ τὴν τυπώσει στὸ μυαλό του.

Πλήρωσε, καὶ ξεκίνησε. Ρώτησε γιὰ τὴν ἄγνωστη διεύθυνση. Σέβτηκε τὸ πρόσωπο ποὺ πήγαινε νὰ δεῖ. Ἦταν ἕνας θεῖος του μακρυνός, ποὺ ζοῦσε μέσ' στὴν πολιτεία χρόνια, καὶ ποὺ ποτὲ του δὲν τὸν εἶχεν ἰδωμένο. Τὸν φανταζόταν πολὺ γέρο, ζαρωμένο, ξεμωραμένο καὶ μὲ ματογυάλια. Ἔτσι τὸν φανταζόταν πάντα, ἀπὸ μικρὸ παιδί. Κ' ἐπειδὴ ἤξερε τὸ γραφικό του χαρακτῆρα, κι' ὁ χαρακτῆρας ἦταν κάπως δυσανάγνωστος, τὸν φανταζόταν φοβερὰ στριμένο, ἕνα σκληρὸ καὶ μοχθηρὸ γεροντοκόπελο... Μ' ὅλο ποὺ τοῦ τὴν εἶχαν παραστήσει ψηλό, γιομάτο, κορδωμένο κι' ἀνοιχτόκαρδο, δὲ μποροῦσε νὰ τὸν φαντασθεῖ ἀλλιῶς, παρὰ καθὼς τὸν εἶχε πλάσει στὸ μυαλό του.

Ὡς τὶς δυὸ τ' ἀπογεύματα γύριζε στοὺς δρόμους, χαζεύοντας μπροστὰ στὰ μαγαζιά, περιπλανημένος μέσ' στὴν κοσμοπλημμύρα, χάνοντας στὶς διάφορες θεαμάτες, μὴν ξαίροντας ποῦ περοδρόμο νὰ πάρει. Στὶς τρεῖς, ὅμως, βάρεθηκε νὰ βλέπει, κι' ἄρχισε νὰ ψάχνει γιὰ τὸ δεῖο του.

Μετὰ πολλὲς περιπλανήσεις, τελοσπάντων, ρωτώντας δεξιὰ κ' ἀριστερά, βρῆκε τὸ δρόμο καὶ τὸν ἀριθμό. Ἦταν ἕνα σπίτι πολυόροφο, μὲ πράσινα παράθυρα, τριγωνισμένο ἀπὸ μαγαζιά.

Χτύπησε στὴν πόρτα.

Σὲ λίγο προβάλε μιὰ καμαριέρα μὲ ποδιά. Εἶπε τ' ὄνομά του, καὶ περίμενε. Ὡσότου νὰ γυ

ρίσ' ἡ ὑπηρέτρια, ἔρριξε τὰ μάτια του στοὺς τοίχους καὶ στὰ ἔπιπλα, προσέχοντας τὴν κάθε λεπτομέρεια, θαμπωμένος ἀπ' τὴν πολυτέλεια, μὲ μιὰ δειλία φοβερὴ μέσ' στὴν καρδιά.... Ἡ βαλίτζα ἔτρεμε στὰ χέρια του.

Δὲν ἤξαιρε τὸ πῶς θὰ τὸν δεχόντουσαν. Ἕνας καινούριος φόβος τὸν κυρίευε, πὼς δὲ θὰ ἦταν ἱκανὸς νὰ μείνει ψύχραιμος, πὼς πιθανὸν νὰ τραύλιζε τὰ λόγια του, πὼς θ' ἀγνοοῦσε μὲ τί τρόπο νὰ σταθεῖ, πὼς θἄδινε βλακώδεις ἀπαντήσεις...

Κ' ἐπειδὴ ἡ ὑπηρέτρια ἀργοῦσε νὰ γυρίσει, τοῦ φάνηκε πὼς ἔφταιγαν τὰ ροῦχα του, πὼς ἴσως νὰ μὴν ἔκανε τόσο καλὴ ἐντύπωση, καὶ πὼς μπορεῖ νὰ τοὺκλειναν κατάμουτρα τὴν πόρτα...

Ξαφνικά, μετάνιωσε ποὺ χτύπησε. Θὰ προτιμοῦσε νὰ γυρίζει μέσ' στοὺς δρόμους, ἄγνωστος μέσ' στὸν ἄγνωστο τὸν κόσμο, νὰ περιπλανηθεῖ, ἔτσι, στὴν τύχη, δίχως νὰ πηγαίνει πουθενά—χαμένος στὶς καινούριες ἐντυπώσεις, δίχως σκοπὸ καὶ δίχως συντροφιά.

Μιὰ στιγμὴ ἔνιωσε τὸν πόθο νὰ τὸ σκάσει—ἀλλὰ τὰ πόδια του δὲν εἶχαν τὸ κουράγιο. Ἔμεινε καρφωμένος στὸ κατώφλι, σὰν ἕνας κατηγορούμενος, ποὺ περιμένει τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφαση....

Ἡ ὑπηρέτρια ἀργοῦσε νὰ φανεῖ.

Τελοσπάντων φάνηκε. Μ' εὐγενικὴ κουβέντα, ποὺ εἶπε τότε νὰ περάσει μέσα.

Ἀνέβηκε τὰ σκαλοπάτια δίχως κρότο, κ' ἔφτασε σὲ μιὰ μεγάλη σάλα.

Καὶ βρέθηκε πρώτη φορὰ μπροστὰ στὸ θειό του.

Ἦταν ἕνας ἡλικιωμένος λεβεντάνθρωπος, ντυμένος ἀψεγάδιαστα, τῆς ὥρας. Σηκώθηκε καὶ τοὔδοσε τὸ χέρι, μ' ἕναν τρόπο θερμὸ καὶ φιλικό, ποὔδινε μονομιᾶς ἐμπιστοσύνη.

Τοῦ χτύπησε τὸν ὦμο ζωηρά, τὸν ρώτησε γιὰ χίλια μικροπράγματα, σχετικὰ μὲ τὸ σκοπὸ τοῦ ἐρχομοῦ του, τοῦ εἶπε πὼς θὰ τὸν συστήσει κάπου, κ' ἔπειτα, δείχνοντας πὼς βιάζεται, τὸν ἔκανε νὰ καταλάβει, μὲ τὸν τρόπο του, πὼς ἦταν ὥρα γιὰ νὰ φύγει.

— Πήγαινε νὰ τριγυρίσεις, κ' ἔλα νὰ φᾶμε, κατὰ τὶς ὀχτὼ τὸ βράδι. Μὴ χαθεῖς—τ' ἄκουῦς; Σὲ περιμένω...

Κ' ἐκεῖνος πῆρε τὸ καπέλλο του, καὶ βγῆκε, κλείνοντας τὴν πόρτα.

Ἡ καρδιά του ἦταν τώρα πιὸ ζεστή.

Σημάδεψε τὸ σπίτι μὲ τὸ νοῦ του, καὶ τράβηξε μέσ' στοὺς καινούριους δρόμους. Ἀλαφρομένος ἀπ' τὸ βάρος τῆς βαλίτζας, ποὺ τὴν εἶχε παρατήσει σπίτι, περιπλανήθηκε ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, μὴν ξαίροντας διόλου ποῦ βαδίζει.

Πέρασε πλατεῖες, σταυροδρόμια, εἶδε μεγάλα μαρμαρένια κτίρια, καὶ κατέληξε σὲ μιὰ δεντροστοιχία, σ' ἕνα μεγάλο κῆπο μὲ ἀγάλματα, ὅλο μπουμπούκια καὶ βιολέτες ἀνθισμένες, ποὺ μοσκοβολοῦσαν δυνατά. Ἡ ἄνοιξη βασίλευε παντοῦ.

Εἶχε νυχτώσει τώρα.

Ἔκατσε σ' ἕνα μπάγκο, καὶ σήκωσε τὰ μάτια στὸ φεγγάρι.

Ὁ κόσμος περπατοῦσε γύρω, καὶ κουβέντιαζε. Δίπλα του ἦταν καθισμένος ἕνας γέρος. Σὲ λίγο ἤρθε κ' ἕνας ναύτης, παραπέρα.

Κάφρωσε τὰ μάτια στὸ φεγγάρι, ποὺ πρόβαλλε στὰ βάθη ὁλοστρόγγυλο. Καὶ τὸ φεγγάρ' εἶχε νέες σημασίες. Δὲν ἦταν τὸ φεγγάρι τοῦ χωριοῦ του, μὲ τὴν ἀσημένιαν ἡμεράδα, μὲ τὴ γλυκειὰ παρθενικὴ χλωμάδα. Ἦταν ἕνας δίσκος ὁλοπράσινος, χωρὶς νόημα καὶ χρῶμα μέσ' στὰ φῶτα—ἕνα παράξενο λουλούδι πελιδνό, ὅλο βαθειὰ καὶ φοβερὰ σημάδια, ποὺ θύμιζαν κάποιες κακὲς ἀρρώστιες—κι' ὡστόσο τὸν τραβοῦσε, τὸν τραβοῦσε, μὲ μιὰν ἴυνγη καινούρια γοητεία, μὲ μιὰν ἕλξη σκοτεινή, μυστηριώδη, σὰν ἕνας γρῖφος ὑποβλητικός...

Ἔνιωθε τώρα τὴν καινούρια θέση του, μέσ' στὸ ἄγνωστο ἐκεῖνο περιβάλλον, με τὶς ἀπρόοπτες καὶ νέες συγκινήσεις, διπλὰ στοὺς ξένους, τοὺς ἀνεξιχνίαστους καὶ προβληματικοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους, ποὺ τὸν διασταύρωναν σὰν ξαφνικὰ φαντάσματα, τὸν ἄγγιζαν μὲ τὶς ἀπότομες ματιές τους, πότε κλειστὲς καὶ κρύες σὰν τὰ φέιδια, πότε ζεστές, ἐκφραστικές, γιομάτες πάθος, μὲ σιωπηλὰ ὑπονοούμενα, μέ, δὲν ξαίρω, ποιὲς καινούριες ὑποσχέσεις—κι' ὅλ' αὐτά, μέσ' στὸ χαμένο του μυαλό, γύριζαν μὲ ρυθμοὺς ἰλιγγιώδεις, πνίγοντας ὅλες τὶς παλιὲς του ἀναμνήσεις, σὰν ὁ βοϊτός κάποιας μηχανῆς, ποὺ μᾶς ταράζει καὶ μᾶς ξεκουφαίνει, ἀφαιρώντας μας συγχρόνως, κάθε δύναμη νὰ προσηλωθοῦμε σὲ μιὰ σκέψη !

Δυὸ μάτια, ξαφνικά, τοῦ χαμογέλασαν. Ἦταν, ἁπλῶς, δυὸ μάτια ποὺ περνοῦσαν, δυὸ τυχαῖα μάτια ποὺ περνοῦσαν, δυὸ μάτια φευγαλέα—τίποτ' ἄλλο.

Τὰ κοίταξε κι' αὐτός, καθὼς περνοῦσαν, καὶ τὰ παραχολούθησε στὸ δρόμο τους, ὥς τὴ στιγμὴ ποὺ χάθηκαν στὰ δέντρα.

Κ' ἔνιωσε, τότε, μιὰ τρελλὴ ἐπιθυμία νὰ τρέξει, δίχως λόγο, τὸ κατόπι τους, νὰ τὰ κοιτάξει ἄλλη μιὰ φορά, νὰ τοὺς ζητήσει, ἄλλη μιὰ φορά, νὰ τοῦ χαμογελάσουν τὸ χαμόγελό τους, νὰ ξαναζήσει τὴ στιγμὴ τῆς ἑταιρίας τους.

Μάντευε πὼς αὐτὰ τὰ μάτια, τώρα, εἶχαν ἕνα μυστικὸ δικό τους—πὼς εἶχαν ἐρθει, μέσ' στὴ μονοξιά του, νὰ τοῦ δείξουν τὸ δρόμο τῆς ζωῆς του, νὰ τοῦ τονώσουν, κάπως ἀκαθόριστα, μ' ἕναν τρόπο ἀνταλῶς δικό τους, τὴν ἐμπιστοσύνη του στὸ μέλλον, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ αὐτός, ὁ ξένος, ὁ ξεροζωμένος, εἶχε καταλάβει νὰ λυγίζει... Κι' ὅμως δὲν τόλμησε νὰ τρέξει ἀπὸ πίσω τους, δὲν τόλμησε οὔτε νὰ τὸ σκεφτεῖ.

Ἔμεινε κοιτώντας πρὸς τὰ δέντρα, μὲ κρατημένη τὴν ἀναπνοή, παραμονεύοντας τὶς ἄγνωστες σκιές, ποὺ πηγαινοερχόντουσαν ἀθόρυβα, στὴ μεριὰ ποὺ χάθηκαν ἐκεῖνα—δίχος νὰ σαλέψει ἀπ' τὴ θέση του, βυθισμένος, ἀπολιθωμένος, ξεχνώντας ποῦ βρισκόταν καὶ τί ἔκανε, τὴ νύχτα, τοὺς ἀνθρώπους, τὸ φεγγάρι... Ἔμεινε' ἐκεῖ, μὲ τὴν καρδιὰ πελαγωμένη, βέβαιος πὼς μιὰ μέρα θὰ γυρίσουν, πὼς δὲ μπορεῖ παρὰ μιὰ μέρα νὰ γυρίσουν, πὼς δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ χαθοῦν—καὶ πὼς αὐτός, θὰ τὰ περίμενε' ἐκεῖ-πέρα, θὰ τὰ περίμενε, δίχως καὶ ν' ἀρνοῦσαν, θὰ τὰ περίμενε ὡσότου νὰ πεθάνει, μὲ τὴν καρδιὰ γιομάτη προσδοκία...

Κι' ἄξαφνα, κάποιος πέρασε κοντά του, κάποιος τὸν πάτησε σιγά, χωρὶς νὰ θέλει—καὶ μ' ἐκεῖνο τὸ τυχαῖο ἄγγιγμα, συνῆλθε, ξαναβρῆκε τὸ μυαλό του, θυμήθηκε τὸ θειό του, τὸ ταξεῖδι, τὴν περασμένη ὥρα, τὸ τραπέζι...

Πετάχτηκε ἀμέσως ἀπ' τὸ μπάγκο—καὶ, μέσ' στὸ πράσινο τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ποὺ τὸν κοιτοῦσε μὲ κάποιαν εἰρωνεία, ἔτρεξε καὶ χάθηκε στὸ πλῆθος...

ΝΑΠ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΠΑΠΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΤΟΜΟΥΡΑ

Ἕνας νέος ἐφημέριος περνοῦσε μιὰ μέρα στὴν ἐξοχὴ καβάλλα στὴν ὡραία φοράδα του, τὴ δυνατὴ καὶ καλοθρεμμένη. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ βγαίνουν τὰ βατόμουρα κι' ἡ φύσις γύρω εὐωδίαζε.

Ἐκεῖ ποὺ πήγαινε ὁ παπᾶς ψιθυρίζοντας τὶς πρωϊνὲς προσευχές του, εἶδε ἔξαφνα σὲ μιὰ γοῦβα τοῦ δρόμου, μέσα στ' ἀγκαθωτὰ βάτα μιὰ μουριὰ φορτωμένη ἀπὸ μεγάλα κατάμαυρα ὥριμα μοῦρα.

—Χριστέ μου ! φώναξε μὲ θαυμασμό. Πρώτη φορὰ βλέπω τέτοια ὡραῖα μοῦρα !...

Καὶ κόβοντας τὸ δρόμο τῆς φοράδας του τὴ σταμάτησε ἴσια-ἴσια μπρὸς στὰ βάτα.

Εἶδε ὅμως πὼς τὰ πιὸ γινομένα καὶ τὰ πιὸ ὡραῖα βατόμουρα βρίσκονταν ψηλὰ κι' ἦταν τριγυρισμένα ἀπὸ ἀγκάθια, σὲ τρόπο ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὰ φτάσῃ καθισμένος στὴ φοράδα του.

Ἀνέβηκε λοιπὸν ὄρθιος ἀπάνω στὴ σέλλα καὶ γέρνοντάς λιγάκι πρὸς τὰ βάτα διάλεξε τὰ πιὸ ὥμορφα καὶ τὰ πιὸ νόστιμα βατόμουρα κι' ἄρχισε νὰ τὰ τρώῃ μὲ μεγάλη ὄρεξι.

Ἀφοῦ ἔφαγε ἀρκετὰ καὶ χόρτασε, ἔσκυψε νὰ ἰδῇ τί γινόταν ἡ φοράδα του. Τὴν εἶδε τότε νὰ στέκεται ἡσυχα-ἡσυχα καὶ χάψηε πολὺ γ' αὐτό, γιατὶ ἦταν ἀκόμα ὄρθιος ἀπάνω στὴ σελλα.

—Τί γοῦστο θἄχε, εἶπε ἐξαφνα, ἂν περνοῦσε κανένας ἀπὸ δῶ καὶ τῆς φώναζε: «Χάι! Χάι !». Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ τὸ ἐξετόμισε αὐτὸ τὸ καταραμένο «Χάι ! Χάι !», ἡ φοράδα φοβήθηκε καὶ ἔκαμε ἕνα ἀποτομο πήδημα πρὸς τὰ ἐμπρός. Ὁ παπᾶς, φυσικά, βρέθηκε πεσμένος μές στὰ βάτα, ὅπου χτύπησε πολὺ ἄσχημα καὶ δὲν μποροῦσε νὰ γυρίσῃ οὔτε ἀπ' τὸ ἕνα πλευρὸ οὔτε ὡ' τὸ ἄλλο, ἔστω κι' ἂν τοῦ δίναν ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου.

Ἡ φοράδα ἄρχισε νὰ τρέχῃ καὶ σὲ λίγο ἔφτασε στὸ σπίτι τοῦ παπᾶ. Μόλις τὴν εἶδαν οἱ δικοί του, τρόμαξαν κι' ἔμπηξαν τὰ κλάματα νομίζοντας πὼς ὁ παπᾶς θἄχε πάθει κανένα κακό.

Ἀμέσως ἔτρεξαν νὰ τὸν ζητήσουν καὶ τὸν ἔβοῆκαν μέσα στὰ βάτα, σ' ἐλεεινὴ κατάσταση.

—Αἴ, παιδιά μου ! τοὺς φώναξε ὁ δύστυχος ὁ παπᾶς, γιὰ ποῦ τραβᾶτε ; Δὲν βλέπετ ποῦ εἶμαι πλαγιασμένος ; Τὰ βάτα καὶ τ' ἀγκάθια μοῦ ἔχουν πληγώσει καὶ κατματώσει τὸ κορμί...

—Ποιὸς σ' ἔβαλε αὐτοῦ μέσα, παπᾶ μου; τὸν ρώτησαν ἐκεῖνοι μ' ἀπορία.

—Ὁ πειρασμός, παιδιά μου, ποιὸς ἄλλος; Καλῶς περνοῦσα ἀπὸ δῶ λέγοντας τὴν προσευχή μου, μοῦ κατέβηκε νὰ φάω μοῦρα. Κι' ἡ κακὴ ὥρα μ' ἔρριξε ἐδῶ μέσα. Ροηθῆστε με τώρα νὰ βγῶ καὶ φέρτε με στὸ σπίτι μου ν' ἀναπαυτῶ.

Τὸ πάθημα αὐτὸ τοῦ παπᾶ μᾶς διδάσκει πὼς δὲν πρέπει νὰ ξεστοιζούμε πάντα ἐκεῖνα ποὺ ἔχουμε στὸ νοῦ μας.

ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ

Πῆρε τὸ καπέλλο του καὶ βγῆκε, κλείνοντας τὴν πόρτα...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ρ. Π.

Ἕνας τύπος νέας δεσποινίδος ποὺ δὲν εἶνε χυμένος στὸ ἴδιο καλούπι τῶν κοσμικῶν δεσποινίδων. Τὴν διακρίνει ἀφέλεια ἴσως ἐπειδὴ εἶνε βεβαία ὅτι ἔχει «Περσονναλιτὲ» καὶ ἑπομένως δὲν χρειάζεται ἐπιφύλαξι καὶ προσποίησι γιὰ νὰ πῇ τὴν γνώμη της, τὴν σκέψι της, τὴν κρίσι της. Ἡ σιλουέττα της εὐχάριστη στὰ μάτια, ἡ φυσιογνωμία της ἐκφραστικὴ καὶ ἀπὸ τὶς πλέον ἐκλεκτὲς Κωνσταντινουπολίτισες. Ἡ ὁμιλία της εὐχάριστη, συγκρατητικὴ καὶ πολὺ χιουμοριστική. Τὸ ντύσιμό της κομψὸ καὶ ἰδιότυπο. Η MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀνεξάντλητες δεξιώσεις καὶ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰ φαινόμενα θὰ ἐξακολουθήσουν καὶ πέραν τοῦ Πάσχα. Τὰ πολυτελῆ «χαρνὲ» τῶν κοσμικῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων περιλαμβάνουν ὁλόκληρη σειρὰ δεξιώσεων, χορῶν, Μπρίτζ, γευμάτων καὶ μουσικῶν ἑσπερίδων.

—Ἡ πλέον ἐκλεκτὴ καὶ συγχρόνως εὐχάριστη, περισσότερων ποιλήθμη δὲ ἑσπερὶς ἦτο ἡ δοθεῖσα παρὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς Πρεσβείας.

—Καὶ εἶνε ἤδη ἡ δευτέρα καλλιτεχνικὴ ἑσπερὶς ποὺ δίδεται παρὰ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Αἰγύπτου Σινταοὺς Μπέη διοργανωμένη μὲ πρόγραμμα τελειότατον ποὺ ὑποκινεῖ θαυμασμόν.

—Τὸ τραγοῦδι τῆς κ. Χεμπερλάϊν εἶνε ἀπολαυστικὸ ὑπὸ ἐποψιν τέχνης, μουσικότητος, χρώματος, ἐκφράσεως, τέμπρου, «ντιξιόν», αἰσθηματικότητος.

—Ἄλλαι εὐχάριστοι «ἀτραξιὸν» τοῦ προγράμματος ἦσαν τὸ τραγοῦδι τῆς κ. Μεξεβίρη, ἡ τεχνικὴ καὶ σίγουρη δοξαριὰ τῆς δίδος Χριστοδουλάτου καὶ ἡ ὡραία φωνὴ τῆς δίδος Τρουλιτάκη.

—Ὅσον μὲ τὴν περιγραφὴ τῶν παρευρεθέντων θὰ ἦτο πλέον εὔκολο ἂν ἀνεφέραμε τοὺς ἀπόντας, διότι πάντως ἔλειπαν ὀλίγιστοι ἐκ τοῦ κοσμικοῦ κύκλου.

—Θὰ σημειώσωμεν τὰς πλέον θαυμασθείσας ἐκ τῶν παρευρεθεισῶν: Πρεσβειρα Ἰταλίας κ. Μπαστιανίνι, φυσιογνωμία φωτισμένη ἀπὸ εὐμορφιὰ καὶ συμπαθητικότητα, ἡ Ἀγγλὶς κ. Ταίηλορ ἦτο θαῦμα ἰδέσθαι φαινέτσας καὶ νοστιμιᾶς, μὲ φόρεμα χαριτωμένο ἀπὸ κρὲπ—σατὲν βὲρ-ντ—ώ, ἡ κ. Κουντουμᾶ φωσφορίζουσα φυσιογνωμία καὶ πολὺ κομψὴ μὲ ἄσπρο κρὲπ—σατὲν καὶ περιδέραιον ροζ. Ἡ κ. Φραντζῆ μὲ ἐμπριμὲ εὐμορφη τουαλέττα χαφὲ καὶ κίτρινη, ἡ κ. Ρωμπέτη μὲ μαῦρο κομψὸ φόρεμα, Βαρώνη Σερένα—ἀληθινὸ Γκρὲζ—μὲ μπροσσὲ πράσινο φωτεινό, ἡ κ. Χεμπερλάϊν μὲ μαῦρη μουσελίνα στιαρμένη ὅλη μὲ χρυσὰ λουλούδια.

—Πολὺ σὶκ ἦσαν ἡ κ. Γ. Νικολαΐδη μὲ μαῦρη μουσελίνα, ἡ κ. Μεν. Μεταξᾶ, ἐπίσης μαῦρα, μὲ κοῦν «βιὲ-στὺλ» ποὺ σχηματίζει μικρὰ βολὰν μπουγιοννέ.

—Ἡ κ. Στ. Πεσματζόγλου μὲ μαῦρα καὶ μποξᾶ χρυσό.

—Ἀπὸ τὸ γκρούπ τῶν δεσποινίδων πλέον εὐμορφες ἦσαν αἱ δίδες Μικέτ Καμπάνη μὲ φυστικὶ ὡραῖο φόρεμα, δὶς Ρουσσὲν μὲ ρόζ, δὶς Ποσειδώνος μὲ λευκά.

—Μία προφανὴ καὶ ἀσυνείθιστη ἐμφάνισι ἡ δὶς Νόρα Μάγκου μὲ ἄσπρη κρὲπ σατὲν τουαλέττα.

—Τὴν Παρασκευὴν δεξίωσις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Φαρμάκη.

—Ἡ οἰκοδέσποινα ἔφερε κομψὴν τουαλέττα κόκκινη.

—Ἡ δὶς Λώρα Φαρμάκη ἐδέχετο μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτὴν χάριν, φέρουσα μπὲζ δαντέλλα.

—Παρευρέθησαν : Πρέσβειρα Ἰταλίας κ. Μπαστιανίνι· μὲ κομψὸ σύνολον μαῦρο καὶ φενὰρ γκρί, πρεσβευτὴς Τουρκίας καὶ ἡ κ. Ἐνίς, πρεσβευτὴς Γερμανίας Φὸν Κάρδοφ, κ. καὶ κ. Χεμπερλάϊν μὲ μαῦρη κομψὴ τουαλέττα, πρεσβευτὴς Σερβίας καὶ ἡ κ. Βούκοβιτς μὲ αἰθερία ἀνοιξιάτικη τουαλέττα ἐμπριμέ, ὁ Σεντὲτ Ζεκῆ μτέης, στρατηγὸς καὶ ἡ κ. Μπαλλίνι, ἀρχηγὸς Ἀγγλικῆς Ἀποστολῆς κ. Λάϊονς, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Καρλίνι, ὁ κ. Βισὲκ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μιλοσάβλιεβιτς, κ. καὶ κ. Μπλοντὲν—πολὺ εὐμορφη—μὲ μαῦρον σύνολον, ὁ κ. καὶ ἡ κ. ντὲ Σάντο, ὁ κ. ντὲ Βιγιάλς, ἡ κ. Π. Ταϊλιάρη, ἡ κ. Γ. Καφαντάρη, ἡ δὶς Παπαλεξοπούλου, κ. καὶ κ. Στ. Τρικούπη ἐξαιρετικὰ κομψὴ μὲ μαῦρα, κ. καὶ κ. Π. Καλλιγᾶ, κ. καὶ κ. Φραγκίστα, κ. καὶ κ. Κ. Ἀλεξανδρῆ, κ. καὶ κ. Καφόλου, ἡ κ. Μεσσηνέζη, ὁ κ. καὶ δὶς Δάντσεφ, ὁ ναύαρχος καὶ ἡ κ. Τυπάλδου μὲ κόκκινη κομψὴ τουαλέττα.

—Ἕνα γκροὺπ ἀπὸ χαριτωμένες δεσποινίδες: Μπραλλιὸν μὲ μαῦρα, Μεσσηνέζη κόκκινα, Μακκᾶ ἡ μία πράσινα ἡ ἄλλη μπὲζ, Α. Βλαχοπούλου, Κοσμετάτου, Σημαντῆρα καὶ οἱ κ. κ. Μελᾶς, Μπένσης, Τομπάζης, Μαρκέτης, Ζούζουλας, Καντᾶς, Κοσμετάτος κ.λ.π.

—Εὐχάριστη δεξίωσις—μαστίχα παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀρ. Λαδοπούλου τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν.

—Παροῦσαι καὶ παίζοντες αἱ πλέον φανατικαὶ μπριτζίστριαι καὶ μπριτζίσται. Ἑτοιμένος τὰ κηρρὲ καταρτίζονται μὲ ἀστραπιαίαν ταχύτητα καὶ αἱ κομψαὶ αὔθουσαι καταλαμβάνονται ὡς ἐξ ἐφόδου.

—Καλλιτεχνικὴ ἡ διακόσμησις τοῦ σπιτιοῦ, ἰδίως μία αἴθουσα μὲ στόφες σὲ χρῶμα κόκκινο λάκας ρυθμοῦ Αὐτοκρατορίας.

—Παντοῦ λουλούδια ἄφθονα ὥστε νὰ παρουσιάζῃ ὄψιν θαυμαστῆς σέρρας.

—Ἡ οἰκοδέσποινα γοητευτικὴ δέχεται μὲ τὴν σπανίαν χάριν ποὺ τὴν διακρίνει, φέρουσα ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μοντέλλα τῆς ἐποχῆς ἀπὸ μαῦρη ζωρζέττ καὶ δαντέλλα συμπληρωμένη μὲ βέστα ἴδια.

—Παρευρέθησαν αἱ κ. κ. Βερενίκη, μαῦρο κρὲπ βελουδένιο σύνολον καὶ μπὲζ ρενάρ, Αἰγινήτη μώβ, Π. Πετροκοκκίνου καφέ, Ἰατρίδη κόκκινα, Ἰωαννόγλου καφέ, Καρελλᾶ μαῦρο καὶ ἄσπρο εσικ φόρεμα, Καρυδιᾶ μαῦρη μουσελίνα, Κρίνου μαῦρο βελοῦδο κ.λ.π.

Η MONTAIN

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΟ ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΟ ΝΕΡΟ

Στὴν Κρήτη ἐπικρατεῖ στὸ λαὸ ἡ δοξασία ὅτι τὸ νερὸ τῶν πηγῶν κοιμᾶται μιὰ ὥρα κάθε νύχτα. Ὅποιος δὲ θέλει νὰ πιῇ ἀπ' αὐτό, πρέπει νὰ τὸ ξυπνήσῃ, ταράσσοντάς το ἐλαφρὰ μὲ τὸ χέρι του. Ἀλλοιῶς τὸ νερὸ θυμώνει καὶ τοῦ πάωνει τὰ συλλογικά.

Στὴ Μύκονο, πρὶν βγάλουν νερὸ οἱ γυναῖκες, συνηθίζουν νὰ ἐπικαλοῦνται τὸ «τελ.ώνι». Στὴν Ἀστυπάλαια πάλι δὲν τολμᾶ κανεὶς νὰ ἀντλήσῃ νερὸ ἀπὸ πηγάδι, γνωστὸ ὡς στοιχειωμένο, ἂν δὲν κάνῃ πρωτήτερα τὸ σταυρό του.

Ἐπίσης στὴν Ἤπειρο εἶνε γνωστότατη ἡ παροιμία «Τὰ νερὰ κοιμοῦνται, οἱ ὀχτροὶ δὲν κοιμοῦνται».

Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Καὶ ἡ σημερινὴ εἰκὼν τοῦ ἐξωφύλλου μας εἶνε ἔργον τοῦ Βαναροῦ ζωγράφου Ἐς. Παμπιστάνει τὸν Γεωργάκην Ὀλύμπιον τὴν στιγμὴ ποὺ βάζει φωτιὰ στὰ βαρέλια μὲ τὸ μπαρούτι, προτιμώντας νὰ πεταχτῇ στὸν ἀέρα, παρὰ νὰ πέσῃ στὰ χέρια τοῦ ἐπερχομένου ἐχθροῦ.

ΝΕΑ ΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡ καθηγήτρια τῆς ἀπαγγελίας τοῦ Ἑλλην. Ὠδείου κυρία Τζωλία Ἀμπελᾶ Τερενζίου θὰ δώσῃ σειρὰν φιλολογικῶν ἀπογευματινῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη τὸ Σάββατον ὁ Ἀπρίλιος, ὥρα 7 μ.μ. Μετὰ εἰσαγωγικὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Γ. Ἀθάνα γιὰ τὸ ἔργο τῶν ποιητῶν Στεφ. καὶ Αἰμιλίας Δάφνη, τῶν Κ. Οὐράνη, Στ. Σπεράντσα, Κράους καὶ Ρήγα Γκόλφη, θ' ἀπαγγελθοῦν ἐκλεκτὰ ποιήματα τῶν λοιπῶν τούτων καὶ τοῦ ἀειμνήστου Κ. Καρυωτάκη.

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 52 - 03)
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»
Ἐσωτερικοῦ δι' ἔν Ἔτος Δρ. 130 || Ἐξωτερικοῦ Λιρ. Ἀγγλίας Μία
» Ἑξάμηνος » 70
καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκὸ ἐτησία συνδρομὴ Σελίνια 24.
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ.
Τὰ προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχ. 3.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» :
Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 261 w. 85th Str New - York U. S. A., ἐν Αἰγύπτῳ - Σουδὰν ὁ κ. *Χριστόδουλος Σαράφης*, 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie, καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. *Γεώργ. Ἀντωνιάδης* B. P. 445 Elisabethville Congo - Belge.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» : NEW YORK NEWS AGENCY, General P. O. Box 497, NEW YORK, CITY, ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἐξαιρετικῶς καλὰς τιμὲς παλαιὰ βιβλία καὶ ὁλοκλήρους βιβλιοθήκας, χειρόγραφα παλαιὰ καὶ εἰκόνας (χαλκογραφίας, λιθογραφίας τῆς Ἐπαναστάσεως κ.τ.λ.). Ἐπίσης περιοδικὰ ἐκδοθέντα πρὸ τοῦ 1900, ἐφημερίδας, βιβλία ξένων γλωσσῶν κ. τ. λ. κ. τ. λ. Πληροφορίαι στὰ γραφεῖα μας.

ΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
Θὰ δημοσιεύσῃ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ, τὸ περίφημο ἔργο τοῦ κόμητος ΣΠΕΚΙΟ
Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ
Ὅλα τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, συνεντεύξεις μὲ τοὺς ἥρωας τοῦ ἀγῶνος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΟΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΥΠΟ ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΡΟΖΑ ΛΑΜΠΙΡΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ὦ, ὄχι, ὄχι δὲν ἦταν δυνατόν. Δὲν θὰ διάλεγε ποτὲ ὁ πατέρας της ἕναν τόσο γελοῖο, τόσο ἠλικιωμένο κύριο γιὰ γαμπρό του...

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ ὁ πατέρας της μὲ τὸν ξένο ἄνοιξαν τὴν πόρτα, διέσχισαν τὸν κῆπο, μπῆκαν στὸ σπίτι κι' ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν στὶς σκάλες

Ἡ Ρόζα μπῆκε γρήγορα στὸ δωμάτιό της.

Περίμενε ἐκεῖ μὲ χτυποκάρδι νὰ δῇ τί θὰ συμβῇ, τί θ' ἀπογίνῃ.

Θὰ τὴν εἰδοποιοῦσε ἀσφαλῶς ἡ μητέρα της ἂν ὁ ξένος ἦταν αὐτὸς ποὺ φοβόταν...

Ἐπειδὴ ἐννοιώθε ζαλάδες καὶ φοβήθηκε μὴν λιποθυμήσῃ ἄξαφνα, φώναξε τῆς μαγείρισσας νὰ τῆς πάῃ λίγο ταΐ.

Κάθησε στὸ τραπέζι καὶ τὸ ἔπινε, ἔχοντας τὸ νοῦ της στὴν πόρτα...

Σὲ λίγο ἄκουσε πατήματα.

Μπῆκε τρέχοντας ἡ Λαμπίραινα, ταραγμένη, χλωμή.

— Ρόζα μου, ψιθύρισε κι' ἔπεσε σ' ἕναν καναπέ.

Ἡ Ρόζα κατάλαβε.

Ἔτρεξε κοντά της, γονάτισε μπρός της καὶ τῆς ἔπιασε τὰ χέρια.

— Μητέρα... μητέρα, πές μου τί τρέχει ;

Ἡ Λαμπίραινα δὲν μιλοῦσε. Τὸ σαγόνι της ἔτρεμε... Τὰ χέρια της ἦσαν παγωμένα.

— Εἶν' ἐ κ ε ῖ ν ο ς, μητέρα ; ρώτησε ἡ Ρόζα, τονίζοντας τὴ λέξι.

Ἡ Λαμπίραινα κούνησε τὸ κεφάλι της.

Αὐτὸ ἔφτασε.

Ἡ Ρόζα πήδησε ἐπάνω, ξαναφόρεσε τὸ καπέλλο της, ποὺ τὸ εἶχε βγάλει καὶ τὸ εἶχε ρίξει στὸ τραπέζι, ἀγκάλιασε τὴ μητέρα της, τὴ φίλησε κ' ἔτρεξε νὰ φύγῃ.

Ἡ Λαμπίραινα θέλησε νὰ σηκωθῇ, μὰ ξανάπεσε στὴ θέσι της.

Θέλησε νὰ φωνάξῃ, μὰ ἡ συγκίνησίς της τὴν ἔπνιγε.

Ἄπλωσε τότε πρὸς τὴν Ρόζα τὰ χέρια της ἱκετευτικά, παρακαλεστικά.

Ἡ Ρόζα κοντοστάθηκε...

Πλησίασε τὴ μητέρα τῆς καὶ τῆς εἶπε :

— Μὴν κάνῃς ἔτσι, μαμά. Μὴ μ' ἐμποδίζῃς. Πρέπει νὰ φύγω, νὰ φύγω ἀμέσως. Θὰ πῆς τοῦ πατέρα πὼς βγῆκα ἔξω γιὰ κάποια δουλειά, πὼς πῆγα ὥς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ νὰ ψωνίσω κάτι. Ἔτσι γλυτώνω ἀπ' τὸ μαρτύριο αὐτό. Καταλαβαίνεις ;

— Ναί, καταλαβαίνω, εἶπε ἀργὰ καὶ λιτημένα ἡ Λαμπίραινα. Ἀναστέναξε ὕστερα καὶ συνέχισε, ἐνῶ δυὸ χοντρὰ δάκρυα κυλοῦσαν ἀπ' τὰ μάτια της.

— Καταλαβαίνω πὼς μπῆκε στὸ σπίτι μας ἡ συμφορά, πὼς μᾶς καταράστηκε ὁ Θεός !...

Μὰ δὲν ἦταν καιρὸς γιὰ λόγια καὶ γιὰ θρήνους.

Ἡ Ρόζα ἔσφιξε πάλι τὴ μητέρα της στὴν ἀγκαλιά της, τὴ φίλησε μὲ βουρκωμένα τὰ μάτια καὶ ἔφυγε, χωρὶς νὰ κυττάξῃ πίσω της.

Κατέβηκε στὴν κουζίνα, ἔτρεξε στὴ σκάλα τῆς ὑπηρεσίας καὶ βγῆκε στὸ δρόμο, χωρὶς νὰ τὴν καταλάβῃ κανένας...

Ὅταν βρέθηκε ἔξω δὲν δίστασε οὔτε στιγμή. Πῆρε ἕνα ἀμάξι καὶ τράβηξε γιὰ τὸν ἀγαπημένο της.

Ἔτσι ποὺ ὑχνονταν τὰ πράγματα ἔπρεπε νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ. Στὴν ἀνάγκη θὰ τὸσκαζαν πρὸ τῆς ὥρας ποὺ ὥρισαν. Διαφορετικὰ ἡ Ρόζα ἦταν χαμένη γι' αὐτόν.

. . . . . .

Λίγες στιγμὲς ὕστερα ἀπ' τὴν ἀναχώρησι τῆς Ρόζας, ἡ Λαμπίραινα σηκώθηκε ἀπάνω, σφούγγισε τὰ μάτια της κ' ἔτρεξε νὰ ἑτοιμάσῃ κάτι γιὰ νὰ περιποιηθοῦν τὸν ἐπισκέπτη τους.

Βγαίνοντας στὸ διάδρομο βρέθηκε μπρὸς στὸν ἄντρα της.

Ὁ Λαμπίρης τὴν κύτταξε καλὰ—καλὰ καὶ τῆς εἶπε :

— Γιατί ἔφυγες ἀπ' τὴ σάλα καὶ μᾶς ἄφησες μόνους ; Ἔλα γρήγορα μέσα. Τί ντροπὲς εἶν' αὐτές ; Ἔκλαιγες ;

— Ὄχι, Νώτη. Βγῆκα νὰ ἑτοιμάσω νὰ σερβίρουμε τὸν κύριο.

— Μίλησε καὶ τῆς Ρόζας νὰ ρθῇ μέσα. Καὶ δὲν θέλω μοῦτρα, γυναῖκα, ἀκοῦς ; Δὲν θέλω μοῦτρα...

— Τῆς Ρόζας ; ψιθύρισε ἡ Λαμπίραινα.

— Ναί, νὰ ντυθῇ καὶ νἄρθῃ νὰ χαιρετίσῃ τὸν κύριο. Ποῦ εἶνε ;... Πές της νἄρθῃ ἐδῶ...

Ἡ Λαμπίραινα τὸν κύτταξε σαστισμένη.

Αὐτὸ τὸν ἐρέθισε καὶ τῆς εἶπε ἀπότομα :

— Γυναῖκα, ποῦ ἔχεις τὸ νοῦ σου ; Σὲ ρωτῶ ποῦ εἶνε ἡ Ρόζα ;

— Δὲν εἶνε στὸ σπίτι... τραύλισε ἡ Λαμπίραινα.

Τὰ μάτια τοῦ Λαμπίρη ἀστραψαν. Ἔσφιξε τὶς γροθιές του. Νόμισε, πὼς δὲν ἄκουσε καλά. Ἔσκυψε κοντὰ στὴ γυναίκα του καὶ τὴν ρώτησε :

— Τί εἶπες ;... Τί εἶπες ;... Δὲν εἶνε στὸ σπίτι ἡ Ρόζα ;

— Ὄχι, Νώτη. Μὴν κάνεις ἔτσι γιὰ τὸ Θεό !...

— Δὲν εἶνε στὸ σπίτι ;... Δὲν εἶν' ἐδῶ ;...

Ἔτρεξε τὰ δόντια του μὲ λύσσα κ' ἐξακολούθησε νὰ μουγγρίζῃ μιλόν, παρὰ νὰ μιλήσῃ:

— Καὶ ποῦ εἶνε ;... Ποῦ πάει ;... Γιατί ἔφυγε ;... Πότε ἔφυγε ;... Πές μου... πές μου γρήγορα ποῦ εἶνε. Πρέπει νἀρθῇ ἀμέσως σπίτι.

Ἡ Λαμπίραινα προσπάθησε νὰ τὸν καθησυχάσῃ:

— Μὴν κάνῃς ἔτσι, Νώτη... Μὴν φωνάζῃς... Δὲν φταίει τὸ παλ... Δὲν ἤξερε τίποτα... Ἔπρεπε νὰ μᾶς τὸ πῇς. Φταῖς κι' ἐσύ, Νώτη.

— Ποῦ εἶνε, πρέπει νὰ τὴν βροῦμε ἀμέσως, πρέπει νἀρθῇ ἀμέσως σπίτι, οὔρλιαξε ὁ Λαμπίρης.

— Μά... πάει στὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ νὰ ψωνίσῃ κάτι, νομίζω.

— Τί ;... Πού ;... Σὲ ποιὸ μαγαζί ;

— Μήπως ξέρω, Νώτη ; Ποῦ θὲς νὰ ξέρω ; Μὴ μὲ παιδεύῃς περισσότερο, σὲ παρακαλῶ.

Ὁ Λαμπίρης πήγαινε νὰ σκάσῃ.

Πήγαινε νὰ τὴν φτιάσῃ τῆς Ρόζας καὶ τὴν ἔπαθε.

Καὶ τώρα ;

Τώρα τί θἄκανε, πῶς θὰ δικαιολογιότανε στὸν ὑποψήφιο γαμπρό του ;

Νὰ τρέξουν νὰ βροῦνε τὴ Ρόζα ; Μὰ ποῦ ; Εἶχε πάει κ' ἔπος στὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ ; Ἴσως νἄχε πῇ γέμματα στὴ μητέρα της. Ἴσως νὰ τὸν γελοῦσε κ' ἡ ἴδια ἡ γυναῖκα του.

Ἦταν συνομοσία, ναί, ναί, δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία.

Τὴν ἔπαθε.

Μὰ θὰ γελοῦσε καλύτερα ἐκεῖνος ποὺ θὰ γελοῦσε τελευταῖος.

Ἂν τοῦ τὸσκαζε τώρα ἡ Ρόζα, δὲν θὰ τοῦ τὸσκαζε καὶ ἀῦριο κι μεθαύριο...

Κάθησε στὸ τραπέζι κι' ἔπινε τὸ ταΐ της, ἔχοντας τὸ νοῦ της στὴν πόρτα...

Ἔστω... Θὰ κατάπινε τὴν ὀργή του. Θὰ δικαιολογιότανε στὸν μνηστῆρα. Καὶ θὰ κανόνιζε τὰ πράγματα ὥπως ἔπρεπε...

Σύστησε στὴ γυναίκα του νὰ πάῃ κ' αὐτὴ στὴ σάλα καὶ νὰ φερθῇ μὲ εὐγένεια καὶ προθυμία μεγάλη στὸν ἐπισκέπτη τους καὶ συγχρόνως διάταξε τὴν μαγείρισσα νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ ἀμέσως μόλις θὰ γυρίσῃ ἡ Ρόζα... ἂν γύριζε.

Μὰ ἡ Ρόζα δὲν γύρισε.

Κι' ἔτσι ὁ Λαμπίρης πνίγοντας τὸ θυμό του, δικαιολογήθηκε στὸν ὑποψήφιο γαμπρό του ἅπως μποροῦσε, τοὔκανε ἐξαιρετικὲς περιποιήσεις καὶ βγῆκε μαζύ του ἔξω.

Πῆγαν μαζὺ ὥς τὸ Σύνταγμα ὅπου καὶ χώρισαν, χωρὶς νὰ δοῦν τὴ Ρόζα. Κι' ὅμως ἡ νέα δὲν ἄργησε κόταν καὶ πολὺ μακρυὰ ἀπ' τὸ σπίτι της. Εἶχε συναντήσει τὸν Ἀνδρέα, τοῦ εἶπε τί συνέβη, κι' ἔχοντας κατέβη μαζὺ ὥς τὴν Πλάκα. Εἶδαν τὸν πατέρα της νὰ βγαίνῃ ἀπ' τὸ σπίτι μὲ τὸν ὑποψήφιο γαμπρό του καὶ τοὺς παρακολούθησαν ὥς ποὺ χώρισαν.

— Αὐτός... αὐτὸς εἶνε ! εἶπε ἡ Ρόζα στὸν Γαλάζη, δείχνοντάς του τὸν... μνηστῆρα της.

Ὁ Γαλάζης τῆς ἔσφιξε τὸ χέρι μὲ λαχτάρα:

— Δὲν θὰ μᾶς χωρίσῃ κανεὶς ποτέ ! τῆς εἶπε.

Συνεννοήθηκαν νὰ ξανασυναντηθοῦν τὴν ἑπομένη καὶ νὰ εἶνε ἕτοιμοι νὰ φύγουν ἀμέσως ἂν συμβῇ τίποτε τὸ ἀπρόοπτο, καὶ χώρισαν.

Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Ἡ Ρόζα γύρισε σπίτι της κοντὰ τὸ μεσημέρι...

Ὁ πατέρας της δὲν εἶχε πάει ἀκόμα.

Ἡ μητέρα της μόλις τὴν εἶδε ἔτρεξε νὰ τῆς πῇ τί συνέβη καὶ νὰ τὴν προετοιμάσῃ γιὰ τὴν καταιγίδα ποὺ θὰ ἐνέσκυπτε μόλις θἄρτανε ὁ Λαμπίρης.

— Γιατί νὰ φύγῃς, παιδί μου, τῆς εἶπε. Ὁ πατέρας σου ἔγινε θηρίο. Θηρίο !...

— Μοῦ εἶνε ἀδιάφορο, μητέρα.

— Τί θὰ τοῦ πῇς τώρα ποὺ θἄρθῃ ;

— Δὲν ἔχω νὰ τοῦ πῶ εἰπωτα. Κι' ἂν μὲ παρατενοχωρήσῃ θὰ φύγω ἀμέσως. Ἀμέσως...

— Ρόζα !...

— Μὴ μοῦ μιλᾶς, μητέρα, βαρέθηκα πειά, ἀηδίασα. Ἡ ἱστορία αὐτὴ πρέπει νὰ πάρῃ ἕνα τέλος.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούστηκαν στὴ σκάλα τὰ πατήματα τοῦ Λαμπίρη. Ἡ Λαμπίραινα ἄρταξε τὴ Ρόζα καὶ τὴν ἔσπρωξε, διὰ τῆς βίας σχεδόν, στὸ δωμάτιό της.

— Κρύψου !... Κρύψου !... τῆς εἶπε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΥΣΙΑΣ

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΕΑ

ΦΤΩΧΗ ΜΟΥ ΚΑΡΔΙΑ !...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Σᾶς γνωστοποιῶ ὅτι τὰ μαλλιὰ τῆς ἄρρωστης ἀποτελοῦν ἐπὶ τοῦ παρόντος σοβαρὸ ἐγκύβο τῆς ἀναρρώσεώς της, συνέχισε ὁ γιατρός. Ἂν μείνουν ἄκοπα, θὰ παρακωλύσουν σοβαρὰ τὴν ἴασί της, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἀσθενείας. Ἄλλωστε ἂν δὲν μὲ ὑπακούσετε, τὰ μαλλιὰ θὰ πέσουν ἀργότερα μόνα τους κι' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ ξαναφυτρώσουν.

Καὶ ἐπειδὴ ἔβλεπε τὴν κ. Μεάλ πολὺ στενοχωρημένη, πρόσθεσε :

— Θάρρος, κυρία μου, θάρρος: Σκεφθῆτε ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν ὑγεία, γιὰ τὴν ὠμορφιὰ τὴν ἴδια τῆς ἀγαπημένης σας κόρης καὶ ἀφῆστε κατὰ μέρος κάθε δισταγμό. Αὔριο ποὺ θὰ ξανάρθω, ἐννοῶ νὰ τὴ βρῶ χωρὶς μαλλιά. Σύμφωνοι;...

Καὶ ἀροῦ τὴν ἀποχαιρέτησε, ἔφυγε.

Ἡ κ. Μεάλ ἤθελε νὰ ὑπακούσῃ στὴν ἐντολὴ τοῦ γιατροῦ, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ κόψῃ τὰ μαλλιὰ τῆς κόρης της.

Ὡστόσο ἡ ἄρρωστη εἶχε καλυτερέψει. Ὁ κίνδυνος εἶχε παρέλθει...

Ἡ καλυτέρευσις τῆς Ζερμαὶν τοὺς γέμισε ὅλους χαρά.

Ὁ πρίγκηψ ἀγκάλιασε δακρυσμένος τὴν κυρία ντὲ Μεάλ, ἐκφράζοντας ἔτσι τὸν ἐνθουσιασμό του. Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἀρρώστειας τῆς Ζερμαὶν ὁ πρίγκηψ ἦταν μελαγχολικὸς καὶ σκυθρωπός. Τὴν ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον τὴν Ζερμαίν, γιατὶ ἦταν ἡ ἀγαπημένη φίλη τῆς μικρῆς Σιμώνης.

Καὶ κάποιος ἄλλος ὅμως ὑπέφερε καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἀρρώστειας τῆς νέας, ὅσο καὶ ἡ κ. ντὲ Μεάλ. Καὶ αὐτὸς ἦταν ὁ Κάρολος Κερβάλ, τοῦ ὁποίου τὸ ψυχικὸ μαρτύριο ἦταν ἀπερίγραπτο, γιατὶ ὄχι μόνο ἡ ἀνησυχία του γιὰ τὴν ὑγεία τῆς Ζερμαὶν τὸν ἐβασάνιζε, ἀλλὰ καὶ γιατὶ ἦταν ἀναγκασμένος νὰ κρύβῃ τὴ θλίψι του καὶ νὰ προσποιεῖται μπρὸς στὴ Σιμώνη τὸν ἀδιάφορο.

Στὸ μεταξὺ αὐτό, ἡ Σιμώνη εἶχε σηκωθῇ ἀπ' τὸ κρεββάτι. Δὲν ἔδειχνε σχεδὸν καθόλου ὅτι εἶχε ὑποφέρει τόσο. Ἴσως ὅμως, ἂν τὴν ἐξέταζε ὁ γιατρὸς περισσότερο, θ' ἄκουγε ἕνα ἀσθενικὸ ξερὸ βῆχα νὰ ταράζῃ κάθε τόσο τὸ ἀδύνατο στῆθος της. Ἀκόμα θὰ κατατρόμαζε ἂν ἤξερε τὰ ρίγη ποὺ ἔπιαναν κάθε τόσο τὴ φτωχὴ νέα.

Μολαταῦτα, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ Ζερμαὶν ἀρρώστησε, ἡ Σιμώνη δὲν ἔμεινε οὔτε στιγμὴ ἥσυχη. Πηγαινοερχόταν στὸ σπίτι καὶ τοριγόριζε ἔξω ἀπ' τὴν κάμαρα τῆς ἐξαδέλφης της. Δὲν μποροῦσε νὰ μπῇ μέσα, γιατὶ ἡ κ. ντὲ Μεάλ ἀπαγόρευε αὐστηρὰ σὲ ὅλους τὴν εἴσοδο.

Τώρα ὅμως ποὺ ἡ ἐξαδέλφη της εἶχε πειὰ καλυτερέψει, μποροῦσε νὰ τὴν δῇ. Ὅταν ἐμπῆκε στὸ δωμάτιό της ἡ Σιμώνη, ἡ Ζερμαὶν κοιμόταν καὶ δίπλα της καθόταν ἡ μητέρα της. Ἔβλεπε στὴ Σιμώνη τὰ μαλλιὰ τῆς Ζερμαίν, τὰ ὁραῖα της μαλλιά, ποὺ ἤθελαν νὰ τῆς τὰ κόψουν, καὶ εἶπε :

— Κύτταξε !... Κύτταξε τὰ ὡραῖα αὐτὰ μαλλιά ! Ὁ γιατρὸς διέταξε νὰ τὰ κόψουμε.

— Ὦ ! ἀλήθεια !... ψιθύρισε ἡ Σιμώνη.

— Ναί ! ναί ! εἶπε ἡ κ. ντὲ Μεάλ. Ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν θὰ μποροῦσα ποτὲ νὰ κάνω αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ἡ δυστυχισμένη αὐτὴ μητέρα, ἡ ὁποία εἶχεν ὑποφέρει τόσα κοντὰ στὴν ἄρρωστη κόρη της, δὲν μποροῦσε τώρα οὔτε νὰ σκεφθῇ πὼς ἔπρεπε νὰ κόψῃ τὰ μαλλιὰ τῆς κόρης της.

Καὶ ὅμως ἡ θυσία αὐτὴ ἔπρεπε νὰ γίνῃ.

— Ἔστω ! εἶπε τέλος ἡ Σιμώνη μὲ ἀπόφασι, θὰ ἐκτελέσω ἐγὼ τὴν ἀπόφασι τοῦ γιατροῦ.

Βλέποντας, ὅτι ἡ κ. ντὲ Μεάλ εἶχε ἐξαντληθῇ πειὰ ἀπὸ τὴν ἀγωνία, τὴν ἀγρυπνία καὶ τοὺς κόπους, τὴν ὁδήγησε στὸ δωμάτιό της γιὰ νὰ ξεκουραστῇ λίγο. Ἔπειτα ξαναγύρισε στὸ δωμάτιο τῆς ἐξαδέλφης της, ἡ ὁποία ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιμᾶται βαθειά, καὶ κάθισε δίπλα στὸ προσκέφαλό της.

Καθὼς τὴν ἐκύτταζε προσεχτικά, κατελήφθη ἔξαφνα ἀπὸ συγκίνησι καὶ δάκρυα κύλισαν ἀπὸ τὰ μάτια της.

Παράδοξες σκέψεις βασάνιζαν τὸ μυαλό της καὶ οὔτε αὐτὴ ἡ ἴδια μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ταραχή της....

Μιὰ νευρικότης τὴν ἐκυρίευσε. Σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέσι της κι' ἄρχισε νὰ κόβῃ βόλτες μέσ' στὸ δωμάτιο.

Ἔγειρε ἐξαντλημένη στὸ μαξιλάρι...

Μὰ ἔξαφνα μιὰ ἀσθενικὴ φωνὴ ἀκούστηκε μέσ' στὸ δωμάτιο.

Ἡ Ζερμαὶν εἶχε ξυπνήσει.

Ἀμέσως ἡ Σιμώνη ἔτρεξε κοντά της καί, ἀφοῦ κάθησε πλάϊ της, τῆς πέρασε τρυφερὰ τὰ χέρια της γύρω στὸ λαιμό της.

— Θέλω νὰ πεθάνω ! τῆς ψιθύρισε ἔξαφνα ἡ Ζερμαίν.

Ἡ Σιμώνη, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἐπῆρε τὰ χέρια τῆς ἐξαδέλφης μέσ' στὰ δικά της καὶ τῆς εἶπε :

— Ὄχι, Ζερμαίν μου !.... Ὄχι, ἀγαπημένη μου Ζερμαίν !... Δὲν θὰ πεθάνῃς ! Γιατὶ νὰ πεθάνῃς ;

— Θὰ πεθάνω ! ψιθύρισε πάλι ἡ ἄρρωστη, προσπαθῶντας νὰ δώσῃ κάποια ζωηρότητα στὴ φωνή της. Ἡ θάλασσα !.... Δὲν βλέπεις, ὅτι ἡ θάλασσα εἶνε ἐκεῖ !... Ἔρχεται νὰ μὲ πάρῃ καὶ κανεὶς δὲν θἀρθῇ νὰ μὲ ζητήσῃ... Πρέπει νὰ πεθάνω... Θὰ εἶνε εὐτύχημα νὰ πεθάνω...

— Εὐτύχημα νὰ πεθάνῃς !... ξαναεῖπε ἡ Σιμώνη σὰν ἠχώ.

Ἡ ἄρρωστη χαμογέλασε θλιβερά. Ἦταν φανερὸ πὼς δὲν ἀναγνώριζε τὴν ἐξαδέλφη της. Μιὰ βαθειὰ ταραχὴ τὴν κατεῖχε, ἡ ὁποία μεγάλωνε ὁλοένα. Παραμιλοῦσε :

— Ὦ ! εὐτυχία !... Ὦ ! εὐτυχία !... ἐξακολουθοῦσε νὰ λέῃ. Ὁ θάνατος, ὁ θάνατος !... Ναί, αὐτὸς θὰ εἶνε ἡ μεγαλείτερη εὐτυχία γιὰ μένα, γιατὶ κανένας δὲ μ' ἀγαπᾶ... Αὐτὸς θὰ εἶνε ὁ λυτρωτής μου....

— Ἀγαπημένη μου, τρισαγαπημένη μου ! φώναξε ἡ Σιμώνη, ζητῶντας νὰ ξαναφέρῃ στὴ λογικὴ τὸ σκοτισμένο αὐτὸ μυαλό, γιατὶ λὲς τέτοια πράγματα ;

Καὶ λέγοντας αὐτά, τὴν ἔσφιγγε μὲ στοργὴ στὴν ἀγκαλιά της.

Μὰ ἡ Ζερμαὶν τὴν ἔσπρωξε μὲ δύναμι καὶ τὴ ρώτησε, ἐνῶ τὸ πρόσωπό της ἔπαιρνε ἄγρια ἔκφρασι :

— Ἐσύ !... Ἐσύ !... Ποιὰ εἶσαι ;... Πές μου !... Γιατὶ ἡ μητέρα μου δὲν εἶν' ἐδῶ ;

— Εἶμαι ἡ Σιμώνη, ἀγαπημένη μου Ζερμαίν, ἡ μικρή σου Σιμώνη.

Ἀκούγοντας τὸ ὄνομα αὐτό, ἡ ἄρρωστη τέντωσε τὰ μάτια της καὶ φώναξε μὲ μιὰ φωνή, ποὺ ἔκανε τὴν καρδιὰ τῆς ἐξαδέλφης της νὰ σκιρτήσῃ :

— Ἡ Σιμώνη !... Ἡ Σιμώνη !... Ἄ ! ναί !... Ἐκείνη εἶν' εὐτυχισμένη !... Ἡ Σιμώνη !.... Αὐτὴν ἀγαπάει ὁ ἀγαπημένος μου !... Αὐτήν !.... Αὐτήν !... Μὰ κ' ἐγὼ πόσο τὴν ἀγαπῶ !....

Καὶ ἀποθώντας τὴν ἐξαδέλφη της, ἔγειρε ἐξαντλημένη στὸ μαξιλάρι.

Ἀνάσαινε τώρα λαχανιασμένα καὶ τὸ στῆθος της ἀνεβοκατέβαινε.

Ὅταν συνῆλθε κάπως, ἐξακολούθησε μὲ φωνὴ πνιγμένη καὶ κομμένη :

— Βλέπεις λοιπόν, ὅτι πρέπει νὰ πεθάνω.... Ναί, πρέπει νὰ πεθάνω... Ἂν δὲν πεθάνω ἐγώ, θὰ πεθάνῃ ἡ Σιμώνη !.... Ἡ Σιμώνη !... Αὐτὴν ἀγαπᾶ !... Ὦ ! ἐμένα δὲν μ' ἀγαπάει καθόλου !... Πρέπει νὰ πεθάνω !... Μόνο στὸ θάνατο θὰ βρῶ τὴν εὐτυχία.... Μόνο ὁ θάνατοι θὰ μὲ λυτρώσῃ...

Ἐπακολούθησε σιωπή.

Τὰ μάτια τῆς Ζερμαὶν ξανάκλεισαν....

Ἡ Σιμώνη ἦταν βαθειὰ συγκινημένη.

Ἕνα νευρικὸ τρεμούλιασμα τὴν συγκλόνιζε ὁλόκληρη.

Ἦταν χλωμὴ σὰν νεκρή !...

Ἡ τρομερὴ ἀλήθεια, ποὺχε ἀκούσει, τῆς εἶχε παγώσει τὸ αἷμα στὶς φλέβες....

Ἦταν ἀλήθεια λοιπὸν ἡ νειρεύτανε ;

Τὸ τρομερὸ μυστικό, ποὺχε ἐμπιστηευθῇ ἡ ἐξαδέλφη της, ἦταν τὸ μυστικὸ τῆς καρδιᾶς της, ἢ τοῦ πυρετοῦ της φαντασία ;

Ἡ φτωχὴ μικρούλα, ἡ χαϊδοκαρδη καὶ εὐαίσθητη Σιμώνη, τὸ σῴθραυστο καὶ ἀδρὸ αὐτὸ λουλούδακι, δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ.

Στέκοταν στὴ μέση τῆς κάμαρας σαστισμένη.

Μέσα σὲ λίγες στιγμὲς εἶχε ὑποστῇ, ἡ φτωχὴ μικρή, τὸ φοικτότερο μαστίριο, τὴν πιὸ βαθειὰ ὀδύνη.

Στὴν καρδιά της ὑπῆρχε πειὰ ἡ Κόλασις. Τὰ συναισθήματα πούνοιωθε, ἦσαν ἀλλόκοτα, πρωτη φορὰ περνοῦσαν τέτοιες ἰδέες ἀπ' τὸ μυαλό της.

Ζήλευε καὶ μισοῦσε, πονοῦσε κι' ἀπελπίζοτανε, ὁ σπαραγμὸς καὶ ἡ ὀργὴ ἔκαναν τὴ σκέψι της νὰ βράζῃ.

Τώρα πειὰ τὰχε καταλάβει ὅλα, τἄξερε ὅλα-ὅλα...

Ἡ Ζερμαὶν ἀγαποῦσε τὸν ἀρραβωνιαστικό της, τὸν Κάρολο Κερβάλ καὶ γι' αὐτὸ θέλησε νὰ πεθάνῃ, γι' αὐτὰ πῆγε στὴ σπηλιὰ τῆς ἀκτῆς, γι' αὐτὸ ἐξετέθη στὴν τρικυμία.

Ζητοῦσε τὸ θάνατο σὰν ἀπολύτρωσι.

Καὶ τὄκανε αὐτό, γιὰ νὰ μὴ γίνεται ἐμπόδιο στὴ Σιμώνη, γιὰ νὰ μὴν τῆς ταράξῃ τὴν εὐτυχία.

Κάμνοντας τὶς σκέψεις αὐτὲς ἡ Σιμώνη, ἄρχισε νὰ συνέρχεται σιγὰ-σιγά, νὰ συνέρχεται, νὰ γαλήνεψῃ.

Τὸ μίσος ποὺ αἰσθάνε γιὰ μιὰ στιγμὴ στὴν καρδιά της ἐκόπασε τώρα, ἐξαφανίσθε ἐντελῶς....

Εἶχε τόση καλὴ καρδιὰ ἡ εὐγενικὴ μικρούλα !

Κύτταξε τὴν ἐξαδέλφη της μὲ συμπόνεσι κι' ἄρχισε νὰ σκέπτεται, νὰ σκέπτεται....

Τί ἔφταιγε ἡ Ζερμαὶν γιὰ ὅλα αὐτά ;

Τί φταίει μιὰ νέα γιὰ τὸν ἔρωτα ποὺ φαντώνει ξαφνικὰ στὴν καρδιά της ;

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΑ ΑΠΙΘΑΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

Η ΠΕΘΑΜΕΝΗ

Ἕναν μονάχα μεγάλον ἔρωτα εἶχε στὴ ζωή του. Ἕναν ἔρωτα, ποὺ τὸν θεωροῦσε ἀθάνατο καὶ ποὺ τελείωσε μέσα σὲ λίγα χρόνια. Ἐκείνη πέθανε. Ἔπαθε φυματίωση κ' ἕνα δειλινὸ ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μάτια της, σὲ μιὰ ἐξοχὴ τῆς Ἀθήνας.

Ἡ συμφορὰ αὐτὴ τὸν βύθισε σὲ μαύρη ἀπελπισία. Ἔζησε ὁλόκληρα χρόνια μὲ τὴν ἀνάμνησι τῆς πεθαμένης. Ὕστερα σιγὰ-σιγὰ ξαναγεννήθηκε μέσα του ὁ πόθος τῆς ἀγάπης. Δὲν λησμόνησε τὴ νεκρή. Ποθοῦσε μιὰ ἀγάπη, ποὺ νὰ γίνῃ ἡ συνέχεια τῆς παληᾶς καὶ νὰ μὴν τελειώσῃ ποτέ.....

Μιὰ ἀγάπη φλογερὴ κι' ἀτελείωτη. Ἡ καρδιὲς νὰ χτυποῦν μαζύ, νὰ σωπαίνουν τὰ χείλη καὶ νὰ μιλοῦν μονάχα τὰ μάτια....

Μιὰ ἀγάπη ἀπὸ κεῖνες ποὺ κρατοῦν ὅσο κ' ἡ ζωή, πιὸ πολὺ ἀπ' τὴ ζωή, ποὺ καίει ἡ φωτιά τους καὶ συγκινεῖ ἡ ἀνάμνησί τους κ' ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο.

Μιὰ ἀγάπη γεμάτη παλμούς, γεμάτη χτυποκάρδια, γεμάτη λαχτάρες, γεμάτη θανάσιμη ἠδυπάθεια, μιὰ ἀγάπη μοναδικὴ στὴ γῆ, ἔξω ἀπ' τὴ χυδαιότητα τοῦ κόσμου αὐτοῦ, πάνω ἀπ' τ' ἀνθρώπινα, μιὰ ἀγάπη ποὺ νὰ φτάνῃ στὸ θεῖο.

Μὰ ἡ ἀγάπη αὐτὴ δὲν ἐρχότανε.

Τὴν περίμενε πάντα, μὰ ἀργοῦσε.

Ζοῦσε ὡστόσο πάντα μὲ τὴν ἀναμονή της.....

Ἔλπιζε πὼς ἡ μοιραία γυναίκα δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ παρουσιαστῇ. Τὴν νειρευότανε μὲ μιὰ ἐξωτικὴ ἐμορφιά, γεμάτη ψυχή, εὐγένεια, ἀφοσίωσι, λατρεία, γεμάτη πίστι.

Μὰ ὁ καιρὸς περνοῦσε καὶ τὸ ὄνειρο δὲν γινότανε πραγματικότης. Μποροῦσε ν' ἀγαπήσῃ.

Τοῦ εἶχαν δοθῆ πολλὲς ἀφορμές.

Μὰ φοβόταν καὶ δίσταζε....

Τὶς ἤξερε καλὰ τὶς γυναίκες τῆς Ἀθήνας. Ἤξερε πὼς δὲν ξέρουν οὔτε ν' ἀγαπήσουν, οὔτε ν' ἀφοσιωθοῦν. Τὶς ἤξερε γεμάτες ψευτιὰ καὶ ὑποκρισία.

Καὶ περίμενε.....

Ἔφτασε στὴ θλιβερή του αὐτὴ ἀναμονὴ νὰ πιστεύῃ στὸ Θεό, ποὺ τὸν εἶχε ἄλλοτε ἀπαρνηθῆ. Πίστευε πὼς ὁ Θεὸς θἄστελνε μιὰ μέρα τὴ γυναίκα ποὺ περίμενε, τὴ μιὰ καὶ μόνη, τὴν ἐκλεκτή, τὴν ἄφθαστη.

Μὰ ὅπως ὅλα, ὅπως ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, τὸν γέλασε κι' ὁ Θεός.

Ἡ γυναίκα ποὺ νειρευότανε, δὲν παρουσιαζότανε.

Καὶ τότε πειὰ μιὰ καινούργια ἐλπίδα γεννήθηκε στὴν καρδιά του.

Κι' ὅταν ἐλάβαινε γράμματα τἄνοιγε μὲ λαχτάρα καὶ χτυποκάρδι. Πίστευε πὼς θὰ ρχόταν μιὰ μέρα ἕνα γράμμα, ἕνα γράμμα μὲ λίγες λέξεις, ποὺ θὰ τοὔφερνε τὴν εὐτυχία καὶ τὴν παρηγοριά, ποὺ ζητοῦσε.

Ἡ γυναῖκα, ἡ προορισμένη γι' αὐτόν, θὰ τοὔγραφε. Γιατὶ καὶ πῶς θἀ γινότανε αὐτό, δὲν ἤξερε. Μὰ ἔλπιζε καὶ περίμενε πάντα....

Πέρασε ἔτσι ἕνας χρόνος ἀκόμα. Κ' ἡ καρδιά του ἦταν ἄδεια, πάντα ἀδειανὴ καὶ πάντα ἀνοιχτή, γιὰ νὰ δεχτῇ τὴν καινούργια ἀγάπη, τὴν ἀγάπη ποὺ δὲν ἐρχότανε....

Κάποτε στὸ δρόμο ἔπεφταν τὰ μάτια του πάνω σὲ γυναίκες, ποὺ ἦσαν κάτι παρόμοιο μ' ὅ,τι νειρευότανε.

Στεκόταν τότε καὶ προσπαθοῦσε νὰ συγκρατήσῃ τοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς του.

Ἀκουμποῦσε στὸν τοῖχο, γιὰ νὰ μὴ σωριαστῇ κάτω. Τοῦ ρχότανε ν' ἀρχίσῃ νὰ κλαίῃ. Ἡ συγκίνησί του τὸν ἔπνιγε....

Ἐκεῖνες τὸν κυττοῦσαν περίεργα καὶ προσπερνοῦσαν. Ἔφευγαν γιὰ νὰ μὴν τὶς ξαναδῇ πειά....

Ἦσαν μικρούλες, μόλις δεκατεσσάρων χρόνων, ἀθῶες κ' ἀνύποπτες, κοπέλλες μεστωμένες, ποὺ τὸν κύτταζαν χαμογελαστὰ τὶς πιὸ πολλὲς φορές, κυρίες παντρεμένες, ποὺ ἄνηκαν σὲ κάποιο ἀσήμαντο δίπλοδο.....

Μὰ αὐτὸς δὲν ἀπελπιζότανε. Πολλὲς φορὲς ἔπαιρνε ἄσκοπα τοὺς δρόμους, βέβαιος σχεδὸν πὼς θὰ συναντοῦσε ἐκεῖνο ποῦθελε, ἐκεῖνο ποὺ ποθοῦσε καὶ ποὺ τὸ θεωροῦσε ὡς μοιραῖο κ' ἀναπόφευκτο.

Μὰ γύριζε πίσω κουρασμένος κι' ἀποκαμωμένος, μὲ βαρειὰ τὴν καρδιά, ἔχοντας τὴ διάθεσι ν' ἀρχίσῃ νὰ κλαίῃ.....

Ἕνας χρόνος πέρασε ἀκόμα.

Ἕνας χρόνος μαρτυρικῆς ἀναμονῆς.

Κ' ἕνα βράδυ, ποὺ ἡ Ἀθήνα ἀντηχοῦσε ἀπὸ κωδωνοκρουσίες, ἕνα βράδυ τῆς Ἀναστάσεως, μέσα στὴ γενικὴ χαρὰ καὶ τὸν πανηγυρισμό, αὐτὸς ἀπελπίστηκε γιὰ πάντα, ἔννοιωσε τὸν κόσμο ἄδειο, πιὸ ἄδεια τὴν καρδιά του, πιὸ βαρειὰ τὴ λύπη του, πιὸ ἔρημο τὸν ἑαυτό του.

Κι' ἀποφάσισε νὰ πεθάνῃ.

Εἶχε πάντα σ' ἕνα συρτάρι σπίτι του, ἕνα μπουκαλάκι μ' ἕνα δραστικὸ δηλητήριο. Γιὰ νὰ μὴ λυπήσῃ τὴ μητέρα του Πασχαλιάτικα, ἀποφασισε ν' αὐτοκτονήσῃ ὅταν θὰ περνοῦσε τὸ Πάσχα.

Ἡ σκέψι αὐτὴ τὸν ἀνακούφισε.

Αἰσθάνθηκε μιὰ βαθειὰ ἀπολύτρωσι.

Τὸ μυαλό του πῆγε σ' ἐκείνη, τὴν πρώτη του ἀγάπη, τὴν ἀσυγκριτη, τὴν δυσαναπλήρωτη.

Γιατὶ νὰ ζῇ πειά ; Ὁ κόσμος τὸν τρόμαζε.

Τὴ νύχτα ποῦπεσε νὰ κοιμηθῇ, τὴν εἶδε στ' ὄνειρό του.

Περνοῦσε ἀπὸ κάποιο δρόμο. Βάδιζε μὲ δυσκολία. Κι' ἄφαφνα την ἀντίχρυσε μπρός του, γλυκειὰ καὶ χαμογελαστή, ὅπως πάντα. Τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν πῆγε σ' ἕνα μέρος ἐρημικό, τὸν κάθησε στὰ γόνατά της, ἀκούμπησε τὸ κεφάλι του στὸν ὦμο της κι' ἄρχισε νὰ τοῦ χαϊδεύῃ....

Ξύπνησε βαθειά, ἀπέραντα συγκινημένος κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Ὅλη τὴν ἡμέρα ἦταν ἥσυχος. Μιὰ εὐφορετικὴ γαλήνη εἶχε ἁπλωθῆ στὴν ψυχή του.....

Τὴν ξαναγειρεύτηκε ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες.

Ἀντάμωσαν πάλι ξαφνικά, σὲ μέρος ἄγνωστο, μονάχοι οἱ δυό τους, κι' ἄρχισαν νὰ περπατοῦν χειροπιασμένοι. Δὲν μιλοῦσαν. Κυτταζόντουσαν μονάχα κι' αὐτὸ τοὺς ἔφτανε....

Τὴν τελευταία ἡμέρα τῆς ἑβδομάδας τοῦ Θωμᾶ, τὴν ξανὰθε στ' ὄνειρό του. Αὐτὴ τὴ φορὰ εἶχε πάει ὁ ἴδιος ἀναζητώντας την. Ἦταν μιὰ γειτονιὰ ἔρημη, παράξενη, μὲ παληὰ σκεβρωμένα σπίτια. Μπῆκε σὲ μιὰ χλοϊσμένη αὐλή. Ἀνέβηκε ὕστερα μιὰ σκάλα. Τὴν βρῆκε σὲ μιὰ κάμαρη, ποὺ δὲν εἶχε κανένα ἔπιπλο, μιὰ γυμνή, κρύα κάμαρη. Κάθησαν ἐκεῖ ἀγκαλιασμένοι σφιχτὰ κι' ἀμίλητοι ὥρα πολλή, ὡς ποὺ τὸ ὄνειρο ἔσβυσε.

Τώρα πειὰ δὲν περνοῦσε βδομάδα ἢ μῆνας, ποὺ νὰ μὴ τὴν δῇ στ' ὄνειρό του. Καὶ δὲν ἤθελε νὰ πεθάνῃ πειά. Ἐννοιωθε τὸν ἑαυτό του εὐτυχισμένο.

Μιὰ νύχτα νειρεύτηκε πάλι τὸ παράξενο ἐκεῖνο σπίτι, τὸ ἔρημο καὶ θλιβερό. Ἔβγαλε ἀπέι νὰ τὴν βρῇ ὅπως πάντα. Μπῆκε στὸ ἴδιο δωμάτιο καὶ κύτταξε γύρω του μ' ἀγωνία, μιὰ τρομερὴ ἀγωνία, ποὺ τὴν ἔνοιωθε καθαρὰ μέσα στὸν ὕπνο του. Ἄξαφνα μιὰ πόρτα ἄνοιξε ἀθόρυβα. Ἦταν ἐκείνη. Μὰ ἦταν τόσο ἀλλαγμένη !... Εἶχε μιὰ τρομερὴ χλωμάδα, τὰ χέρια της ἦσαν παγωμένα. Κάθησε κοντὰ του καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ μίλησαν γιὰ πρώτη φορά.

—Μικρούλα μου, τῆς εἶπε, γιατὶ εἶσαι ἔτσι χλωμή, ἀγάπη μου ;

Κι' ἄκουσε τότε τὴ φωνή της, τὴν ἄκουσε καθαρὰ μέσα στ' ὄνειρό του, λυπημένη, ἀδύνατη, ραγισμένη νὰ τοῦ λέῃ :

—Εἶδες πῶς ἔγινα, ἀγαπημένε μου... βρεγμένο. Εἶχε κλάψει στὸν ὕπνο του κ' ἔξακολούθησε νὰ κλαίῃ, νὰ κλαίῃ, μὲ δυνατοὺς λυγμοὺς ποὺ τὸν συντάραζαν ὁλόκληρο.

Πέρασε ἔτσι ὁλόκληρος ὁ χειμῶνας. Καὶ πάντα τὸ ἴδιο ὄνειρο ἐρχόταν τὶς νύχτες νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ καὶ νὰ τοῦ δώσῃ τὴ συγχώρεσι τῆς ἀγάπης, τῆς πεθαμένης ἀγάπης του.

Κ' ἐσυνήθισε πειὰ νὰ ζῇ μὲ τὴν εὐτυχία αὐτή, τὴν ἄπιαστη εὐτυχία, τὴν εὐτυχία ἑνὸς ὀνείρου.

Ἀγαποῦσε τὴν πεθαμένη περισσότερο ἀπ' ὅ,τι τὴν εἶχε ἀγαπήσει ἄλλοτε. Κ' ἐκείνη φεύγοντας, ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποιοὺς μακρινοὺς τόπους, ἔτρεχε τὶς νύχτες νὰ τὸν ἀντιμώσῃ γιὰ λίγες στιγμές, μέσα σ' ἕνα ὄνειρο, ἕνα γλυκό, συγκινητικὸ ὄνειρο.

. . . . . .

Ἀναγνώστα, καχύποπτε καὶ πονηρέ, ἡ ἱστορία αὐτὴ θὰ σοῦ φανῇ βέβαια ἀπίστευτη. Ὅπως ἀγαπᾷς, φίλε μου. Προτιμῶ ἄλλωστε νὰ μὴν τὴν πιστέψῃς. Γιὰ νὰ τὴν πιστέψῃς πρέπει νὰ τὴν καταλάβῃς. Καὶ δὲν θὰ μπορέσῃς νὰ τὴν καταλάβῃς ποτέ...

ΧΑΡΗΣ ΣΤΑΜ.

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Χάνοντας μιὰ ὥρα, προετοιμάζεις γιὰ τὸ μέλλον σου μιὰ δυστυχία.
ΝΑΠΟΛΕΩΝ

Ἀπαιτεῖται καρδιὰ γιὰ νὰ ἐκτιμᾷ κανεὶς τὰ προτερήματα τῶν ἄλλων καὶ λογικὸ γιὰ νὰ ἀνέχεται τὰ ἐλαττώματά τους.
ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Ἡ πεῖρα εἶνε ἕνα τρόπαιο, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ὅλα τὰ ὅπλα ποὺ μᾶς ἐκλήγωσε.
ΖΕΡΦΟ

Τὸ ψέμμα μοιάζει μὲ μπάλα ἀπὸ χιόνι. Ὅσο κυλιέται, τόσο μεγαλώνει.
ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ RENE ZAN

ΕΝΑΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Ὁ Ἀνδρέας Μοριδὰλ ἦταν ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου. Δὲν ἦταν καθόλου ὡραῖος, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ ὑποδύεται ρόλους θελκτικῶν ἐραστῶν καὶ θρυλλικῶν ἱπποτῶν ! Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ εἶνε ἕνας ἀληθινὸς καλλιτέχνης, καὶ νὰ ἔχῃ πλῆθος θαυμαστῶν. Μολονότι ἀσθενικὸς καὶ ἀδύνατος, μὲ πρόσωπο λεπτὸ καὶ θλιμμένο, ἦταν πολὺ ἐκφραστικός.

Ἡ φυσιογνωμία του εἶχε μιὰ ἔκφρασι δυνατὰ τραγικὴ καὶ τὰ μάτια του ἔλαμπαν ὡσὰν νὰ εἶχε διαρκῶς πυρετό. Ἦταν μοναδικὸς καὶ περιζήτητος γιὰ ρόλους ἀνθρώπων καταδιωγμένων ἀπὸ τὴν Μοῖρα, πολὺ αἰσθαντικῶν καὶ σχεδὸν ἀπόκοσμων. Δὲν εἶχε περάσει ἀκόμη ἕνας χρόνος ἀπὸ τὴν ἡμέρα ὅπου πρωτόπαιξε στὸν κινηματογράφο καὶ ἦταν πειὰ ἔνδοξος.

Ἀλλὰ δὲν τὸν ἐνδιέφερε τόσο ἡ δόξα ! Ἐκεῖνο ποὺ τὸν εὐχαριστοῦσε, εἶνε ὅτι κατώρθωνε νὰ παρέχῃ κάθε ἄνεσι καὶ ὑποστήριξι στὴν χήρα ἀδελφή του καὶ τὶς τρεῖς κόρες της, ποὺ δὲν εἶχαν ἄλλον ἀπὸ αὐτὸν στὸν κόσμο. Πόσο ἦταν εὐτυχισμένος, ὅταν τὸ βράδυ γυρνοῦσε στὸ σπιτάκι, ὅπου τὸν περίμεναν μὲ ἀνυπομονησία ἡ τέσσερες αὐτὲς καρδιές, ἡ ὁποῖες ἦσαν γεμάτες στοργὴ καὶ εὐγνωμοσύνη γι' αὐτόν ! Καὶ ὁ Ἀνδρέας χαμογελοῦσε χαρούμενα, καὶ δόξαζε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν εὐτυχία του αὐτή. Γιατὶ ἔως ὅτου νὰ φτάσῃ στὴν ἐπιτυχία ὁ Ἀνδρέας πέρασαν, ὑπόφεραν πολύ ! Ὅταν ἐξερράγη ὁ πόλεμος, ὁ Ἀνδρέας ἦταν ἠθοποιὸς σὲ θέατρο. Ἔπαιζε ρόλους τραγικοὺς καὶ εἶχε ἀρκετὴ ἐπιτυχία. Ἀλλὰ ὕστερα, καθὼς ἦταν διαρκῶς μέσα στὰ χαράκωματα, κατὰ τὸν πόλεμο, ἔπαθε ἡ ὑγεία του. Τὸ στῆθος του ἀδυνάτισε καὶ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ παίξῃ στὸ θέατρο. Γι' αὐτὸ ἔγινε ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου. Ποτὲ ὅμως δὲν ἔπαιζε σ' ἔργο, ἂν δὲν βεβαιωνόταν πρῶτα, ὅτι ὁ ρόλος του δὲν θὰ τὸν ἐξέθετε σὲ κίνδυνο. Δὲν παραδέχτηκε ποτὲ νὰ πηδήσῃ ἀπὸ τὸ πέμπτο πάτωμα ἑνὸς καιομένου σπιτιοῦ, ὅπως τόσοι ἄλλοι ἠθοποιοί, ἢ νὰ ριχτῇ ἀπὸ ἕνα τραῖνο τὴ στιγμὴ ποὺ προχωροῦσε μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα !

Μερικοὶ συνάδελφοί του τὸν εἰρωνεύονταν γιὰ τὶς προφυλάξεις του αὐτές, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπαντοῦσε :

—Τί τὰ θέλετε ! Δὲν εἶμαι ἥρως, ὅπως ἐσεῖς.... Κι' ἔπειτα ἂν πάθω ἐγὼ τίποτα, τί θὰ γίνῃ ἡ οἰκογένειά μου ;»

Τότε, καὶ οἱ πιὸ σκληροὶ καὶ οἱ πιὸ ἀνάνδροι συνάδελφοί του, σιωποῦσαν.

Ὁ καλύτερος φίλος τοῦ Ἀνδρέα ἦταν ἕνας ἠθοποιὸς τοῦ θεάτρου, παληός του συνάδελφος, ὁ Ἐρρῖκος Γκοντρέ. Ὁ Γκοντρὲ εἶχε προσέξει τελευταῖα ὅτι ὁ Ἀνδρέας ἦταν πολὺ διαφορετικός. Ἦταν μελαγχολικός, καὶ ὁλοένα ἀπελπίζεται περισσότερο. Ἤθελε νὰ τὸν ρωτήσῃ τί ἔχει, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσε.

Ἕνα βράδυ ὁ Ἀνδρέας κάλεσε τὸν Ἐρρῖκο νὰ δειπνήσουν μαζύ. Ὅταν ὁ Γκοντρὲ πῆγε στὸ σπίτι του, ὁ Ἀνδρέας τὸν δέχτηκε μ' ἕνα χαμόγελο χαμόγελο, καὶ τοῦ εἶπε :

—Καλὰ μοῦ τὰ ἔλεγες, Ἐρρῖκε, ὅτι μιὰ μέρα θὰ γίνω σπουδαῖος. Ἄκουσε, φίλε μου... Μ' ἐξετίμησαν γιὰ ἕνα ἑκατομμύριο ! Μάλιστα... Ἕνα ἑκατομμύριο ! Ἕνας ἐπιχειρηματίας κινηματογράφων μοῦ πρότεινε νὰ παίξω στὸ «Ἐγκλημα λόρδου Ἀρθούρου» τοῦ Ὄσκαρ Οὐάϊλδ. Θὰ ὑποδυθῶ τὸ πρόσωπο τοῦ αἰνιγματικοῦ Ρογήρου ! Τὸ ἔχεις διαβάσει αὐτὸ τὸ ἔργο ; Θυμᾶσαι ;... Ὁ Ρογῆρος, ἐξετάζοντας τὶς γραμμὲς τοῦ χεριοῦ τοῦ λόρδου Ἀρθούρου, τοῦ προλέγει ὅτι θὰ σκοτώσῃ στὸ χεριοῦ τοῦ ἔγκλημα. Καὶ στὸ τέλος σκοτώνει τὸν Ρογῆρο ! Αὐτὸν δηλαδὴ ποὺ τοῦ προεῖπε, ὅτι θὰ σκοτώσῃ κάποιον ! Καὶ ξέρεις πῶς τὸν σκοτώνει ; Ἕνα βράδυ συναντῶνται οἱ δύο φίλοι σὲ μιὰ γέφυρα. Καὶ ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀγωνιώδη πάλη, ὁ Ἀρθοῦρος ρίχνει τὸν Ρογῆρο στὸν ποταμό...

—Λοιπόν, ρώτησε ὁ Ἐρρῖκος, θὰ πέσῃς πραγματικὰ ἐσὺ μέσα στὸν ποταμό ;

—Μοῦ πρότειναν νὰ ρίξουν ἕνα ἀνδρείκελο, ντυμένο ὅπως ἐγώ, εἶπε ὁ Ἀνδρέας. Ξέρεις τὰ τεχνάσματα τοῦ κινηματογράφου.... Ἔτσι οἱ θεαταὶ νομίζουν, ὅτι πέφτει ὁ ἠθοποιός. Μὰ ἀποφάσισα νὰ πέσω στὸ ποτάμι ἐγὼ ὁ ἴδιος.

—Ἀλλά, τοῦ εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος, ἂν ζαλιστῇς, ἂν σὲ παρασύρῃ τὸ ρεῦμα ;.... Νομίζω ὅτι δὲν ξέρεις κολύμπι...

—Ἔχω μάθει τελευταῖα, ἀπάντησε ὁ Ἀνδρέας... Ἄλλωστε ἡ Ἑταιρεία ἔχει λάβει ὅλα της τὰ μέτρα γιὰ νὰ μὲ βγάλουν ἀπὸ τὸ νερό, ἂν δὲν μπορέσω νὰ βγῶ μόνος μου. Πάντως ὁ διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας μὲ εἰδοποίησε πρὸ ὀλίγου, ὅτι μὲ ἀσφάλισαν ἀντὶ ἑνὸς ἑκατομμυρίου. Καταλαβαίνεις λοιπόν ;

—Καταλαβαίνω, εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος, ὅτι ἐσύ, ὁ τόσο προνοητικός, ἔγινες ξέφρενα τρομερὰ ρωμαϊκόδυνος....

—Αὐτό, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας, θὰ εἶνε μία πρώτης τάξεως ρεκλάμα γιὰ μένα. Γιὰ σκέψου.... Ἡ ἐφημερίδες θὰ γράφουν αὔριο : «*Ὁ Ἀνδρέας Μοριδὰλ εἶνε ὁ μόνος Γάλλος καλλιτέχνης, ὁ ὁποῖος ἠσφαλίσθη ἀντὶ ἑνὸς ἑκατομμυρίου !*....».

—Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶσαι τόσο χαρούμενος ; ρώτησε ὁ Ἐρρῖκος.

—Γι' αὐτό, φυσικά, ἀπάντησε ὁ Ἀνδρέας.

***

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἀνδρέας ἔφυγε γιὰ τὸ Λονδῖνο, ὅπου θὰ «ἐγυρίζετο» ἡ ταινία. Ἡ ἀδελφή του, ἡ ἀνεψιές του καὶ ἡ φίλος του τὸν συνώδεψαν ὡς τὸν σταθμό. Τὴν ὥρα ποὺ ἀποχαιρετοῦσε τὸν Ἐρρῖκο, ὁ Ἀνδρέας τοῦ εἶπε σιγά :

—Συνώδεψε τὴν ἀδελφή μου καὶ τὶς κόρες της στὸ σπίτι. Σοῦ τὶς ἐμπιστεύομαι... Ἀκοῦς ;.... Σοῦ τὶς ἐμπιστεύομαι !

Πέρασαν ὀκτὼ μέρες στὸ μεταξύ. Καμμιὰ εἴδησις δὲν εἶχε φθάσει ἀπὸ τὸ Λονδῖνο. Ἔξαφνα, ἕνα πρωί, ὁ Ἐρρῖκος ἔλαβε τὸ ἑξῆς γράμμα :

.... Ὁ Μοριδὰλ ριφθεὶς στὸν ποταμόν, ἐπνίγη !....

«Ἀγαπητέ μου φίλε,

Ὅταν θὰ ἔχεις λάβει αὐτὸ τὸ γράμμα, ἐγὼ θὰ εἶμαι νεκρός. Ὅταν σοῦ εἶπα ὅτι θὰ παίξω τὸν ρόλο τοῦ Ρογήρου, κάτι προαισθάνθηκες βέβαια. Κατάλαβες ὅτι κάτι ἄλλο καὶ ὄχι λόγοι ρεκλάμας μ' ἔκαμαν νὰ τὸ ἀποφασίσω. Δὲν ἠπατᾶσο. Ἄκουσε λοιπόν, ποια ἦταν ἡ ἀληθινὴ αἰτία τῆς ἀποφάσεώς μου αὐτῆς : Πρὸ τριῶν μηνῶν ἕνας γιατρὸς μ' ἐξήτασε καὶ μοῦ εἶπε, ὅτι οἱ πνεύμονές μου εἶνε κατεστραμμένοι. Πρὶν περνοῦσε ἕνας χρόνος, θὰ πέθαινα.... Θὰ πέθαινα σιγὰ-σιγὰ μὲ ἀγωνίας, ὕστερα ἀπὸ μιὰ μάταιη πλάνη ἐναντίον τῆς φοικτῆς ἀρρώστειας μου.

Σκέφθηκα λοιπὸν τὴν ἀγωνία τῶν ἰδικῶν μου... Τὶς φροντίδες των καὶ τὶς ἀγρύπνιες των, τοὺς μαύρους κόπους των. Ἄχ, Ἐρρῖκε !.... Γιὰ σκέψου... Δὲν εἶνε προτιμότερο νὰ πεθάνω τώρα ; Τώρα, ποὺ ξέρω ὅτι ἡ ἀδελφούλα μου καὶ τὰ παιδιὰ της δὲν θὰ μείνουν στὸ δρόμο, ἀφοῦ θὰ πάρουν τὸ ἑκατομμύριο τῆς ἀσφαλείας μου. Ἐσὺ μόνον θέλω νὰ ξέρῃς τὴν ἀλήθεια. Θὰ νόμιζες ἴσως, ὅτι πέθανα ἀπὸ ἀπορρέεια, ἀπὸ ἀνόφελο ρωῒσμό, ἀπὸ ἐπιπολαιότητα. Σὲ ἐξορκίζω νὰ μὴν πῇς τίποτε σὲ κανένα. Δὲν μὲ τρομαζει ὁ θάνατος. Εἶνε μιὰ τραμπέζι ὁ θάνατος. Εἶνε χρόνια τώρα, ποὺ τὸν ἔχω μέσα μου. Σὲ ἀσπάζομαι. Μὴν ξεχάσῃς τὸ σπίτι μου.

ΑΝΔΡΕΑΣ».

Μόλις ὁ Ἐρρῖκος διάβασε τὸ γράμμα αὐτό, ἔτρεξε στὸ σπίτι τοῦ Ἀνδρέα. Βρῆκε ἐκεῖ τὴν ἀδελφή του καὶ τὶς μικρὲς της κόρες νὰ κλαίνε ἀπαρηγόρητα, παίρνοντας πότε ἡ μία καὶ πότε ἡ ἄλλη, μὲ τὴ σειρά, ἕνα τηλεγράφημα, ποὺ μόλις τὸ εἶχε λάβει. Ὁ Ἐρρῖκος τὸ πῆρε κι' αὐτὸς στὰ χέρια του καὶ ἐδιάβασε :

«Τρομερὸν δυστύχημα. Ὁ Μοριδάλ, ριφθεὶς στὸν ποταμὸ τὴν στιγμὴ τοῦ γυρίσματος τῆς ταινίας, ἐπνίγη ! Μεταφέρουμε ἐντὸς ὀλίγου τὸ σῶμα του. Πολὺ λυπημένος. ΦΑΒΕΡΖΕ».

Ἦταν ὁ διευθυντὴς τῆς κινηματογραφικῆς Ἑταιρείας, ποὺ τηλεγραφοῦσε. Ὁ Ἐρρῖκος ἄφησε τὸ τηλεγράφημα νὰ πέσῃ ἀπὸ τὰ χέρια του. Εἶχε μέσα στὴν τσέπη του σαλιγκάρι ποὺ τὸ ἔλαβε τὸ πρωὶ ἀπ' τὸν δίστυχο φίλο του. Μηχανικὰ ἔβαλε τὸ χέρι του στὴν τσέπη του καὶ ἔσχισε σιγὰ τὸ γράμμα αὐτό, ποὺ ἔλεγε ὅλη τὴν τραγικὴ ἀλήθεια. Τοῦ φάνηκε ἔτσι πὼς συνεννοήθηκε μὲ τὸν φίλο του...

—Ἄχ, φώναξε, ἔξαφνα, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἀνδρέα, πῶς ἔγινε αὐτό, Θεέ μου !... Γιατὶ νὰ ριψοκινδυνεύσῃ ὁ Ἀνδρέας ;... Γιατὶ νὰ μὴ μᾶς σκεφθῇ καθόλου, Θεέ μου, Θεέ μου !...

—Ναί, εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος, μὲ τὸ χέρι πάντα στὴν τσέπη, ἔπρεπε νὰ εἶνε πιὸ προσεκτικός... Ὁ Θεὸς ἂς τὸν ἀναπαύσῃ !...

ΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Ο ΡΟΖΑΛΩΦ

Ἕνας ἰδεώδης μαχητὴς τῆς Ἐλευθερίας καὶ ἡ περιπετειώδης ζωή του. Ὁ Ροζαλὼφ στὴ Γαστούνη. Προσπάθεια δημιουργίας Ἱππικοῦ. Ὁ γυιός του Σκιπίων στὸ βάφτισμα τοῦ πυρός. Τὸ ἐπεισόδιό του μὲ τὸ Γάλλο ἐξωμότη. Ὁ Ροζαλὼφ καὶ ἡ περιέργη σκηνὴ τοῦ θανάτου του. Ὁ Καρβοναρισμός. Πεῦ ἐτάφη κ.τ.λ.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1825, προερχόμενος ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο, ἔφθασε στὴν Γαστούνη τῆς ἀγωνιζομένης Πελοποννήσου, ἕνας ἰδιόρρυθμος τύπος φιλέλληνος, ὁ βαρῶνος Ροζαλώφ. Πολὺ περίεργη καὶ περιπετειώδης ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Ἦταν Ἰταλὸς τὸ γένος καὶ εἶχε διακριθῆ πολεμῶντας ὡς στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ναπολέοντος. Ἔνεκα ὅμως τῶν φιλελευθέρων πολιτικῶν φρονημάτων του, εἶχε ἀποκηρυχθῆ ἀπὸ τὴ λεγομένη Ἱερὰ Συμμαχία τῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης καὶ δὲν ἐγίνετο δεκτὸς σὲ κανένα ἄλλο κράτος, ἐκτὸς τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς νέας Ἑλλάδος. Στὴν ἀγωνιζομένη γιὰ τὴν ἐλευθερία της Ἑλλάδα ἔμεναν ἐλεύθεροι καὶ ἀκαταδίωκτοι ὅλοι οἱ πολιτικοὶ πρόσφυγες τῶν ἄλλων ἐθνικοτήτων.

Στὴ Γαστούνη ὁ βαρῶνος Ροζαλὼφ ἔφθασε συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς πέντε γυιούς του καὶ μ' ἕνα μηχανικό. Ὁ τελευταῖος ἦταν ἐπίσης Ἰταλικῆς καταγωγῆς, ὀνομάζετο Σκάρπα καὶ ἦταν φυγὰς ἀπὸ τὸ στρατόπεδο τοῦ Ἰμβραήμ, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ πολεμᾶ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων χριστιανῶν.

Μόλις ὁ Ροζαλὼφ ἔφθασε στὴν Πελοπόννησο, συνεννοήθη μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Διοίκηση καὶ τὸν Ἀρχιστράτηγο Θεόδωρο Κολοκοτρώνη καὶ ἐδήλωσε, ὅτι εἶχε ἔλθει στὴν Ἑλλάδα «γιὰ νὰ χύση ὑπὲρ αὐτῆς τὸ αἷμα του». Εἶχε καὶ συστατικὰ γράμματα ἀπὸ πολλοὺς φιλέλληνας καὶ Ἕλληνας, καὶ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ζακύνθου.

Στὴ Γαστούνη ὁ Ροζαλὼφ ἐσχετίσθη μὲ τὸν ὁπλαρχηγὸ Γεώργιο Σισίνη, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐπρότεινε νὰ μείνη ἐκεῖ, γιὰ νὰ γυμνάση καὶ σχηματίση Ἱππικό. Ὁ Ροζαλὼφ ἐδέχθη πρόθυμα. Ἦταν ἄριστος προπονητὴς στὴν Ἱππικὴ τέχνη, ἐγνώριζε θαυμάσια τὴν Πυροβολικὴ καὶ φημίζονταν ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους ξιφομάχους τῆς Εὐρώπης. Εἶχε ἐκδώσει μάλιστα καὶ συγγράμματα μαχητικῆς καὶ ὀχυρωματικῆς. Μὲ τὰ πρῶτα λόγια κατάλαβε ὁ Σισίνης, ὅτι ἔχει νὰ κάμη μὲ στρατιωτικὸν ἄνδρα, μὲ ψυχὴ γενναία κ' ἐνθουσιώδη. Ὁ Φωτάκος γράφει τὰ ἑξῆς :

«Πολλὰ τότε ἐλέγοντο περὶ τοῦ στρατηγοῦ τούτου, καὶ ὁ Φαβιέρος, ὅταν ἔμαθε τὴν ἔλευσίν του, ὑνσηρεσιάθη, διότι δὲν τὸν ἤθελε. Ἂν καὶ οἱ ἔλθοντες εἰς τὴν Ἑλλάδα φιλέλληνες ἦσαν ὀλίγοι, ὅμως καὶ αὐτοὶ εἶχαν μεταξὺ των ἀντιζηλίαν καί, φιλοτιμούμενοι ποῖος νὰ φανῆ καλύτερος τοῦ ἄλλου, ἐλάμβανον μέρος εἰς τὰ πολιτικὰ τοῦ τόπου πράγματα καὶ εἰς τὰ κόμματα καὶ ἐφαρίζαν καὶ αὐτοί».

Ὁ Ροζαλώφ, ἀφοῦ ἐγκαταστάθηκε στὴ Γαστούνη, ἄρχισε νὰ σχηματίζη Ἱππικό, γυμνάζοντας τοὺς ἄντρες τοῦ τόπου νὰ ἱππεύουν πολεμικά. Ἐπίσης ἐδίδαξε καὶ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Ἱππικοῦ, ἕνας ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦταν καὶ ὁ Νικόλαος Σισίνης, ταγματάρχης τῆς Φάλαγγος. Οἱ κάτοικοι τῆς Γαστούνης ἐφιλοτιμήθησαν καὶ μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ βαρώνου Ροζαλὼφ καὶ τὴ συνδρομὴ τῶν Σισινιδῶν, τὸ πρᾶγμα προχωροῦσε καλὰ καὶ θὰ σχηματιζόταν ἄριστο Ἱππικὸ σῶμα. Γιατὶ καὶ καλὰ ἄλογα ὑπῆρχαν στὸν κάμπο καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν μεγάλη κλίσι στὴν ἱππασία καὶ θερμότητα πατριωτική.

Δυστυχῶς ὅμως στὴν ἀρχὴ τοῦ Ὀκτωβρίου 1825 κατέβηκαν τὰ στρατεύματα τοῦ Ἰμβραὴμ στὴν Πελοπόννησο, ἐλεηλάτησαν τὴν Ἀγιουλινίτσα, καὶ τὸν Νοέμβριο ξεχύθηκαν στοὺς κάμπους τοῦ Πύργου, τῆς Γαστούνης καὶ τῶν Πατρῶν, ἐσκέπασαν ὅλον τὸν τόπο, μὲ τὸ πεζικὸ καὶ τοὺς Ἱππεῖς τους, κ' ἔτσι τὸ σχηματιζόμενο Ἱππικὸ σῶμα τοῦ Ροζαλὼφ διελύθη στὴν ἀρχή του. Ὁ Ἰταλὸς βαρῶνος, μαζὺ μὲ τὸν Γ. Σισίνη καὶ τοὺς λοιποὺς κατοίκους τῆς Γαστούνης ἀναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸν τόπο καὶ νὰ πάρουν τὰ βουνά, γιὰ νὰ σωθοῦν. Ὁ Ροζαλώφ, ὁ Σισίνης, ὁ γιατρὸς Φωτεινός, ὁ ἀρχιερεὺς Παρίσσης καὶ μερικοὶ ἄλλοι ἐσχημάτισαν παρέα καὶ ὁδοιποροῦντες ἔφτασαν στὴ Δίβρη καὶ ἀπὸ κεῖ, ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες, κατέληξαν στὸ Ναύπλιον.

Ἐκεῖ, γιὰ καλή τους τύχη, βρέθηκε ὁ Γενναῖος Κολοκοτρώνης, ὁ ὁποῖος ἐδέχτηκε κ' ἐφιλοξένησε τὸ φιλέλληνα Ἰταλὸ στὸ σπίτι του. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις τὸν ὑπεδέχθη ὅπως ἔπρεπε, τοῦ προσέφερε τρόφιμα, ροῦχα καὶ λοιπὰ χρειώδη, γι' αὐτὸν καὶ τὴν συνοδεία του. Κατὰ δυστυχία του ὅμως τὸν ἔπιασε ἡ τότε ἐπικρατοῦσα στὸ Ναύπλιον ἐπιδημία τύφου. Ἔπεσε βαρειὰ ἄρρωστος. Ἡ Διοίκησις, τὰ παιδιά του, οἱ φίλοι του, κατέβαλαν πολλοὺς κόπους, ἔκαναν τὰ πάντα γιὰ νὰ τὸν σώσουν, ἔφεραν ἀκόμα καὶ τὸν περίφημο Γάλλο γιατρὸ καὶ φιλέλλην Μπαγύ, ἀλλὰ ἡ σωτηρία του στάθηκε ἀδύνατη.

Αὐτόπτης μάρτυς τοῦ θανάτου τοῦ Ροζαλὼφ γράφει :

«Τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ξεψυχοῦσε, ἤμουν παρὼν καὶ ἐγὼ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τῶν γνωρίμων του. Ἐγνώριζε τὸν θάνατόν του, καὶ εἶχε πολλὴν ἀδημονίαν καὶ ἀηδυχίαν, μᾶς ἔλεγε δὲ ὅτι δὲν λυπεῖται διότι ἀποθνήσκει, ἐπειδὴ ἐγεννήθη διὰ ν' ἀποθάνῃ, ἀλλὰ διότι ἀφήνει τὴν πατρίδα του ὑπὸ τυραννίαν. Μᾶς εἶπεν ἀκόμη, ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερωμένην, καὶ πρὸς τοῦτο ν' ἀγωνισθῇ καὶ αὐτὸς καὶ τὰ παιδιά του, κ' ἔπειτα νὰ ὑπάγῃ μὲ τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν πατρίδα του νὰ πολεμήσῃ τὸν τύραννον... Ἔπειτα ἐρώνταξε νὰ ἔλθουν τὰ παιδιά του, τὰ ὁποῖα ἤλθαν ὅλα καὶ ἐστάθησαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

» Μετὰ ταῦτα, ἐζήτησαν καὶ τοῦ ἔφεραν ἕνα μικρὸν κιβώτιον, τὸ ὁποῖον ἄνοιξε καὶ ἔβγαλεν ἐξ αὐτοῦ λωρίδας, ἐπάνω τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν σκευήν, καὶ κατὶ ἄλλα πράγματα ἄγνωστα, καὶ τὰ ἔριξεν ὁ ἴδιος ἐπάνω του, καὶ ἑτοιμάσθη νὰ λειτουργήσῃ. Ὕστερον δὲ ἔβγαλε καὶ μερικὰ χαιράκια μικρά, μαυρομάνικα, τὰ ὁποῖα εἶχαν ἕνα μικρὸ διαμαντάκι εἰς τὸ τέλος τῆς λαβῆς των, καὶ ἀφοῦ ἐδιάβασεν ἕνα-δυὸ παιδιὰ του, ἔπειτα τοῦ ἔδιδε τὴν εὐχή του καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ μαχαιράκια, τὸ ὁποῖον πρῶτα ἀσπάζετο καὶ τὸ παιδί, λαμβάνον αὐτὸ τοῦ ἐφίλει τὸ χέρι. Ἐγχειρίζων δὲ τὰ μαχαιράκια, ἔλεγεν εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν υἱῶν του νὰ ἐμπήξῃ αὐτὸ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ τυράννου τῆς πατρίδος των....

» Ἔπειτα, στραφείς, κάτι εἶπε πρὸς τὸν μηχανικὸν Σκάρπαν καὶ μετὰ ταῦτα ἐφώναξε δυνατά : «— Χόρτασε, τύραννε τῆς Νεαπόλεως, ἀπὸ τὰ αἵματα τῶν Ἑλλήνων ! Μάθε ὅτι πεθαίνω καὶ χαίρε !» Καὶ ταῦτα εἰπών, ἐξεψύχησεν».

***

Ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω περιγραφὴ εἶνε φανερόν, ὅτι ὁ Ροζαλὼφ ἦταν καρβονάρος. Καρβονάροι ἐλέγοντο τὰ μέλη τῆς μυστικῆς πολιτικῆς Ἑταιρείας στὴν Ἰταλία, ἡ ὁποία εἶχε ἱδρυθῆ στὸ Βασίλειο τῆς Νεαπόλεως κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος ἀπὸ δημοκρατικοὺς. Σκοπὸς τῆς Ἑταιρείας ἦταν πρὸ πάντων ἡ κατάλυσις τοῦ δεσποτισμοῦ καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις ἐλευθέρου δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Οἱ τότε ἡ ὀνομασίες κλπ. τῶν μελῶν, εἶχαν παρθῆ ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθράκων (δηλ. τῶν καρβουνιάρηδων). Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς Μασσόνους εἶχαν δανεισθῆ μερικὰ στοιχεῖα. Κέντρο τοῦ Καρβοναρισμοῦ ἦταν ἡ Νεάπολις. Στὰ 1821 ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν ὑπερέβηκε τὶς 800,000. Ἦταν τρομερὰ φανατικοί, καὶ μετέδιδαν στὰ παιδιά τους καὶ τὰ ἐγγόνια τους τὴν ἰδέα καὶ τὸν ὅρκο τοῦ Καρβοναρισμοῦ, στὶς τελευταῖες ὧρες τῆς ζωῆς τους, μὲ τὴ συμβολικὴ τελετὴ τῆς λουσμῆς τῶν μικρῶν μαχαιριῶν. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔκανε καὶ ὁ Ροζαλώφ, ὅπως ἐκατάλαβε, ὅτι ἐπλησίαζε ὁ θάνατός του. Ἀνάλογη πρὸς τὸν Καρβοναρισμὸ ἦταν ἡ δική μας Φιλικὴ Ἑταιρεία.

Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις διέταξε κ' ἔγινε ἡ κηδεία τοῦ Ἰταλοῦ φιλέλληνος μεγαλοπρεπεστάτη καὶ μὲ ὅλες τὶς στρατιωτικὲς τιμὲς ἑδαπάνευε τοῦ Ἔθνους». Ὅλοι οἱ εὐρισκόμενοι στὸ Ναύπλιον ἀξιωματοῦχοι καὶ ὁ λοιπὸς κλῆρος ἀκολούθησαν τὴν κηδεία του. Ὁ τάφος ἀνοίχτηκε λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, ἐκεῖ ὅπου ἀργότερα ὁ Κυβερνήτης Καποδίστριας ἔχτισε τὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Ἔπειτα ἡ Διοίκησις ἔδωσε ἄφθονα τὰ ἔξοδα στὰ παιδιά του νὰ πᾶνε στὴ Ζάκυνθο, ὅπου ἦταν ἡ μητέρα τους. Ὁ μικρότερος γυιός του ἦταν ἡλικίας 13 ἐτῶν καὶ φοροῦσε φαντεχνικὴ στολή, Ἱσπανική. Ὠνομάζονταν Σκιπίων καὶ εἶχε λάβει μέρος σὲ μιὰ Ἑλληνοτουρκικὴ μάχη, πολεμῶντας πλάγι στὸν πατέρα του.

Γιὰ τὸ Ροζαλὼφ διηγοῦνται τὸ ἀκόλουθο ἐπεισόδιο : Ἕνας Γάλλος, Σεβὲ ὀνόματι, (ποὺ εἶχε ἀπαρνηθῆ τὴ θρησκεία του καὶ γίνηκε μωαμεθανός, παίρνοντας τὸ ὄνομα Σουλεϊμὰν-μπέης), πολεμοῦσε στὶς τάξεις τοῦ Ἰμβραήμ, ὡς ἀρχηγὸς Ἱππικοῦ. Ὁ Ροζσλώφ, ποὺ τὸν ἐγνώριζε προσωπικῶς, ἀγανακτισμένος γιὰ τὴ διαγωγή του, τοῦ ἔστειλε γράμμα, καλῶντας τον σὲ μονομαχία, καὶ ἀφίνοντας σ' αὐτὸν νὰ διαλέξη τὸν τόπο καὶ τὸ ὅπλο τῆς μονομαχίας. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐξωμότης δὲν ἀπάντησε, ὁ Ροζαλὼφ τοῦ ξανάγραψε· τὸν ὠνόμαζε ἄτιμο, ἂν ἐξακολουθήση νὰ μείνη μὲ τοὺς Τούρκους, νὰ πολεμάη τοὺς χριστιανοὺς καὶ δὲν δεχθῆ τὴν μονομαχία. Τέλος, τοῦ ἔλεγε, ὅτι ἂν τὸν συναντήσῃ πουθενά, θὰ τὸν περάση πέρα-πέρα μὲ τὴ Σάντα-Κατερίνα του, ὅπως ὀνόμαζε τὴ σπάθα του.

Αὐτὰ ἔγραφε στὸ Σουλεϊμὰν μπέη. Κατὰ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου του, ὁ Ροζαλὼφ θυμήθηκε τὴν πρόσκλησί του σὲ μονομαχία καὶ ρώτησε νὰ μάθη ἂν ἤρθε ἀπάντησι στὸ γράμμα του ἀπὸ τὸν Γάλλο ἐξωμότη. Καὶ ὅταν τοῦ εἶπαν ὄχι, ὁ Ροζαλὼφ ἐμουρμούρισε : «Ἄτιμε Σεβέ» καὶ βυθίστηκε σὲ σιωπή.

Τὰ παιδιὰ τοῦ Ροζαλώφ, ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο ἐπῆγαν στὴ Νεάπολι τῆς Ἰταλίας.

Τὰ δυὸ μεγαλείτερα ἔκαναν ἀπάτερα νὰ δολοφονήσουν τὸν τότε Βασιλέα, ἀλλὰ συνελήφθησαν καὶ ἐθανατώθησαν.

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ... ΑΝΕΥ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Κάποια ἐφημερίδα τοῦ Λονδίνου εἶχε τελευταῖα τὴν ἀτυχῆ ἔμπνευσι νὰ ἀναγγείλη στοὺς ἀναγνώστας της, ὅτι ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσι νὰ ἀπαντήση σὲ ὁποιαδήποτε ἐρώτησι θὰ τῆς ὑποβάλλονταν. Ἀπὸ μερικὲς ἐρωτήσεις ὅμως ποὺ τῆς ἐτέθησαν καὶ τὶς ὁποῖες παραθέτουμε κι' ἐμεῖς παρακάτω, θὰ καταλάβετε, ὅτι ἡ Λοντρέζικη ἐφημερίδα βρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέσι. Ἰδοὺ ἡ ἐν λόγῳ ἐρωτήσεις :

«Πῶς ὀνομαζόταν ὁ πρῶτος κάτοικος τοῦ Πεκίνου ;»
«Πόσες πέτρες περιέχουν οἱ λιθόστρωτοι δρόμοι τοῦ Λονδίνου ;»
«Ποιὸ εἶνε τὸ μεγαλείτερο βάθος τῆς ἄμμου στὴν ἔρημο Σαχάρα ;»
«Πόσα τζάμια παραθυριῶν ὑπάρχουν σ' ὅλο τὸ Λονδῖνο ;»
«Ποιὸς ἦταν ὁ πρῶτος παπουτσῆς τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, τοῦ Κατακτητοῦ ;»
«Μὲ ποιὸ βαθμὸ συγγενείας συνδέεται ὁ Λοῦδ Τζὼρτζ μὲ τὸν Κάϊν ;»
«Ποῦ βρίσκονται τὰ κόκκαλα τοῦ στρατηγοῦ Γόρδωνος, τοῦ θριαμβευτοῦ τοῦ Χαρτούμ ;»
«Πῶς ὀνομαζόταν ἡ πλύστρα τῆς γιαγιᾶς τοῦ Ποντίου Πιλάτου ;»
«Πόσες ὧρες ἐκοιμήθηκε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ὁ Μ. Ναπολέων ;»
Τώρα, ὁποιος ἀπὸ τοὺς ἀγαπητούς μας ἀναγνώστας εἶνε εἰς θέσιν ν' ἀπαντήση στὶς ἐρωτήσεις αὐτές, ἀναλαμβάνομεν εὐχαρίστως νὰ στείλουμε τὴν ἀπάντησί του στὴν Ἀγγλικὴ ἐφημερίδα, γιὰ νὰ τὴ βγάλουμε ἀπὸ τὴ δύσκολη θέσι της.

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΝΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ

Κάποιος πλούσιος ἔμπορος ἐπῆγε κάποτε στὸ Λονδῖνο καὶ ζήτησε νὰ ἰδῇ τὸ βασιλέα Γεώργιο Γ'., ὁ ὁποῖος, κατὰ τύχην, ἦταν γνωστὸς του προσωπικῶς. Ὅταν ἐπαρουσιάστηκε στὰ ἀνάκτορα, ὁ ἐπὶ τῆς ἐθιμοτυπίας ὑπάλληλος, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ βασιλέως, τοῦ ὥρισε ὡς ὥραν ἐπισκέψεως τὴν 8ην πρωϊνὴ τῆς ἐπομένης.

Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως ὁ ἔμπορος ἄργησε, ὅπως πάντα, νὰ ξυπνήση καὶ μόλις κατὰ τὶς ὀχτὼμιση κατώρθωσε νὰ βρεθῆ στὰ ἀνάκτορα, ὁπότε ἔλαβε ἐκ δευτέρου τὴν πιραγγελία νὰ περάση τὴν ἐπομένη καὶ τὴν ἴδια ἀκριβῶς ὥρα.

Ἀλλὰ καὶ πάλι ὁ ἔμπορος δὲν τὰ κατάφερε νὰ βρεθῆ στὰ ἀνάκτορα τὴν ὡρισμένη ὥρα καὶ παρεπέμφθη γιὰ τὶς ὀχτὼ τῆς ἄλλης ἡμέρας.

Τὴν τρίτη φορὰ ὅμως ἐφρόντισε νὰ ξυπνήση νωρίτερα καὶ νὰ γίνη δεκτὸς ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως. Ὁ Γεώργιος μόλις τὸν εἶδε νὰ μπαίνη, σηκώθηκε ἀπάνω καὶ τοῦ φώναξε :

—Ὦ, καλῶς τὸν ὑψηλὸ φίλο μου. Μὰ πόσο κοιμᾶστε, ἀγαπητέ μου ;

—Τὸ κανονικό, Μεγαλειότατε. Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος τακτικὸς καὶ κοιμᾶμαι μόνον ὀχτὼ ὧρες....

—Ὦ, κοιμᾶστε πολύ, πάρα πολύ, τοῦ παρετήρησε χαμογελῶντας ὁ βασιλεύς. Γιὰ τὸν ἄντρα ὀχτὼ ἑφτὰ ὧρες ὕπνου, καθὼς καὶ γιὰ τὴ γυναίκα. Ἡ ὀχτὼ ὧρες εἶνε γιὰ τοὺς βλάκες, εἴτε ἄντρες, εἴτε γυναῖκες εἶνε αὐτοί !....

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Ποιήματα τοῦ Γουσταύου Λαφφὼν, τοῦ συμπαθετάτου ποιητοῦ τοῦ παρελθόντος, ἐδημοσιεύσαμε καὶ ἄλλοτε.

Ὁ Λαφφὼν ἦταν πρόξενος τῆς Γαλλίας στὴν Ἀδριανούπολι καὶ σ' ἄλλες πόλεις τῆς ὑποδούλου Ἑλλάδος, ἐπὶ μακρὰ ἔτη. Ἀγάπησε τὴν Ἑλλάδα σὰν δεύτερη πατρίδα του. Συνεργάζετο σ' ὅλα τὰ περιοδικὰ καὶ τὶς ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς του, 1890 καὶ ἐντεῦθεν.

Ἔγραφε τὴ δημοτικὴ θαυμάσια.

Τὶς ἡμέρες αὐτὲς βρήκαμε τὰ «Ἅπαντά» του, τυπωμένα στὴ Λευκωσία τῆς Κύπρου. Δημοσιεύουμε ἐξ αὐτῶν μερικὲς ἐκλεκτὲς μεταφράσεις, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ πάρουμε ἀπὸ τὸ βιβλίο του, προς χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας, τὰ καλύτερα τραγούδια του.

Η ΤΥΦΛΗ ΜΑΝΝΑ

(τοῦ BERANGER)

Εἶμαι τυφλή, μὰ δὲν κουφίζω
Σὲ ἐρωτῶ καὶ δὲν μοῦ λέγεις
Καὶ σ' ὅλα βάζω προσοχή.
Γιατὶ γρινιάζει τὸ σκυλί,
Τοῦ κάκου θὲς νὰ μὲ γελάσης
Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ποὺ σὰν τὸ γάτο
Καὶ λὲς πὼς εἶσαι μοναχή.
Πατᾶ ἀπάνω στὸ χαλί ;
'Ο Δῆμος κάθεται κοντά σου,
Τί ἔχ' ἡ πόρτα κι' δλο τρίζει ;
'Ακοῦω μιὰ κρυφὴ μιλιά,
Ποιὸς πολεμᾶ τὴν κλειδαριά ;
Σοῦ πεσ' ἡ ρόκα ἀπὸ τὸ χέρι.
Τοῦ κάκου θὲς νὰ μὲ γελάσης,
Κατερινιώ, δὲν κλώθεις πειά !
Κατερινιώ, δὲν κλώθεις πειά !

Μοῦ λὲς πὼς κάνει πολὺ κρύο
Πρόσεξε, κόρη μου, τὰ νειάτα
Καὶ τὸ παράθυρο σφαλᾶς
Εἶνε σὰν ἄνθη δροσερά,
Γιατὶ ἐπῆξεις ἀπ' τὸ κρότο
Κι' ἂν μαραθοῦνε πρὶν τῆς ὥρας
Νὰ μὴ σ' ἀκούσω πὼς μιλᾶς.
Θὰ τὰ θρηνῆς καιμιὰ φορά...
Ταῖς πονηριαῖς αὐταῖς ταῖς ξέρω
Μὰ δὲν μοῦ λέγεις, τί ἀκούω ;
'Απ' τὸν καιρὸ ποὺ ἤμουν νειά
Θαρρῶ πὼς μοιάζουν μὲ φιλιά.
Τοῦ κάκου θὲς νὰ μὲ γελάσης,
Τοῦ κάκου θὲς νὰ μὲ γελάσης,
Κατερινιώ, δὲν κλώθεις πειά !
Κατερινιώ, δὲν κλώθεις πειά !

Ἂν σ' ἀγαπᾶ μὲ τὴ καρδιά του.
Γιατὶ ὁ Δῆμος δὲν μιλᾶ.
Πῶς θὰ σὲ πάρη γιὰ γυναῖκα.
Μόνο σὰν κλέφτης σὲ φιλᾶ ;
Σὰν παντρευτῆς, γίνου κοκόνα
Ρίξε τὴ ρόκα στὴ φωτιά,
Καὶ θὰ σοῦ πῶ ἐγὼ ἡ πρώτη.
Κατερινιώ, μὴ κλώθεις πειά !

ΟΙ ΔΥΟ ΓΡΕΝΑΔΙΕΡΟΙ

(τοῦ ΕΡ. ΧΑ-Ι-ΝΕ)

Μαζὺ δύο Γρεναδιέροι
Στὴν Γαλλία ἐγυρνοῦσαν
'Απ' τοὺς πάγους τοῦ Βορρᾶ.
Ποὺ τοὺς εἶχε πέντε χρόνους
Αἰχμαλώτους κρατημένους
Μαύρη τύχη καὶ σκληρά.

'Εξαφνα 'στὴν Γερμανία
«Μιὰ παρώρκησι μονάχα,»
«'Ενικήθηκε» τοὺς λέγουν
«Ἔχω, σύντροφε, θερμὴ,»
«'Ο μεγάλος σας στρατὸς»
«Στὴν Γαλλία νὰ μὲ πᾶρης,»
«Παρεδόθη τὸ Παρίσι.»
«Γαλλικὰ νὰ λύωση χῶμα»
«Καὶ ὁ μέγας αὐτοκράτωρ»
«Τὸ θλιμμένο μου κορμί!»
«Εἶν' αἰχμάλωτος κι' αὐτὸς.»
Σκύβουν κάτω τὸ κεφάλι,
«Τὸν σταυρὸ αὐτόν, ποὺ φέρω,»
Καὶ τὰ μάτια τους δακρύων
«Ὅταν θὰ μὲ κατεβάσης»
Θερμῶν γίνονται πηγές.
«Μὲς τὸ μνῆμα τὸ βαθύ,»
'Αναστέναξεν ὁ ἕνας
«Στὴν καρδιά μου πάνω βάλτον.»
Κι' εἶπε : «νοιώθω πὼς μ' ἀοιγουν
«Λεῖα βάλ' μου τὸ τουφέκι»
«'Η παληές μου ἡ πληγές»
«Καὶ ζερβιὰ μου τὸ σπαθί !»
«'Αφοῦ εἶνε τελειωμένα»
«Ἄγγυπνος σκοπὸς θὰ εἶμαι»
«Ὅλα, ἐχαλάξεν ὁ ἄλλος,»
«Καὶ θὰ καστρεύω γ' ἀκούσω,»
«Τώρα θάνατο πουθὰ»
«Μὲ ἀκοίμητη ψυχή,»
«Ἀλλὰ τὰ μικρὰ παιδιά μου,»
«Σάλπιγγες καὶ πυροβόλα,»
«'Η φτωχὴ μου ἡ γυναίκα,»
«Ποδοβολητὸ ἀλόγων,»
«Τί θὰ γίνουν 'σα χαθῶ ;»
«Καὶ πολέμου ταραχή.»
—Τί παιδιὰ καὶ τί γυναῖκα,»
«'Οπλισμένος θὰ βγῶ τότε»
«'Αφοῦ πειὰ ὁ κόσμος εἶνε
«Εἰς τοῦ αὐτοκράτορός μου»
«Γιὰ μᾶς τόρα μωσιὸς ;»
«Τὴν φρουρὰ νὰ πεταχτῶ,»
«Τὰ παιδιὰ ἂς διακονέψουν»
«Καὶ τ' ἄλογου του τὰ ἴχνη»
«Λὲν ἀκοῦς ὁ αὐτοκράτωρ»
«Καθὼς πρῶτα μὲς ταῖς μάχαις»
«Εἶν' αἰχμάλωτος κι' αὐτὸς !»
«Μὲ χαρὰ θ' ἀκολουθῶ.»

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΥΝΗΓΩΝ

Δυὸ Ἰρλανδοί, ὁ Ντάντο καὶ ὁ Πάτ, ψαρεύουν πλάι-πλάι.

—Ἔξαφνα ὁ Ντάντο, τοῦ ὁποίου τὸ ἀγκίστρι τσιμπάει, σκύβει καὶ, γλιστρώντας, πέφτει μέσα στὸ βαθὺ ποτάμι..

—Βοήθεια !... βοήθεια !... φωνάζει μ' ἀπελπισία... Δὲν ξέρω κολύμπι.

—Διάβολε ! τοῦ ἀπαντάει ὁ Πάτ, μορφάζοντας φλεγματικά. Νὰ μιὰ πρώτης τάξεως εὐκαιρία γιὰ νὰ μάθης !....

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

"Ο ΝΥΦΙΚΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ,,

Ἡ ὡραία Πασχαλίνα. Οἱ δύο ὑπεφήφιοι μνηστῆρες. Ὁ Μωϋσῆς κι' ὁ Μάξιμος. Γιὰ ποιὰν χτυπεῦσε ἡ καρδιὰ τῆς νέας. Ὁ ἀρραβῶνας. Ἡ ἐξαφάνισις τοῦ Μαξίμου. Μιὰ νέα συμφορά. Ὁ Μωϋσῆς Ντυνὲ ἐπεμβαίνει. Ὁ γυρισμὸς τοῦ Μαξίμου στη σπηλιὰ κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, στὸ Μπιαρρίτζ, ζοῦσε μιὰ ὄμορφη κοπέλλα, ποὺ τὴν ἔλεγαν Πασχαλίνα. Ἦταν δέκα ὀχτὼ χρονῶν, ψηλή, λιγνὴ κι' εἶχε τὸ λυγερὸ ἀνάστημα τῶν κοριτσιῶν τοῦ τόπου της. Τὰ μαῦρα μαλλιά της ἄστραφταν κάτω ἀπ' τὸ κίτρινο, μεταξωτὸ μαντῆλι της, ποὺ τὄδενε στὸ κεφάλι της μὲ πολλὴ φιλαρέσκεια, κι' ὅταν χαμογελοῦσε, τὰ κοραλλένια χείλη της ἄφιναν νὰ φαίνεται μιὰ σειρὰ κάτασπρων μαργαριταρένιων δοντιῶν.

Ἡ Πασχαλίνα ἦταν ράφτρα καὶ ζοῦσε μαζὺ μὲ τὸν πατέρα της, ἕνα γέρο, σχεδὸν ἀποβλακωμένο, ποὺ συνήθιζε νὰ ἀπαντᾶη σ' ὅ,τι κι' ἂν τὸν ρωτοῦσαν, μὲ 'Ισπανικὲς παροιμίες, ἀλλὰ ποὺ τὸν ἐλάτρευε μ' ὅλη τὴν καρδιά της καὶ τὸν ἐπεριποιόταν σὰν νἄταν μικρὸ παιδάκι.

Ἡ Πασχαλίνα εἶχε δυὸ γειτόνους, ποὺ τὴν ἐξητοῦσαν κι' οἱ δυό τους γιὰ γυναῖκα. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ Μωϋσῆς Ντυνέ, ἕνας γέρος κ' ἀσχημομούρης, μὲ μεγάλη περιουσία. Ὁ ἄλλος, ὁ Μάξιμος Σαράβ, ἕνας φτωχὸς κι' ὡραῖος νέος, δὲν εἶχε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴν καλή του καρδιά.

Ἡ Πασχαλίνα ἀγαποῦσε τὸν δεύτερο καὶ δὲν ἔδινε σημασία στὸν πρῶτο. Ὁ Μάξιμος ἐχρησίμευε στοὺς ξένους ὡς ὁδηγὸς στὰ Πυρρηναῖα, πραγματικὰ ὅμως καταγινόταν μὲ τὸ λαθρεμπόριο. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ζημίωνε ἀπέναντι τῆς κόρης, γιατὶ τὰ νειᾶτα κρίνουν πάντα μὲ ἐπιείκεια.

Οἱ δυὸ νέοι, ποὺ ἐξακολουθοῦσαν ν' ἀγαπιοῦνται τρυφερά, μιὰ μέρα παρουσιαστῆκαν στὸν πατέρα τῆς Πασχαλίνας καὶ τοῦ εἶπαν :

—'Αγαπιούμαστε καὶ θέλουμε νὰ παρθοῦμε....

Ὁ γέρος ἐκούνησε τὸ κεφάλι του κι' ἀπάντησε ἀργά :

— Πολὺ καλά ! Πολὺ καλά !...

Τὸ χαριτωμένο ζευγάρι γονάτισε τότε μπροστά του καὶ δέχτηκε τὴν εὐλογία του. 'Απὸ κείνη τὴ στιγμὴ ἦσαν ἀρραβωνιασμένοι....

Ἐκείνη τὴ βραδυὰ ὁ Μάξιμος ἐπρόκειτο νὰ φύγη γιὰ κάποια δουλειά, κι' ἡ νέα τὸν συνόδεψε ὥς τὸ βράχο τῆς ἀκροθαλασσιᾶς, ὅπου ἔμειναν πολλὴν ὥρα μαζὺ του κουβεντιάζοντας.

Ὅταν ἡ κοπέλλα κίνησε, κατὰ τὸ σουρούπωμα, γιὰ τὸ σπίτι της, μὲ τὴν καρδιὰ της γεμάτη ἀπὸ εὐτυχία, ἀντάμωσε τὸ δρόμο τὸν γείτονά της, τὸν Μωϋσῆ Ντυνέ, πού, ξύνοντας τὴ μύτη του, ὅπως πάντα, τῆς εἶπε :

— Πασχαλίνα, ἔχω μιὰ καλὴ περιουσία. Στὸ σπίτι μου θὰ ζήσης ἀρχοντικά....

— Σὲ ἐκτιμῶ, κύρ' Μωϋσῆ, τοῦ ἀπάντησε αὐτή, ἀλλ' ἀπόψε ἀραβωνιάστηκα μὲ τὸν Μάξιμο.

Κι' ὁ Μωϋσῆς ἀπομακρύνθηκε, μουγκρίζοντας :

—Δὲν πειράζει ! Δὲν πειράζει !....

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, κάποιος ἔμπορος ἀνέθεσε στὸ Μάξιμο νὰ μεταφέρη ὁλόκληρο φορτίο λαθρεμπορίου ἀπὸ τὴν 'Ισπανικὴ στὴ Γαλλικὴ ἀκτή. Ὁ νέος ἐδέχτηκε πρόθυμα, γιατὶ θὰ κέρδιζε ἀρκετά, καὶ τὴ νύχτα ποὺ θἄφευγε, πῆγε νὰ ἀποχαιρετήση τὴν ἀρραβωνιαστικιά του.

—Ὕστερ' ἀπὸ ὀχτὼ μέρες θἄμαι δῶ ! τῆς εἶπε, καθὼς τὴ φιλοῦσε στὰ χείλη.

* * *

Ἡ ὀχτὼ μέρες πέρασαν καὶ μαζὺ μ' αὐτὲς ἕνας, δυό, τρεῖς μῆνες, χωρὶς ἡ νέα νὰ λάβη στὸ μεταξὺ καμμιὰ εἴδησι ἀπὸ τὸν ἀρραβωνιαστικό της. Ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός, τόσο περισσότερο ἀνησυχοῦσε κι' ἔκλαιε ἀπαρηγόρητα ἀπ' τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδυ.

Μόλις τελείωνε τὸ καθημερινὸ ράψιμό της, ἔβγαινε στὸ βράχο τῆς ἀκρογιαλιᾶς καὶ στεκόταν ἐκεῖ ὧρες ὁλόκληρες, μὲ τὰ μάτια βυθισμένα πρὸς τὴν ἀπέναντι ἀκτή. Ἂ, ἂν ἦταν μόνη της καὶ δὲν εἶχε τὸν πατέρα της, πῶς θὰ περνοῦσε αὐτὰ τὰ ψηλὰ βουνά, ποὺ τὴν ἐχώριζαν ἀπ' τὸν ἀγαπημένο της, γιὰ νὰ τὸν βρῆ γοήγορα.....

Μιὰ μέρα, ἔξαφνα, διαδόθηκε πὼς ὁ Μάξιμος σκοτώθηκε ἀπὸ μερικοὺς τελωνοφύλακες, κι' ἀπὸ τότε πέρασε ἕνας χρόνος, χωρὶς νὰ τὸν δῆ κανένας.

Ἀλλὰ ἡ δυστυχίες ἔρχονται ὅλες μαζύ.

Μιὰ νύχτα ἡ φτωχὴ καλύβα τῆς Πασχαλίνας κάηκε, χωρὶς νὰ μάθουν ποτὲ ποιὸς εἶχε βάλει τὴ φωτιά. Κ' ἔτσι ἡ δυστυχισμένη κόρη μὲ τὸν πατέρα της, βρεθῆκαν στοὺς πέντε δρόμους....

Ὕστερ' ἀπ' τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴ καταστροφή, ἡ Πασχαλίνα πήγαινε καὶ δούλευε σὲ ξένα σπίτια, γιὰ νὰ ζήση. Ὁ γέρος της παθόταν μόνος του σὲ μιὰ ἄκρη, λυώνοντας ἀπ' τὴ στενοχώρια του.

Εἶχαν περάσει πειὰ δυὸ χρόνια ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἐξαφανίστηκε ὁ ἀραβωνιαστικός της. Ὁ Μωϋσῆς Ντυνέ, ποὺ ἡ δουλειές του πήγαιναν, ὅπως πάντα, καλά, λυπήθηκε τὰ δυὸ δυστυχισμένα πλάσματα κι' ἀποφάσισε νὰ τὰ βοηθήση. Παρουσιάστηκε λοιπὸν μιὰ μέρα στὴν κόρη καὶ τῆς εἶπε :

—Ὁ Μάξιμος χάθηκε καὶ τοῦ κάκου τὸν περιμένεις. Ἐξ ἄλλου ἐσὺ κοπιάζεις ὑπερβολικὰ καὶ μὲ δυσκολία συντηρεῖς τὸν πατέρα σου. Δέξου λοιπὸν νὰ γίνης γυναῖκα μου....

Ἡ Πασχαλίνα δὲν ἀπάντησε. Ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ στὸ τέλος ἄφησε τὸν Ντυνὲ νὰ φύγη γεμάτος ἐλπίδες.

Ὁ Μωϋσῆς ἔτρεξε ἀμέσως ν' ἀνταμώση τὸν πατέρα της, γιὰ νὰ τοῦ ἀνακοινώση τὴν ἐπιθυμία του.

Τὸν βρῆκε στοὺς ἀγροὺς νὰ γυρνάη ἄσκοπα, μιλῶντας μόνος του. Ὁ Ντυνὲ κύτταξε ὕποπτα γύρω του κ' ἔπειτα τοῦ εἶπε πὼς ἡ μορφή του ἐπιθυμία ἦταν νὰ γίνη σύζυγος τῆς Πασχαλίνας.

— Πολὺ καλά ! Πολὺ καλά !... εἶπε ὁ γέρος.... Ἂς γίνη ὅπως θέλεις....

Ἔτσι ἀποφασίστηκε νὰ γίνη ὁ γάμος....

* * *

Τρεῖς ἡμέρες πρὶν ἀπ' τὸ γάμο, στὶς ἀρχὲς τοῦ φθινοπώρου, ἡ ὡραία Πασχαλίνα πῆγε νὰ περπατήση στὴν παραλία. Ἐκεῖ περπατοῦσε σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ μιὰ σπηλιὰ στοὺς βράχους, ἄκουσε πίσω της μιὰ φωνή :

— Πασχαλίνα ! Πασχαλίνα !

Ἡ κόρη ἄρχισε νὰ τρέμη σὰν τὸ φύλλο. Γύρισε, κυττάζει καὶ εἶδε μπρός της τὸν Μάξιμο. Ρίχτηκε κατασυγκινημένη στὴν ἀγκαλιά του καὶ φώναξε μὲ ἀγωνία :

— Μάξιμε !... Εἶσαι σύ'....

Ναί, ἦταν ἐκεῖνος, ὡραῖος ἢ πως πάντα, ἀλλὰ πολὺ ἀχρὸς κι' ἀδύνατος....

— Εἶνε ἀλήθεια, τὴ ρώτησε ἐκεῖνος, κρατῶντας τὴν σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιά του, πὼς παντρεύεσαι τὸ Μωϋσῆ ;

— Ναί, Μάξιμε. Ἀναγκάστηκα νὰ τὸ δώσω τὸ λόγο μου, γιατί ἄλλοιῶς ὁ πατέρας μου θἄβγαζε ψωμὶ νὰ φάη... Γιατί χάθηκες, Μάξιμε, τί σοῦ συνέβη ;

— Μ' εἶχαν πιάσει οἱ Ἰσπανοὶ καὶ μὲ κλείσανε στὴ φυλακή. Μὰ κατώρθωσα νὰ δραπετεύσω, καὶ μπορῶ πειὰ νὰ δουλέψω.

— Καὶ τί θὰ ἀπογίνω, Μάξιμε, ἂν σὲ πιάσουνε πάλι ;

Ὁ Μάξιμος, ἀντὶ νὰ ἀπαντήση, τὴν ἔσφιξε δυνατὰ στὴν ἀγκαλιά του καὶ τῆς εἶπε :

—Ὦ, ἂς μὴ μιλοῦμε πειὰ γι' αὐτό ! Σ' ἀγαπῶ....

Τὴν ἐγέμισε μὲ φιλιὰ καὶ τὴν ἐτράβηξε πρὸς τὴν κοντινὴ σπηλιά, ὅπου ἐκείνη ἀφέθηκε νὰ ὁδηγηθῆ ἥσυχα, χωρὶς νὰ φέρη καμμιὰ ἀντίσταση, βυθισμένη σὲ μιὰ ὀνειρευτὴ ἔκστασι.

Ἔξαφνα ἀποτραβήχτηκε ἀπ' τὰ χέρια του μὲ βία καὶ τοῦ εἶπε :

—Μάξιμε ! Ἄφησέ με νὰ φύγω. Ἡ ὥρα περνάει.... Ἀκούω τὸ ρολόϊ νὰ χτυπάη μεσονύχτι ....

— Αὐτὸ ποὺ ἀκοῦς, ἀγάπη μου, τῆς εἶπε ὁ Μάξιμος, δὲν εἶνε τὸ ρολόϊ, ἀλλὰ τὸ φτερούγισμα τῶν γλάρων ....

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες στιγμές, ἡ Πασχαλίνα τοῦ ξανάπε μὲ ἀνυπομονησία :

— Μάξιμε ! Δὲς τὴ θάλασσα πῶς φουσκώνει κι' ἀνεβαίνει ! Ἄφησέ με, ἡ παλίρροια ! Δὲν φοβᾶσαι μὴν πνιγοῦμε ;...

— Δὲν εἶν' ἡ θάλασσα ποὺ φουσκώνει, ἀλλὰ ὁ ἔρωτάς μας, ἀποκρίθηκε ὁ νέος τρυφερά.

Σὲ λίγο ἐκείνη πρόσθεσε μὲ περισσότερη στενοχώρια :

Ὁ Ντυνὲ κύτταξε ὕποπτα γύρω του κ' ἔπειτα εἶπε...

—"Ακουσε, Μάξιμε, πῶς βουΐζει ὁ ἀέρας !...

— Δὲν εἶνε ὁ ἀέρας ποὺ βουΐζει, ἀλλὰ τὸ στοιχειὸ τῆς τρικυμίας, ἀγάπη μου !

Κι' ἀμέσως, ἀλλάζοντας τόνο, ἐξακολούθησε :

— Ἡ τελευταίες στιγμὲς τῆς ζωῆς μας θἆναι ἡ πρώτη μας ἐρωτικὴ νύχτα, Πασχαλίνα.... Ὁ νυφικός μας θάλαμος εἶνε αὐτὴ ἡ σπηλιὰ καὶ τὸ δροσερὸ κῦμα τῆς θάλασσας εἶνε τὸ μεγάλο νεκρικὸ σεντόνι ποὺ θὰ μᾶς σκεπάση !....

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, τῆς ἔσφαλισε τὸ στόμα μὲ φλογερὰ κι' ἀδιάκοπα φιλιά.

Τὴν ἄλλη μέρα τοὺς βρῆκαν καὶ τοὺς δυὸ μαζὺ ἀγκαλιασμένους στὴν ἀκροθαλασσιὰ κι' ἀπὸ τότε ἡ μοιραία ἐκείνη σπηλιά, ποὺ γίνηκε ὁ τάφος τους, ὀνομάστηκε ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ Μπιαρρίτζ «Ὁ νυφικὸς θάλαμος».

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ERNEST TISSOT

ΚΑΡΔΟ

Ἐπειδὴ ἡ συντρόφισσά μου φαινόταν βυθισμένη σὲ σκέψεις, ἔπαψα νὰ μιλάω. Κύτταζε μὲ τὰ μεγάλα θλιμμένα μάτια της μιὰ φωτογραφία, πλαισιωμένη μὲ ἀσημένια κορνίζα, ἐπάνω στὸ μάρμαρο ἑνὸς τραπεζιοῦ. Τὴν ἐπῆρε κατόπιν στὰ χέρια της καὶ μοῦ τὴν ἔδωσε νὰ τὴν δῶ, ρίχνοντάς μου συγχρόνως ἕνα κουρασμένο βλέμμα, γεμάτο πίκρα καὶ θλίψη.

Ἦταν ἡ φωτογραφία μιᾶς νέας γυναίκας, μὲ ξανθὰ μαλλιὰ τόσο ἀνοιχτά, ποὺ φαινόντουσαν σὰν ἄσπρα. Εἶχε φυσιογνωμία λεπτὴ καὶ πονεμένη.

Ἀφοῦ τὴν κύτταξα λίγη ὥρα, τὴν ξανάδωσα στὴ φίλη μου, λέγοντάς της :

—Θὰ εἶνε καμμιὰ φίλη σας... Ἔ ;

—Ναί, μιὰ φίλη μου, μοῦ ἀπάντησε, μιὰ πολὺ παληά μου φίλη.

Καὶ ἀμέσως μὲ τὴ γλυκειὰ φωνή της, ἄρχισε νὰ λέη :

—Ἡ φτωχὴ Ἐδελίνα !... Κάθε φορὰ ποὺ τὴν σκέπτομαι, μοῦ φαίνεται πὼς τὸ παρελθόν μου ξαναγυρίζει πίσω... Εἶνε τόσο θλιβερὸ νὰ λυπᾶται κανεὶς γιὰ ὅσα πέρασαν... Καὶ ἐγὼ λυπᾶμαι πολύ... πολύ... ἅμα νοσταλγῶ τὸ παρελθόν μου... 'Αλλ' ἂς ξαναγυρίσουμε στὴν 'Εδελίνα... Τὴ γνώρισα στὸ μοναστῆρι τῆς 'Αγίας Καρδίας τοῦ Κάορ, ὅπου, καθὼς ξέρετε, πέρασα ὅλη μου τὴν παιδικὴ ἡλικία... Στὴν τάξι καθόταν δίπλα μου, στὸ θρανίο μου... Στὸ ὑπνωτήριο πάλι τὰ κρεββάτια μας ἦτανε πλάϊ-πλάϊ. Ἔτσι γρήγορα γινήκαμε φίλες. Μᾶς συνέδεσε ἀκόμα περισσότερο ἡ λύπη ποὺ νοιώθαμε κ' ἡ δυό μας, γιατὶ εἴχαμε φύγει ἀπὸ τὰ σπίτια μας.

Ἡ 'Εδελίνα, ἂν καὶ ἦταν τότε μόλις ἑφτὰ χρόνων, διέφερε πολὺ ἀπὸ τὶς ἄλλες μου συμμαθήτριες... Δὲν ἔτρεχε σχεδὸν καθόλου καὶ προτιμοῦσε ἀπὸ τὰ παιχνίδια τοὺς ἀργοὺς περιπάτους μέσ' στὸ περιβόλι τοῦ μοναστηριοῦ, μαζὺ μὲ τὶς ἀδελφές. Ἂν καὶ δὲν τῆς ἄρεσε πολὺ ἡ ἐργασία καὶ δὲν φαινόταν καὶ τόσο εὐσεβής, ἦταν φρόνιμη, ταχτική, πράγμα ποὺ ἄρεσε στὶς καλόγριες, μιλοῦσε σιγὰ καὶ δὲν χτυποῦσε ποτὲ τὶς πόρτες... Ἦταν ἀκόμα ὑποτακτική, πολὺ παθητικὴ καὶ ἀδιάφορος πρὸς ὅλα. Βυθισμένη σὲ ὀνειροπολήσεις, περνοῦσε ὁλόκληρες στιγμὲς σιωπηλή, μὲ τὰ μάτια της προσηλωμένα πέρα, μακρυὰ ἀπὸ τὴ γραμματική,—σοβαρή, μὲ τὴν ὄψι γαλήνια. Ἅμα τὴ ρωτοῦσα, στὶς στιγμὲς αὐτές : «Ἐδελίνα, τί σκέπτεσαι ;» μοῦ ἀπαντοῦσε θλιβερά :

—Συλλογίζομαι τὸν Κάρλο...

Στὴν ἀρχή, δειλὴ ἀκόμα ἀπὸ τὴν πρόσφατη γνωριμία μας, δὲν τολμοῦσα νὰ τὴ ρωτήσω σχετικῶς τίποτε. Ἔπειτα ἄρχισα κ' ἐγὼ ν' ἀγαπῶ τὸν Κάρλο, χωρὶς νὰ τὸν ξέρω καὶ χωρὶς νὰ θέλω πειὰ νὰ μάθω ποιὸς πραγματικῶς ἦταν. Ἐντωμεταξὺ τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ πάντοτε ἡ Ἐδελίνα ἐξακολουθοῦσε νὰ σκέπτεται τὸν Κάρλο, νὰ μιλάη γι' αὐτὸν καὶ νὰ πιστεύη σ' αὐτόν. Ἡ ἀδελφὲς ἀνεχέντουσαν τὴν ἀθῶα αὐτὴ φαντασιοπληξία της καὶ δὲν τῆς ἔλεγαν τίποτε. Στοὺς ἀπογευματινοὺς περιπάτους, ὅταν, ἀφοῦ διασχίζαμε τοὺς δρόμους δυὸ-δυὸ καὶ σοβαρές, ἔχοντας τὰ μάτια μας καρφωμένα στὶς μύτες τῶν σκαρπινιῶν μας, φτάναμε στὴν ἐξοχὴ καὶ σκορπίζαμε τρέχοντας δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἡ Ἐδελίνα ἔμενε πίσω, μόνη, μακρυὰ ἀπ' τὶς ἄλλες, θλιμμένη. Κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο, μέσ' στὰ λουλούδια, μέσ' στ' ἀρώματα, ἐβάδιζε ἀργά, κουρασμένα, μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό. Καὶ ἂν ἡ ἀδελφὴ ἢ κάποια συμμαθήτριά της τὴ ρωτοῦσε στοργικὰ τί ἔκανε, ἐκείνη ἀπαντοῦσε γλυκά :

—Ὦ, ἀφῆστε με !... Βρίσκομαι μὲ τὸν Κάρλο !...

Ὅταν στὸ ἐστιατόριο τῆς μονῆς μᾶς μοίραζαν τίποτε γλυκίσματα, φροῦτα ἢ παιχνίδια, ποὺ μᾶς τὰ ἔστελναν οἱ γονεῖς μας, ἡ Ἐδελίνα ἔβαζε μὲ προσοχὴ τὰ δικά της πράγματα στὴν πάντα καὶ τὰ φύλαγε.

—Τὰ φυλάω γιὰ τὸν Κάρλο ! μοῦ ἔλεγε μ' ἕνα χαμόγελο μέσ' στὰ θλιμμένα παιδικά της μάτια....

Μιὰ Κυριακή, ἄνοιξα κατὰ λάθος τὸ βιβλίο τῆς προσευχῆς τῆς Ἐδελίνας. Σὲ κάθε του σελίδα ἕνα ὄνομα ἦταν γραμμένο μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα, τὸ ὄνομα «Κάρλο».

* * *

Σὲ ἡλικία δεκαπέντε ἐτῶν, ἡ Ἐδελίνα προσεβλήθη ἔξαφνα ἀπὸ κακοήθη πυρετό. Τὴν εἶδα τότε μέσα στὸ σιδερένιο κρεββατάκι της, κατάλευκη, μὲ τὰ βλέφαρά της βαρειά, ἀδύνατη, χλομή. Ὁ γιατρὸς εἶχε διατάξει νὰ τῆς δώσουν κινίνη. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὅμως δὲν ὑπῆρχαν δισκία κινίνης, ἀλλὰ τὴν ἔδιναν χύμα. Ἔτσι, μόλις ἐπῆρε τὴν πρώτη δόσι, ἡ Ἐδελίνα κατελήφθη ἀπὸ ἀηδία καὶ φρίκη. Γι' αὐτό, ὅταν θέλησαν νὰ τῆς δώσουν τὴ δεύτερη δόσι, ἀρνήθηκε μὲ κάθε τρόπο νὰ τὴν πάρη. Τότε ἡ ἀδελφὴ Μαρία τῆς εἶπε :

— Παιδί μου, τί θὰ πῆ ὁ Κάρλο ;

Ἀμέσως ἡ Ἐδελίνα, μὲ τὰ μάτια φλογισμένα, μὲ τὰ μάγουλα κατακόκκινα, μὲ τὸ λάρυγγα στεγνό, εἶπε :

—Ὦ ! Μήπως τοῦ εἴπατε τίποτε ;

—Ναί, κόρη μου, τῆς ἀπάντησε ἡ μοναχή, ὁ Κάρλο θέλει νὰ πάρης τὸ φάρμακό σου, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲν θὰ ξαναφθῆ πειά...

Μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, ἡ Ἐδελίνα πῆρε τὸ φάρμακό της, χωρὶς κανένα δισταγμό.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ ἡ Ἐδελίνα εἶχε γίνει πειὰ δεκαοχτὼ χρόνων, μὰ πάντα τὸν Κάρλο της συλλογιζόταν. Μιὰ μέρα, ἡ ἡγουμένη τὴν ἐπῆρε ἰδιαιτέρως καὶ τῆς εἶπε πὼς δὲν ἦταν σωστὸ ν' ἀναφέρη αὐτὸ τὸ ἄνδρικὸ ὄνομα σὲ κάθε στιγμή. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἡ Ἐδελίνα ἔγινε ἀκόμα πιὸ θλιμμένη καὶ δὲν ἐπρόφερε ποτὲ πειὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κάρλου. Μὰ ἐγὼ καταλάβαινα, ὅτι ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν σκέπτεται πάντοτε.

Τὴν ἴδια ἐκείνη ἐποχή, πρὶν ἀκόμη βγῆ ἀπ' τὸ μοναστῆρι, οἱ γονεῖς της τὴν ἐπάντρεψαν μ' ἕνα νέο, ποὺ οὔτε τὸν ἤξερε κάν. Θυμοῦμαι ἀκόμα τί ὀδυνηρὴ ἔκφρασι εἶχε τὸ πρόσωπο τῆς Ἐδελίνας καθ' ὅλη τὴν τελετὴ τοῦ γάμου. Ὅταν τελείωσε τὸ μυστήριο, πρὶν ἀκόμα μᾶς ἀφήση γιὰ πάντα, φεύγοντας μὲ τὸ σύζυγό της, μὲ πλησίασε καὶ πνίγοντας τοὺς λυγμούς της, μοῦ ψιθύρισε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε : «Τί θὰ σκεφθῆ τώρα ὁ Κάρλο γιὰ μένα ; Θεέ μου !... Φτωχέ μου, Κάρλο !....» Ἀφοῦ μοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ἀνέβηκε στὸ ἁμάξι, ποὺ τὴν περίμενε, κ' ἔφυγε....

Ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μῆνες ἔμαθα, ὅτι στὴ Νίκαια, ὅπου εἶχε πάει νὰ περάση τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος, ἐχρύωσε καὶ ἔπειτα ἀπὸ δεκαπέντε μέρες πέθανε ἀπὸ διπλῆ περιπνευμονία...

Στὸ σημεῖο αὐτό, ἡ φίλη μου στάθηκε. Ἔπειτα μοῦ εἶπε :

— Θὰ μὲ ρωτήσετε ἴσως τώρα ποιὸς ἦταν ὁ Κάρλο ;.... Οὔτε κ' ἐγὼ δὲν ξέρω.... Ἴσως κανένας παιδικός της φίλος... Ἴσως ὅμως νὰ ἦταν κι' ὁ ἥρως κανενὸς μυθιστορήματος, ποὺ εἶχε διαβάσει πολὺ μικρή... Μὰ τί τὰ θέλετε ;

Ἡ ἀνάμνησίς του ἦταν ὁ μεγάλος ἔρως τῆς ζωῆς της....

Καί, πνίγοντας τὴ συγκίνησί της, ἡ φίλη μου μοῦ εἶπε :

—Ἂς μιλήσουμε τώρα γιὰ τίποτε ἄλλο... Ἀλήθεια, διαβάσατε τὴν τελευταία ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ Σαμαίν ;

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Τὸ ροδινο χρῶμα συνδυάζεται περισσότερο μὲ τὸ πράσινο, πηγαίνει ἐπίσης καὶ μὲ τὸ μαῦρο καὶ δὲν ἀποκρούει τὸ θαλασσοκύανο.

Τὸ κόκκινο ἁρμονίζεται τελείως μὲ τὸ μαῦρο καὶ ἀρκετὰ καλὰ μὲ τὸ πράσινο.

Τὸ κίτρινο συμβιβάζεται ἀρίστως μὲ τὸ λευκὸ καὶ μὲ τὸ σταχτί.

Τὸ γαλάζιο ἀγαπᾶ τὸ κίτρινο, τὸ λευκὸ καὶ τὸ μαῦρο.

Τὸ πράσινο συνδυάζεται μὲ τὸ ροδινο καὶ τὸ κόκκινο κι' ἔχει ἀρκετὴ κλίσι πρὸς τὸ βιολέ.

Τὸ λευκὸ καὶ τὸ μαῦρο ταιριάζουν μ' ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ χρώματα.

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Πάσχω, πασχίζω, ἐρευνῶ, ζητῶ, ποθῶ, γυρεύω
τῆς λησμονιᾶς τὸ φάρμακο δὲν ἠμπορῶ νὰ εὕρω.

Γιὰ σένα, περιπέρφομαι στὸν κόσμο δίχως γνῶσι,
καὶ τὸ Θεὸ παρακαλῶ θἠταν νὰ μοῦ δώσῃ,

Θέ μου νὰ δός μου θάνατο μὰ πρωτύτερό νε πιρὰ νὰ ζοῦμε χωριστὰ τὰ πάθη νὰ μὲ τρώνε.

Στὰ φύλλα τῆς καρδούλας μου εἶν' οἱ κλῶνοι γραμμένοι
κι' ὁ πόνος εἰς τὰ σπλάχνα μου ἔχει φωλιὰ χτισμένη.

Τάστρο σου μὲ τὸ ἄστρο μου μαζὺ ἐδασιλέψαν,
ἐμάθατο πῶς σἀγαπῶ κι' ὅλοι μᾶς ἐζηλέψαν.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ

Ε΄.

Σὰν κάστρο ἦταν, σιδεροζωσμένο τὸ βαπόρι.

Μόλις ἀνέβηκε ἀπάνω ὁ Γιῶργος, νόμισε ὅτι ἀνέβηκε στὰ ἐμεσοὐράνια». Κύτταξε κάτω καὶ εἶδε, σὰν καρυδότσουφλα τὶς βάρκες νὰ φέρνουν τὸ μαῦρο τους φορτίο καὶ νὰ φεύγουν ἀδειανές.

Οἱ βαρκάρηδες χειρονομοῦσαν καὶ φωνάζαν δυνατά.

Οἱ βαρκάρηδες χειρονομοῦσαν καὶ φώναζαν δυνατά. Ἡ φλέβες τοῦ λαιμοῦ των φούσκωναν ἀπ' τὶς ἀγριοφωνάρες.

—Τώρα θὰ σκάσουνε! σκέφθηκε ὁ Γιῶργος.

Λυσσασμένοι, ποιὸς νὰ προφθάση ν' ἀφήση τοὺς ἐπιβάτες του πρῶτος καὶ νὰ γυρίση νὰ φέρη κι' ἄλλους, οἱ βαρκάρηδες χτυπούσανε τὶς βάρκες τους ἀπρόσεχτα κ' ἔσπρωχναν τὸν κόσμο ν' ἀνέβη στὸ βαπόρι γρήγορα, σὰν νὰ ἦσαν δέματα χωρὶς ψυχή. Ἀπάνω στοῦ βαποριοῦ τὴ σκάλα, ἕνας ναύτης ἐκαθότανε, ἐμποδίζοντας νὰ μπαίνουν ὅσοι δὲν εἶχαν εἰσιτήριο. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι ἀποχωριζιόντουσαν ἐκεῖ μὲ δάκρυα κι' ἀγκαλιάσματα ἀπ' τοὺς μελλοτάξειδους.

Σπαραχτικὲς σκηνὲς γινόντουσαν στὴ σκάλα. Μπαοῦλα καὶ σακκούλια, κι' ἄνθρωποι βιαστικοί, καθὼς περνούσανε ἀπότομα καὶ νοήγορα, σπρωχνανε τοὺς ἀγκαλιασμένους ἀδιάφορα καὶ βάνανα, σὰν νὰ μὴν εἶχαν ἀποχαιρετισθῆ κι' αὐτοὶ μὲ σπαραγμὸ μεγάλο, πρὸ ὀλίγου, ἀπὸ τοὺς ἀγαπημένους των.

Τότε ὁ Γιῶργος ἄρχισε νὰ νοιώθη τὸν σκληρὸ κι' ἀμείλικτο ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Κ' ἐκατάλαβε πὼς μπῆκε πειὰ σ' ἕνα ἄλλο δρόμο, μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἡσυχία, τὴν γαλήνη καὶ τὴν καλοσύνη τοῦ χωριοῦ.

Ἕνα μαῦρο ρεῦμα, τὸν συνεπῆρε τὸν φτωχό, καὶ μακρυά, στὸ ἄγνωστο τὸν τραβοῦσε....

***

Ἄνθρωποι, ποὺ πωλοῦσαν μέντες καὶ σοκολάτες, τὸν πλησίασαν :

—Μέντες, ἀφεντικό, γιὰ τὸ ταξεῖδι!

Ἀ φ ε ν τ ι κ ό!

Τὸν εἶπανε κι' ἀφεντικό!.... Σὰν νὰ τοῦ ἄρεσε τοῦ Γιώργου ὁ τίτλος αὐτός.

—Ἀπὸ τώρα! Σκέφθηκε. Φαντάσου τί θὰ γίνη σὰν πάω στὴν Ἀμερική. Ἀσφαλῶς τότε πρέπει νὰ μὲ λὲν «Μεγαλειότατο»!....

Ἡ «ἀφεντιά του» ὅμως δὲν πρόφθασε νὰ χαρῆ τὸν τίτλο της. Ἕνας ναύτης, ἀνοίγοντας τὰ χέρια του, τοὺς ἔσπρωξε ἄξαφνα ὅλους μαζὺ πρὸς τὸ ἀμπάρι.

—Στὶς θέσεις σας, γρήγορα! Στὶς θέσεις σας! Ποὺ μοῦ θέλετε καὶ κατάστρωμα!

Ὁ Γιῶργος ἔσκυψε νὰ ἰδῆ στὴν θέσι του» καὶ τινάχτηκε πρὸς τὰ πίσω. Ἕνα μαῦρο χάος διέκρινε κάτω, βαθειά, μὲ κάτι σὰν «σκάρες» μέσα σ' αὐτὸ ἀπέραντες, ἐπάνω στὶς ὁποῖες ἄνθρωποι καὶ κουβέρτες καὶ πόδια γυμνὰ καὶ πράγματα κι' ἀσπρόρρουχα ἦσαν ἀνακατευμένα φρικτά....

—Πῶς, αὐτὸς ὁ ἀετός, ὁ λεβέντης τῶν κορφοβουνιῶν καὶ σύντροφος τῶν ἐλάτων καὶ τῶν θεριακωμένων πλατανιῶν, θὰ κατέβαινε σ' ἐκείνην ἐκεῖ τὴν Κόλασι!...

—Ἀδύνατον! Θὰ μείνου στοὺ κατάστρουμα!.... εἶπε.

Ὁ ναύτης τὸν κύτταξε ἄγρια.

—Κατέβα, εἶπα, ὡς ποὺ νὰ γίνη ἡ ἐξέλεγξι, τοῦ φώναξε.

—Δὲν μπορῶ!

..... μέσα σ' ἕνα καζάνι μὲ νερό.

—Γιὰ τράβα, γιατὶ ἔχουμε κανονισμὸ καὶ βούρδουλα ἐδῶ!

Ἀγόρασε τότε ὁ Γιῶργος ἀπὸ ἕναν πλανόδιο κάτι φυλλάδες, ἕναν «Μπερτόδουλο» κι' ἕναν «Καζαμία», γιὰ νὰ μὴ χάση τὶς ἡμέρες, ἀγόρασε τὸν «Βίον καὶ τὴν πολιτεία» μερικῶν ἁγίων, καὶ ἕναν «Ἐρωτόκριτο» καὶ κατέβηκε στ' ἀμπάρι.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔπαψε πειὰ νὰ εἶνε ἄνθρωπος κι' ἔγινε ἀριθμός.....

***

Κάτω ἡ φρίκη του μεγάλωσε.

Ἡ ἀπέραντες ἐκεῖνες «σκάρες», ποὺ χρησίμευαν γιὰ κρεβάτια τῶν μεταναστῶν, ἔπιναν σχεδὸν ὅλο τὸ σκοτεινὸ ἀμπάρι. Ἡ μία σκάρα δὲ ἦταν πάνω στὴν ἄλλη, σὰν νὰ μὴν ἦσαν οἱ μετανάστες ἄνθρωποι, ἀλλὰ ..... κρεμμύδια! Καὶ ὅσοι εἶχανε τὴν τύχη νὰ εἶνε στὴν ἀπάνω σκάρα, κάτι τρωγότανε, μὰ οἱ ἄλλοι;... Ἐκεῖνοι ποὺ ἦσαν ἀπὸ κάτω;

Καὶ ἐκεῖνοι πάλι ποὺ ἦσαν ἀπὸ κάτω κι' ἀπ' αὐτούς;

Εὐτυχῶς ὁ Γιῶργος ἔπιασε θέσι καλή. Ἡ κουκέττα του ἦταν δίπλα στὸ στρογγυλὸ παράθυρο τοῦ βαποριοῦ, μὲ τὸ χοντρὸ κρυστάλλι. Πλάϊ του ἦταν ξαπλωμένος ἕνας κιτρινιάρης, μ' ἀχτένιστα μαλλιά, ἀναίσθητος σχεδόν, σὰν ζαλισμένος.

"Ενας ναύτης ἀνοίγοντας τὰ χέρια του.

—"Αρρωστος εἶσαι, πατριώτη; τὸν ρώτησε ὁ Γιῶργος.

—Ναί, ἄρρωστος ἀπὸ τὴ θάλασσα, παιδί μου. "Οσες φορὲς μπαίνω σὲ παπόρι, ὅλο ἔτσι μοῦρχεται.

—Καὶ ἔχεις μπῆ πολλὲς φορές;

—"Οχι, ἡ πρώτη εἶνε τούτη.

Ἀλλὰ ἔχει μπῆ πολλὲς φορές... ὁ θεῖος μου!

Ὁ Γιῶργος ξαπλώθηκε κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη. Ὁ «Μπερτόδουλος» τοῦκανε πολὺ ὡραία συντροφιά. Μὲ τὰ μεγάλα του αὐτιὰ καὶ τὰ στραβά του πόδια, τόσα πράγματα τὸν ἔμαθε. Τοῦ εἶπε πὼς δὲν πρέπει νὰ σκύβη καὶ νὰ προσκυνᾗ κανένα στὴ ζωή του. Νὰ περνᾗ καὶ κάτω ἀπὸ τὶς κατεβασμένες πόρτες ἀκόμα, χωρὶς ὅμως νὰ σκύβη σὲ κανέναν μπροστά. Ἔτσι ἔκαμε κι' αὐτὸς ὁ «Μπερτόδουλος» στὸν Βασιλέα Ἀλδοῖνο, ὅταν ἔβαλε νὰ χαμηλώσουνε τὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ. Ἐγύρισε καὶ ἔμπηξε στὴν αὐθουσα τοῦ θρόνου πισοπατῶντας σὰν τὸν κάβουρα.

Ὁ Γιῶργος τὸ ἔδεσε αὐτὸ κόμπο στὸ μαντῆλι του.

Ἔννοια σου κι' αὐτὸς κανένα δὲν θὰ προσκυνήση, καὶ θὰ τὸ ἀποδείξη καὶ ἀμέσως μάλιστα. Περπατῶντας λοιπὸν πίσω-πίσω, θέλησε νὰ βγῆ ἔξω καὶ πέρασε πατῶντας πάνω στὰ πόδια καὶ στὰ κεφάλια τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν.

—Στραβομάρα, βρὲ στραβέ! τοῦ φώναξαν.

—Βρέ, παλαβὸς εἶνε οὗ μαύρους!

Ἔτσι ὅμως πισοπατῶντας, σκόνταψε στὸ τέλος καὶ πλάφ πάρ' τον μέσα σ' ἕνα καζάνι μὲ νερό.

—Νὰ μᾶς ζήσῃ. Σιδερόκεφαλος, ἐφώναξαν, λαχανιάζοντας οἱ ἄλλοι μετανάστες....

—Πολὺ κακὰ τὰ πρῶτα περὶ ζωῆς μαθήματα!

***

Τὸ μεσημέρι χτύπησε ἕνα κουδοῦνι δυνατά.

—Γκροὺν-γκρούν! Γκρούν, γκρούν, γκρούν!

Ὁ Γιῶργος πρῶτος καὶ καλύτερος πετάχτηκε ἀπάνω.

—Περὶ φαγητοῦ ὁ λόγος, τοῦ εἶπεν ὁ διπλανός του, ἕνας τροχοδιώκτης μετανάστης.

Ὅταν πέρασαν ἀπὸ τὴν κουζίνα, εἶδαν ἕνα καζάνι, μὲ κόκκινο χρωμί, νὰ χοχλάζη ἀχνίζοντας. Μὲ γουρλωμένα μάτια καὶ ξερογλιφόμενοι οἱ μετανάστες, τὸ περικυκλώσανε. Ὁ Νταραβῆρας, ὁ μάγειρος τοῦ βαποριοῦ, μ' ἕνα μεγάλο ξύλο, σὰν στηλιάρι ἀπὸ τσαπί, τὸ ἀνακάτωνε.

—Παραμηρίστι ἀπαξάπαντες! φώναξε σὲ μιὰ στιγμή.

Προσεχτικοί, νὰ μὴ δυσαρεστήσουνε κανέναν, οἱ μετανάστες τραβήχτηκαν παράμερα.

—Θέλ' δυὸ χοῦχλες ἀκόμα! εἶπε ὁ Νταραβῆρας.

Καθένας ἀπ' τοὺς μετανάστες ἐπροθυμοποιεῖτο νὰ περιποιηθῆ τὸν Νταραβῆρα, τὸν μάγειρα καὶ καζανάρχη.

—Κὺρ Νταραβῆρα, ἡ πετσέτα σοῦπεσε!

Καὶ εἴκοσι μετανάστες ἔσκυψαν μὲ μιᾶς νὰ τοῦ τὴν δώσουν.

Σὰν θεὸς ὁ Νταραβῆρας, σὰν Ποσειδῶνας μὲ τὴν τρίαινά του, ἀνακάτευε τὴν κόκκινη τοῦ ζουμιοῦ θάλασσα.

—Χάϊντε, κι' ἰέχου ἕνα φαΐ σήμιρουν ποὺ 'ναι νὰ τρώη ἡ μάνα κι' νὰ μὴ δίνη τοῦ παιδιοῦ, φώναξε.

Ὅλοι ἐγέλασαν μαζύ του. Προθυμοποιήθηκαν μάλιστα ποιὸς νὰ γεμίση περισσότερο, μὲ τὰ ἀστεῖα τοῦ «κὺρ Νταραβῆρα».

Τέλος τὸ φαΐ κενώθηκε μέσα σὲ θεώρατες λεκάνες.

Κουτάλια ξύλινα μοιράστηκαν στοὺς μετανάστες κι' αὐτοί, καθισμένοι δέκα-δέκα ἢ καὶ περισσότεροι, γύρω στὶς λεκάνες, ἔτρωγαν, κοπιάζοντας ποιὸς νὰ χάψη περισσότερο.

—Χρρρρούτς! Χρούτς! Χρρρρρρούτς.

—Χιὶ! Χούμου-Χούμ!

—Μάτσα-μοῦτσα. Μάτσα-μοῦτσα.

Ἐμασούλιζαν σὰν ζῶα, εὐφραινόμενοι στὸ τέλος κάθε κουταλιᾶς.

—Χάλλάλλάλλάϊ, Χάϊ!....

Κι' ὅταν δὲν ἀπόμεινε παρὰ μονάχα ἡ λεκάνη ξερὴ κι' ἀπόξερη, καὶ καλοσφουγγισμένη μὲ ψωμοκομμάτες, σηκωθήκανε σταυροκοπούμενοι

—Ἀλλάλλάϊ. Δόξα σοι ὁ Θεός, νὰ λέμ'!

Καὶ δοξάζοντας τὸν Θεό, οἱ περισσότεροι κάθησαν κι' ἔβγαλαν ζάρια καὶ τραπουλόχαρτα, γιὰ νὰ παίξουν τὰ λεφτά τους.

Ὁ Γιῶργος δὲν τοὺς ἐμμήνθηκε. Ἔπιασε τὸν ἀχώριστό του τὸν «Μπερτόδουλο» καὶ κατέβηκε καὶ πάλι στὸ ἀμπάρι. Ἄρχισε νὰ διαβάζη :

—«... *Ἔτζι γοὺν ἔστωντας ὁ Μερτόλδος νὰ ἐρωτηθῆ ποῖοι εἶνε οἱ προγόνοι του, ἤγουν οἱ ἀνεβαίνοντες ἀπ' αὐτὸν καὶ ποῖοι οἱ.... ἐπίγονοί του, ἤγουν οἱ καταβαίνοντες ἀπ' αὐτόν, ἀποκρίθηκε τὰ φασόλια ποὺ βράζουνε στὴ χύτρα!.....*».

Τοῦ ἦρθε τοῦ Γιώργου νὰ γελάση, μ' αὐτὸ ποὺ διάβασε, ὅταν ἕνα μεγάλο σκούξιμο, σὰν στρίγγλιασμα, τοῦ ἔπνιξε τὸ γέλιο στὸ λαιμό.

Τὸ βαπόρι σφύριξε, κατόπιν ἀλυσσίδες βρόντηξαν, φωνὲς βαρκάρηδων ἀκούστηκαν, μερικὰ πνιγμένα «Στὸ καλό», «Στὸ καλό» ἀντήχησαν καὶ τὸ βαπόρι, βροντοχτυπῶντας τὸν ἕλικά του καὶ ταράζοντας τὴ θάλασσα, ξεκίνησε :

—Αἴντε, Ἑλλάδα, στὸ καλό!... φεύγουν τὰ παιδιά σου.... πὰν στὴν Ἀμέρικα!.... Γειά σου, κατακαημένη Ἑλλάδα!....

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχὲς)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ

Γιὰ νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα περὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας τῶν πριγκήπων κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Καρολομάγνου στὴ Δύσι, παραθέτουμε κατωτέρω μερικὲς ἐρωτοαποκρίσεις μεταξὺ ἑνὸς ἀπ' τοὺς γιοὺς τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ παιδαγωγοῦ του :

—Τί εἶνε γραφή; ἐρωτᾶ ὁ διδάσκαλος.

—Ὁ φύλαξ τῆς ἱστορίας, ἀπαντοῦσε ὁ μαθητής.

—Τί εἶνε λόγος;

—Ὁ διερμηνεὺς τῆς ψυχῆς.

—Ποιὰ εἶνε ἡ μητέρα τοῦ λόγου;

—Ἡ γλῶσσα.

—Τί εἶνε γλῶσσα;

—Ἡ μάστιξ τοῦ ἀέρος.

—Τί εἶνε ἀέρας;

—Ἐκεῖνο ποὺ διατηρεῖ τὴ ζωή.

—Τί εἶνε ζωή;

—Ἀπόλαυσις γιὰ τοὺς εὐτυχεῖς, προσδοκία θανάτου γιὰ τοὺς δυστυχεῖς.

—Τί εἶνε θάνατος;

—Συμβάν ἀναπόφευκτο, ταξεῖδι ἀβέβαιο, ἐπικύρωσις τῶν διαθηκῶν, κλέφτης τῶν ἀνθρώπων.

—Ποιὸς ὀνομάζεται βοηθὸς ἀγγελοσφόρος;

—Ἡ ἐπιστολή.

—Τί ὀνομάζεται πῦρ;

—Ἐκεῖνο ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν προστριβὴ τῶν ξύλων καὶ κατατρώγει ἔπειτα αὐτά.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἡ πρώτη φουστανέλλα τοῦ "Οθωνος.

"Οταν ὁ φιλέλλην Βασιληᾶς τῆς Βαυαρίας, Λουδοβίκος, ἤρθε στὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὸ 1835, γιὰ νὰ ἰδῆ τὸν υἱό του "Οθωνα, Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, κατέκρινε τὸν "Οθωνα, γιατὶ δὲν φοροῦσε τὴν ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ ἐνδυμασία, τὴν φουστανέλλα δηλαδή, ἀλλὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ φορῆ τὴ Βαυαρικὴ στρατιωτικὴ στολή.

Ὁ "Οθων ὑπάκουσε ἀμέσως στοῦ πατέρα του τὶς συμβουλὲς καὶ ἀποφάσισε νὰ παραστῆ στὴ δοξολογία ποὺ θὰ ἐψάλλετο, ἐπὶ τῇ τρίτῃ ἐπετείῳ τῆς ἀφίξεώς του, τὴν 25 Ἰανουαρίου 1836, φορῶντας τὴν Ἑλληνικὴ στολή.

Ἀλλὰ στὴν Ἀθήνα δὲν ὑπῆρχε τότε κατάλληλος «Ἑλληνορράπτης», ὅπως ἐλέγοντο ἐκεῖνοι ποὺ ἔφτιαναν ἐνδύματα φουστανελλάδων, οὔτε καὶ χρυσοποικιλτὴς καλός. "Ενας μόνον τέτοιος ράπτης ἦταν ὀνομαστὸς τὰ χρόνια ἐκεῖνα, ἀλλὰ κι' αὐτὸς βρίσκονταν στὸ Ναύπλιο. Καὶ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ φθῆ ἀμέσως στὴν Ἀθήνα, γιατὶ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας τότε ἦσαν ἐλεεινά.

Τότε προσεφέρθη ὁ κυβερνήτης τῆς ἀτμοκινήτου φρεγάδας «Ἡ Μήδεια», ἕνας εὐγενὴς Ἐγγλέζος, ὁ Austin, νὰ πάῃ μὲ τὸ πολεμικό του στὸ Ναύπλιο καὶ νὰ φέρη στὸν Πειραιᾶ τὸν περίφημο Ναυπλιέα Ἑλληνορράπτη, Σταῦρο Κρεμμύδα ὀνομαζόμενο. "Ετσι κ' ἔγινε πράγματι. Ὁ Κρεμμύδας ἐπεβιβάσθη τοῦ πολεμικοῦ, ἤρθε στὸν Πειραιᾶ, ἀνέβηκε στὴν Ἀθήνα καὶ ἄρχισε ἀμέσως δουλειά. Τοιουτοτρόπως στὶς 26 Ἰανουαρίου 1836, ὁ "Οθων παρέστη στὴ δοξολογία, φορῶντας πρώτης τάξεως Ἑλληνικὴ φορεσιά.

***

"Ενα ἱστορικὸ ἔγγραφο.

Δημοσιεύουμε κατωτέρω ἕνα χαρακτηριστικὸ ἔγγραφο ἀπολύσεως δημογέροντος ἐκ τῆς θέσεώς του, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας.

Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ συνετάχθη στὴν Πορταριὰ τῆς Θεσσαλίας, ἀνήκει στὴν οἰκογένεια τοῦ ἐκ Πορταριᾶς ἰατροῦ Ν. Νικολαΐου καὶ εἶνε περίεργο γιὰ τὴ λιτότητα καὶ τὴν ἀφέλεια τῆς συντάξεώς του. Ἰδοὺ αὐτό :

«Διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ γράμματος φανερώνομεν ἡμεῖς, οἱ ἐν τῇ χώρᾳ Πορταριᾶ, ἱερεῖς καὶ γέροντες καὶ ὅλοι οἱ ραγάδες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ὅτι ἐσυμφωνήσαμεν ὅλοι κοινῶς, δι' ὄφελος καὶ συμφέρον τῆς χώρας μας, διὰ τὸν Τ..... γέροντα μας, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴν εἶνε οὔτε γέροντας, οὔτε εἰς τὸ μπειλῆκι νὰ πηγαίνῃ, μόνον νὰ κάθεται εἰς τὸ σπίτι του (ὡσὰν ποὺ δὲν ἐφέρθη καλῶς διὰ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας μας), καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι ραγάδες. "Ετσι ἐγίνετο, ἐσυμφωνήσαμεν καὶ ἐπάτωσεν». "Επονται 38 ὑπογραφαί.

***

Ἐρωτικὴ ἐξομολόγησις εὐθύνου

Ὀλίγες ἡμέρες πρὶν ἀρχίσουν οἱ ἐχθροπραξίες κατὰ τὸν πόλεμο τοῦ 1912, ἕνας εὔθυνος ἔγραψε τὰ ἑξῆς ἀμίμητα στὴν κόρην τῶν ὀνείρων του :

Τήνος τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1912

«Ἀγαπητή μου,

Φεύγω γιὰ τὸν πόλεμο αὔριο. Θὰ σπεράσω τὰ σύνορα, ἀλλὰ κατάξε νὰ μὴν τα... σπερόβῃς καὶ σύ, κατὰ τὴν ἀπουσία μου!....

Μὲ ἀγάπην Σ.»

Η ΑΠΡΟΣΕΧΤΗ

Ὅλο καμπούλες τσιμπιὲς σ' ἀχούρι νὰ γυρέψῃς,
τὸ ξέρω πὼς σ' ἀρέσουνε χαμοδιὲς νὰ μαγειρέψῃς.
Μά, ἀπρόσεχτη, πάντα τὶς καῖς
κι' ἔτσι καρδιὰ δὲν μένει
ποὺ νάπεσε στὰ χέρια σου καὶ
νὰ μὴν εἶν' καμμένη!

Ι. ΔΕΛΗΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

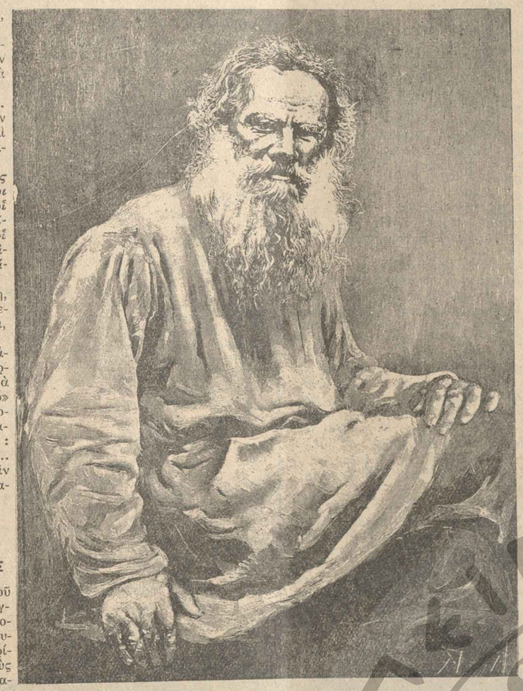

Ὁ Λέων Τολστόϊ

ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΜΟΝΕΖ, Ο ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

Ἡ ἐπανεμφάνισις τοῦ ληστάρχου. Ὁ πῦργος τοῦ Βιλ-λὲ-Πομερέλ. Μιὰ νύχτα τρόμου καὶ φρίκης. Ὁ σκύλλος ξαλιάζει... Ἡ ἐπιδρομὴ τῶν ληστῶν. Ἡ ἀγωνία μιᾶς μητέρας. Τὰ ἐκσανιστήρια τοῦ συμβολαιογράφου. Γιὰ νὰ τὸν ἐξαναγκάσουν νὰ πῇ τὴν ἀλήθεια!.. Τὸ κάψιμο τῶν πεδιῶν. Ἡ σύλληψις τοῦ Μονέζ κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Γ΄

Εἴδαμε στὸ προηγούμενο φύλλο πῶς ὁ Μονέζ, ἔπειτα ἀπὸ τὶς ἐννιὰ δολοφονίες ποὺ διέπραξε στὸ πανδοχεῖο τῶν Γαλλοβελγικῶν συνόρων, ἐξαφανίστηκε γι' ἀρκετὸ καιρὸ ἀπὸ τὴν περιφέρεια τοῦ Αἰνώ, τὴν ὁποία τρομοκρατοῦσε.

Σήμερα θὰ σᾶς διηγηθοῦμε ἕνα ἀκόμη κατόρθωμά του, μὲ τὸ ὁποῖο ἄρχισε πάλι τὴ δράση του στὴν ἴδια περιοχή.

Ὁ πύργος τοῦ Βιλ-λὲ-Πομερέλ, ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὰ Βελγικὰ σύνορα μεταξὺ τοῦ Μὸν καὶ τοῦ Κοντέ, ἦταν ἕνα μεγάλο παλαιὸ χτίριο, στὸ ὁποῖο ἡ ἀπόλυτη μοναξιὰ ποὺ τὸ περιέβαλε, ἔδινε ὄψι θλιβερὴ τὴν ἡμέρα καὶ πένθιμη τὴ νύχτα. Ὁ πύργος, ποὺ σὲ κάθε γωνία του εἶχε ἀπὸ ἕνα πυργίσκο, περιεβάλλετο ἀπὸ μιὰ μεγάλη τάφρο. Ἔμπαινε κανεὶς σ' αὐτὸν ἀπὸ μιὰ μεγάλη δρύϊνη θολωτὴ πόρτα. Εἶχε κατοικήσει ἄλλοτε σ' αὐτὸν ὁ πρίγκηψ ντὲ Λίγνι, μά, σιγὰ - σιγά, λόγῳ τοῦ μελαγχολικοῦ τοπείου του οἱ εὐγενεῖς ἰδιοκτῆται του τὸν εἶχαν ἐγκαταλείψει καὶ ἔτσι μὲ τὸν καιρὸ σωρειαζόταν σὲ ἐρείπια.

Κατὰ τὴν ἐπανάστασι, ὁ πολίτης Λέον, συμβολαιογράφος στὸ Πομερέλ, εἶχε γίνει ἰδιοκτήτης τοῦ πύργου, καὶ ἀφοῦ ἐπιδιόρθωσε ἕνα τμῆμα του καὶ τὸ ἔκανε κατοικήσιμο, ἐγκατεστάθηκε σ' αὐτὸ μαζὶ μὲ τὴ γυναίκα του, τὸ μικρὸ παιδάκι του καὶ ἕνα σκύλλο, ὀνομαζόμενο Πικάρ.

Τὴ νύχτα τῆς 11 Νοεμβρίου 1796, ἐνῶ ἔξω τὸ χιόνι ἔπεφτε πυκνό, ὁ συμβολαιογράφος Λεὸν καὶ ἡ σύζυγός του, καθόντουσαν κοντὰ στὸ τζάκι, σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς αἴθουσες τῆς παληᾶς φευδαρχικῆς κατοικίας. Τὸ παιδί τους κοιμόταν σ' ἕνα ἀπὸ τὰ διπλανὰ δωμάτια καὶ ἡ ὑπηρέτρια ἔβραδε στὴν κουζίνα. Ἔξαφνα, μέσ' στὴ μεγάλη σιωπὴ ποὺ ἁπλωνόταν ὁλόγυρα, ὁ σκῦλλος, ποὺ ἦταν δεμένος στὴν αὐλή, ἄρχισε νὰ γαυγίζῃ λυσσασμένα....

Ἀμέσως ὁ συμβολαιογράφος, ἐνῶ ἡ γυναίκα του ἔτρεμε ἀπ' τὸ φόβο της, ξεκρέμασε ἀπ' τὸν τοῖχο τὸ ὅπλο του καί, κατεβαίνοντας κάτω, ἔλυσε τὸν ἐξαγριωμένο σκῦλλο καὶ ἔκανε μαζύ του ἕνα γῦρο στὴν αὐλή. Ὡστόσο δὲν εἶδε τίποτε ὕποπτο, καί, ἀφοῦ ἔψαξε μὲ προσοχὴ ἐπὶ μιὰ ὥρα, ξαναγύρισε μέσα ἐντελῶς ἥσυχος. Ἡ γυναῖκα του ἔτρεμε ἀκόμα, μὰ τὴν ἔπεισε νὰ κοιμηθῇ ἀφοῦ προηγουμένως τῆς ὑποσχέθηκε, ὅτι, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό, θ' ἀγοροῦσε αὐτὸς καμμιὰ δυὸ ὧρες. Ἐξ ἄλλου ἡ πόρτα ἦταν καλὰ ἀμπαρωμένη καὶ τὰ παράθυρα κλεισμένα γερά.

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα, ὁ Λεόν, κουρασμένος πειά, πλάγιασε κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του, ὅταν, κατὰ τὶς ἐντεκάμισυ, ὁ σκῦλλος ἄρχισε πάλι νὰ γαυγίζῃ ἄγρια. Ὁ Λεὸν πήδηξε ἀμέσως ἀπ' τὸ κρεββάτι του καὶ ἄρπαξε τὸ ὅπλο του. Ἡ γυναῖκα του, ξετρελλαμένη ἀπὸ τὸν τρόμο της, πέρασε ἕνα φόρεμα κι' ἀκολούθησε τὸ σύζυγό της. Ὅταν ἔφτασαν σὲ μιὰ χαμηλὴ αἴθουσα, ὁ συμβολαιογράφος ἄνοιξε σιγὰ-σιγὰ ἕνα παράθυρο. Τὸ σκοτάδι ἁπλωνόταν ἔξω πολὺ πυκνὸ καὶ δὲν ἔβλεπε κανεὶς σ' ἑνὸς μέτρου ἀπόστασι. Ὁ σκῦλλος γαύγιζε τώρα μὲ περισσότερη ἀκόμα λύσσα καὶ φαινόταν σὰν νὰ πάλευε μανιασμένα μὲ κάποιον.

— Ποιὸς εἶνε; φώναξε ὁ Λεόν, στηρίζοντας τὸ ὅπλο του στὸν ὦμο του.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ δέκα χέρια τὸν ἔπιασαν καὶ μιὰ φωνή, μέσ' ἀπὸ τὸ σκοτάδι, τὸν πρόσταξε :

— Πέταξε τὸ ὅπλο σου ἢ σὲ σκοτώνουμε....

Μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ σαλέψῃ ὁ συμβολαιογράφος, ἄφησε νὰ πέσῃ κάτω τὸ ὅπλο του. Συγχρόνως καμμιὰ δωδεκαριὰ ἄνδρες φάνηκαν νὰ βγαίνουν μέσα ἀπ' τὸ σκοτάδι, ἄλλοι μὲ μάσκες καὶ ἄλλοι μουτζουρωμένοι. Κάτ' ἀπ' τοὺς μανδύες τους, στὴ μέση τους, ξεπρόβαλαν τὰ πιστόλια τους, τὰ σπαθιά τους καὶ τὰ μαχαίρια τους. Ἔσπρωξαν ἀμέσως τὸν Λεὸν βάνουσα, στὴ γειτονικὴ αἴθουσα, ὅπου βρισκόταν ὁ ἀρχηγός τους μὲ τὸ ἐπιτελεῖο του.

Ὁ συμβολαιογράφος εἶδε τότε ἕναν ἄνδρα, καμμιὰ σαρανταριὰ χρόνων, ψηλοῦ ἀναστήματος, ποὺ φαινόταν πολὺ ρωμαλέος. Πυκνὸ μουστάκι σκέπαζε τὸ ἐπάνω χεῖλος του καὶ τεράστιες φαβορῖτες πλαισίωναν τὸ πρόσωπό του. Ὡστόσο, ἡ ἔκφρασίς του δὲν ἔστερεῖτο κάποιας γλυκύτητος. Φοροῦσε ἕνα μεγάλο καπέλλο, στολισμένο μὲ φτερά, ροῦχα γαλάζια, παντελόνι κόκκινο καὶ μπότες. Ὅπως καὶ οἱ σύντροφοί του, εἶχε στὴ ζώνη του δυὸ πιστόλια κ' ἕνα μαχαίρι, ἐνῶ στὸ πλευρό του κρεμόταν ἕνα μακρὺ σπαθί.

Ἦταν ὁ Μονέζ!

Στηριγμένος στὸ τραπέζι τοῦ σαλονιοῦ, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὸ στῆθος, ρώτησε τὸ Λεόν :

— Ἐσὺ εἶσαι ὁ συμβολαιογράφος;

— Ναί, ἀπάντησ' ἐκεῖνος.

— Μὲ ξέρεις ἐμένα;

— Ὄχι, δὲν σὲ ἔχω δῆ ποτέ μου.

— Ποιοὶ εἶνε οἱ κάτοικοι τοῦ πύργου σου;

— Κάθομαι μαζὶ μὲ τὸ παιδί μου, τὴ γυναίκα μου καὶ μιὰ ὑπηρέτρια.

— Δὲν εἶνε κανεὶς κρυμμένος ἐδῶ;

— Κανείς.

— Πές μου τὴν ἀλήθεια! Πρόσεξε, γιατὶ παίζεις μὲ τὴ ζωή σου. Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ὁ ἀγγελιοφόρος τοῦ χωριοῦ ἦρθε ἐδῶ, φέροντας ἕνα σακκοῦλι γεμάτο χρήματα. Τολμᾶς νὰ τὸ ἀρνηθῇς;

— Εἶνε ἀλήθεια, ἀπάντησε ὁ συμβολαιογράφος.

— Ὁ ἀγγελιοφόρος, ἐξακολούθησε ὁ Μονέζ, ἔφυγε, μὰ τὸ σακκοῦλι ἔμεινε ἐδῶ.... Ποῦ τὸ ἔβαλες;

— Ἀκοῦστε τὴν ἀλήθεια, εἶπε ὁ Λεόν, ἡ ὁποία ἴσως σᾶς εἶνε γνωστή. Ὁ ἴδιος ἀγγελιοφόρος, ποὺ ἔφερε ἐδῶ τὰ χρήματα, ἔφυγε χθὲς τὸ πρωΐ, κατὰ τὶς ἐννέα ἡ ὥρα, γιὰ τὸ Μόν, παίρνοντάς τα μαζύ του. Ἦταν τριάντα χιλιάδες φράγκα, τὰ ὁποῖα εἶχα ἀποσύρει ἐγὼ τὸ λογαριασμό τῆς πολίτιδος Δ.... ἀπὸ τὸ Μόν. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια.

— Δὲν σὲ πιστεύω, εἶπε ὁ ληστὴς καί, στρεφόμενος πρὸς τοὺς συντρόφους του, διέταξε :

— Φέρτε ἐδῶ τὴν γυναίκα του!

Ἡ κυρία Λεὸν παρουσιάστηκε κατάχλωμη. Ὡστόσο διευθύνθηκε μὲ ἀποφασιστικὸ βῆμα πρὸς τὸν Μονέζ, ὁ ὁποῖος τῆς εἶπε :

— Πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ἔφεραν ἐδῶ εἴκοσι χιλιάδες φράγκα. Ἀπάντησε! Τί ἔγιναν τὰ χρήματα αὐτά;... Ἂν πῆς ψέμματα, θὰ σοῦ ξοῦμε τὸ σῦζυγό σου, μπρὸς στὰ μάτια σου....

— Κύριε, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ γυναῖκα τοῦ συμβολαιογράφου, πέφτοντας γονατιστὴ μπροστά του, μὴ σκοτώσετε οὔτε τὸ σῦζυγό μου, οὔτε τὸ παιδί μου. Θὰ σᾶς πῶ τὴν καθαρὴ ἀλήθεια. Αὐτὰ τὰ χρήματα τὰ ἔπῆρε χθὲς ὁ ταχυδρόμος γιὰ νὰ τὰ πάῃ στὸ Μόν...

— Ἔχουν συνεννοηθῆ, μούγκρισε ὁ Μονέζ, μὰ θὰ τοὺς κάνω ἐγὼ νὰ μιλήσουν.

— Ἔλεος, κύριε, τὸν ἱκέτευσε ἡ κ. Λεόν. Δὲν ἔχουμε πειὰ τὰ χρήματα αὐτά, μὰ ἔχουμε ἀκόμα λίγα χρήματα δικά μας, ἀσημικὰ, πολύτιμα.... Πάρτε τα!... Ὅλα εἶνε δικά σας... Μὰ χαρίστε μας τὴ ζωή!...

Καί, λέγοντας αὐτά, ἔβδωσε τὸ δαχτυλίδι της στὸ ληστάρχο. Ἐκεῖνος ἐδίστασε μιὰ στιγμὴ καὶ ἔπειτα εἶπε στὴ γυναίκα :

— Σήμερα καὶ ὁδήγησέ μας!... Θὰ δοῦμε ἂν ἀξίζει νὰ ζήσῃς.

Τότε ἡ κ. Λεὸν ὁδήγησε τὸ Μονέζ καὶ τοὺς συντρόφους του ὡς τὸ γραφεῖο τοῦ σῦζύγου της. Ἐκεῖ, τοὺς ἔδειξε ἕνα συρτάρι, τὸ ὁποῖο ἄνοιξαν. Βρῆκαν μέσα μερικὰ χρυσὰ νομίσματα, τὰ ὁποῖα ὁ Μονέζ ἔπῆρε.

— Αὐτὰ εἶνε ἕλα, ρώτησε περιφρονητικά.

Ἡ κ. Λεὸν τὸν ὁδήγησε ἀμέσως στὴν κάμαρά της καὶ τοὺς ἔδειξε ἕνα ντουλάπι, τὸ ὁποῖο ἄνοιξαν. Ἄρπαξαν τὰ πάντα ἀπὸ μέσα ὡς κι' αὐτὰ τὰ ἀσπρόρουχά της ἀκόμα. Ὡστόσο ὁ Μονὲζ φώναξε :

— Δὲν τὰ θέλουμε αὐτά! Ποῦ εἶνε ἡ εἴκοσι χιλιάδες φράγκα;

— Δὲν ἔχω πειὰ τίποτε ἄλλο, στέναξε ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα.

Ὁ λήσταρχος εἶδε τότε τὸ παιδάκι τοῦ συμβολαιογράφου, ποὺ ἦταν μαζεμένο στὸ κρεββάτι του. Ἔτρεξε ἀμέσως πρὸς αὐτό, καί, ξεσκίζοντάς του τὸ νυχτικό του, στήριξε ἀπάνω στὴν καρδιά του τὴν αἰχμὴ τοῦ ἐγχειριδίου του.

— Ἔχεις ἀκόμα χρήματα, εἶπε στὴ μητέρα, ποῦ εἶνε;

Ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα θέλησε νὰ μιλήσῃ, μὰ ἄπλωσε τὰ χέρια της, ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ καὶ σωριάστηκε κάτω λιπόθυμη.

Ὁ Μονὲζ τὴν παραμέρισε μὲ τὸ πόδι του, καί, ἀφίνοντας τὸ παιδί, ξαναγύρισε πρὸς τὸ συμβολαιογράφο, ποὺ τὸν κρατοῦσαν οἱ σύντροφοί του δεμένο χειροπόδαρα.

— Τὰ χρήματά σου! τοῦ εἶπε.

— Θὰ μοῦ ἦταν εὐκολότερο νὰ σοῦ δώσω τὴ ζωή μου, ἀπάντησ' ἐκεῖνος.

Τότε ὁ λήσταρχος γύρισε πρὸς τοὺς συντρόφους του καὶ τοὺς εἶπε ἁπλᾶ :

— Φέρτε ξύλα!

Σὲ λίγο μιὰ δυνατὴ φωτιὰ εἶχε ἀναφτῆ στὸ τζάκι. Τοποθέτησαν τὸ συμβολαιογράφο σὲ μιὰ πολυθρόνα, μπρὸς στὴν ὁποία ἔβαλαν μιὰ καρέκλα. Στὴν καρέκλα αὐτὴ ἐπάνω ἔβαλαν τὰ πόδια του, ἀφοῦ προηγουμένως τὸν ἐγύμνωσαν. Ἔδεσαν κατόπιν στερεὰ τὰ χέρια του, τὰ πόδια του καὶ τὸ κορμί του ἀπάνω στὴν καρέκλα καὶ στὴν πολυθρόνα, ἀφίνοντας τὰ πόδια του, ἀπὸ τὰ γόνατα καὶ κάτω, νὰ ἐξέχουν ἀπὸ τὴν καρέκλα.

Καταβάλλοντας μιὰ μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ κατανικήσῃ τὸν τρόμο του, ὁ συμβολαιογράφος εἶπε στὸ Μονέζ :

— Βλέπω, ὅτι θὰ μὲ ὑποβάλετε σὲ φοιχτὰ βασανιστήρια... Γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπ' αὐτά, θὰ ἔδινα, ἂν εἶχα, καὶ ἕνα ἑκατομμύριο.... Σᾶς ἐξορκίζω, μὴ τὸ κάνετε αὐτό... Θὰ σᾶς δώσω ὅ,τι ἔχω...

— Τὰ βασανιστήρια αὐτὰ θὰ σὲ κάνουν νὰ μᾶς πῇς τὴν ἀλήθεια, εἶπε ὁ Μονέζ. Ζιγῶστε τον στὴ φωτιά, γιατὶ κάνει κρύο....

Ἀμέσως οἱ λησταὶ ἔσπρωξαν τὴν πολυθρόνα τοῦ δυστυχοῦς συμβολαιογράφου πρὸς τὸ τζάκι, οὕτως ὥστε τὰ πόδια του νὰ βρεθοῦν ἐπάνω ἀπ' τὴ φωτιά... Ὁ Λεὸν ἔβγαλε ἕνα οὐρλιαχτό... Ἡ φλόγες ἔγλειψαν τὰ πόδια του καὶ ἡ σάρκες του καψαλίζόντουσαν....

Κατὰ τὰ χαράματα, ἡ ὑπηρέτρια τοῦ πύργου, τὴν ὁποία οἱ λησταὶ εἶχαν κλειδώσει στὸ ὑπόγειο, κατώρθωσε ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα καὶ ν' ἀνέβῃ ἐπάνω... Οἱ λησταὶ εἶχαν φύγει πειά... Βλέποντας τὴν κυρία Λεὸν λιπόθυμη, ἔτρεξε κοντά της καὶ μὲ τὶς περιποιήσεις της κατώρθωσε νὰ τὴν συνεφέρῃ.... Ἔτρεξαν κ' οἱ δυὸ στὸ σαλόνι, ὅπου βρῆκαν μισοπεθαμένο τὸ συμβολαιογράφο, μὲ τὰ πόδια του ἀπανθρακωμένα πάνω ἀπ' τὴ σβυσμένη πειὰ φωτιά.... Τὸ σπίτι εἶχε λεηλατηθῆ ὁλόκληρο....

. . . . . .

Εὐτυχῶς τὸ κατόρθωμα αὐτὸ τοῦ Μονὲζ ἦταν τὸ τελευταῖο του. Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ συμβολαιογράφου, γιατὶ ὁ Λεὸν δὲν ἄνθεξε καὶ πέθανε ἔπειτ' ἀπὸ λίγες μέρες, ὅλ' ἡ κοινὴ γνώμη ἀναστατώθηκε καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ ἰσχυρὰ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα πρὸς καταδίωξιν τοῦ ληστάρχου. Πράγματι ἕνα ἀπὸ τὰ ἀποσπάσματα αὐτὰ κατώρθωσε νὰ τὸν περικυκλώσῃ μέσα σ' ἕνα δάσος καὶ ὁ τρομερὸς ληστὴς συνελήφθη στὶς 11 Φεβρουαρίου 1797, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπρόβαλε ἀπεγνωσμένη ἀντίστασι.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ καρατομήθη.

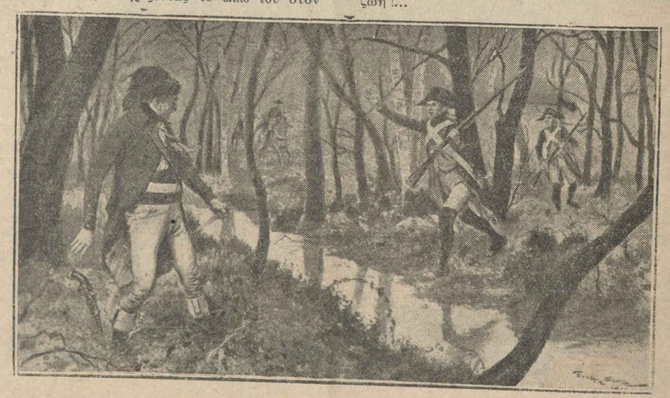

Ἡ σύλληψις τοῦ Μονέζ

ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μιὰ στατιστικὴ γιὰ τοὺς κινηματογράφους

Σύμφωνα μὲ μιὰ στατιστική, ποὺ δημοσιεύθηκε τελευταῖα σ' ἕνα ξένο κινηματογραφικὸ περιοδικό, στὴ Γαλλία, ὑπάρχουν σήμερα 3995 ἐν ὅλῳ κινηματογράφοι, ἐκ τῶν ὁποίων μόνον οἱ 180 βρίσκονται μέσα στὸ Παρίσι. Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ περισσότεροι ἔχουν ἐπάνω ἀπὸ 1800 θέσεις.

Ἐκ τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, ἡ Γερμανία ἔχει 3878 κινηματογράφους, τὸ Βέλγιο 100 καὶ ἡ ὑπόλοιπες χῶρες τῆς Εὐρώπης ὅλες μαζύ, περίπου δέκα χιλιάδες κινηματογράφους. Στὶς ἄλλες ἠπείρους, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀμερική, ἡ ἀναλογία εἶνε πολὺ μικρότερη. Οὕτω, στὴν Αὐστραλία π. χ., ἕνας κινηματογράφος ἀντιστοιχεῖ ἐπὶ 5,000 κατοίκων καὶ στὴν Ἀσία, ἡ ὁποία ἔχει 900 ἑκατομμύρια πληθυσμοῦ, δὲν ὑπάρχουν παρὰ μόνον 1600 κινηματογράφοι.

Κυνηγῶντας...μυῖγες!

Τὴν περασμένη βδομάδα ἐπέστρεψε στὴ Ν. Ὑόρκη, ὕστερ' ἀπὸ ταξεῖδι δυὸ ἐτῶν, ὁ διάσημος ἐντομολόγος "Αντρεχ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀποσταλῆ ἀπὸ κάποιο ἐπιστημονικὸ ἱνστιτοῦτο στὴν Ἀφρικὴ μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ μελετήσῃ τὶς.... μυῖγες. Ἀφοῦ λοιπὸν διέτρεξε-δέκα περίπου χιλιάδες χιλιομέτρων ἀνὰ τὴν Ἀφρική, κυνηγῶντας καὶ μαζεύοντας ἐντομα, ἐπέστρεψε στὴν πατρίδα του μὲ μιὰ πλουσιωτάτη συλλογὴ ἀπὸ 185,000 μυῖγες!....

Τὰ ἀποτελέσματα ἑνὸς ἀστείου

Ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια δυὸ Παρισινοί, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας ὀνομαζόταν Βράνερ καὶ ὁ ἄλλος Σμάρτ, ἐφιλονείκησαν γιὰ κάποια ἀσήμαντη αἰτία κι' ἀποφάσισαν νὰ μονομαχήσουν μὲ πιστόλι.

Τὴν ὡρισμένη λοιπὸν ὥρα, συναντήθηκαν στὸ πεδίο τῆς τιμῆς, τοποθετήθηκαν σὲ ἀπόστασι δέκα πέντε βημάτων καὶ πυροβόλησαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα τὴν πρώτη φορά. Ὅταν ἔρριξαν πάλι, ὁ μὲν Βράνερ χτυπήθηκε στὸ στῆθος του κι' ἔπεσε νεκρὸς καταγῆς, ὁ δὲ Σμὰρτ ἐδέχτηκε τὴ σφαῖρα τοῦ ἀντιπάλου του στὴ μέση τοῦ μετώπου του.

Οἱ μάρτυρες ποὺ παρευρίσκοντο στὴ μονομαχία, περίμεναν νὰ σωριαστῇ κι' αὐτὸς κάτω, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἐξακολουθοῦσε νὰ στέκεται ὀρθός, σὰν νὰ μὴν εἶχε πάθει τίποτε. Ἡ σφαῖρα ποὺ τὸν εἶχε χτυπήσει, εἶχε συναντήσει τόση ἀντίστασι στὸ μέτωπό του, ὥστε εἶχε γλυστρήσει κ' ἔπεσε πέσει κάτω.

Ὕστερα ἀπ' αὐτό, ὁ Σμὰρτ κίνησε νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι του, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ φίλο του Γοδοφρεῖδο Ἀδόκ, ὁ ὁποῖος ποὺ εἶχε χρησιμεύσει προηγουμένως ὡς μάρτυς. Ὁ Ἀδόκ, ποὺ δὲν μποροῦσε ἀκόμα νὰ πιστέψῃ στὴ σωτηρία τοῦ φίλου του, τὸν ἐρωτοῦσε ἀδιάκοπα στὸ δρόμο μὲ τί τρόπο εἶχε κατορθώσει νὰ σωθῇ.

Ὁ Σμὰρτ τότε, θέλοντας ν' ἀστειευθῇ μαζύ του, τοῦ εἶπε ὅτι εἶχε ἐφεύρει μιὰ χημικὴ οὐσία, μὲ τὴν ὁποία μόλις ἀλειφτόταν κανείς, γινόταν ἄτρωτος ἀπὸ τὶς σφαῖρες. Ἐπειδὴ δὲ ὁ φίλος του ἐπέμενε νὰ ἰδῇ τὸ θαυματουργὸ αὐτὸ ὑγρό, ὁ Σμάρτ, ὅταν ἔφτασαν στὸ σπίτι του, τοῦ ἔδειξε μιὰ μποτίλια γεμάτη ἀπὸ ἕνα ὑγρὸ πρασινωπό. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀδὸκ ἐπέμενε νὰ τοῦ δώσῃ λιγάκι ἀπ' αὐτό, ὁ Σμὰρτ τοῦ ἔδωσε ὁλόκληρη τὴ μποτίλια.

Μόλις ὁ Ἀδὸκ νύφισε μὲ τὴν μποτίλια στὸ σπίτι του, κάλεσε τὴ γυναίκα του καὶ τῆς διηγήθηκε μ' ἐνθουσιασμὸ ὅσα εἶχε ἀκούσει ἀπὸ τὸ φίλο του καὶ τὴν ἔπεισε νὰ δοκιμάσουν τὴ δύναμι τοῦ ὑγροῦ. Ἐφώναξε τότε καὶ τὸ παιδί του, ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι ἐννιὰ χρονῶν, τοῦ ἄλειψε τὸ κεφάλι μὲ τὸ ὑγρὸ τῆς μποτίλιας καί, παίρνοντας στὰ χέρια ἕνα πιστόλι, πυροβόλησε ἀπάνω του, μὲ πλήρη βεβαιότητα, ὅτι ἡ σφαῖρα δὲν θὰ τὸ τρυποῦσε.

Ἀντὶ ὅμως νὰ ἰδῇ τὴ σφαῖρα νὰ πέφτῃ κάτω, ἀντίκρυσε τὸ γυιό του νὰ ξαπλώνεται καταγῆς, βουτηγμένος στὸ αἷμα του. Ἔσκυψε ἀπὸ πάνω του μὲ κατάπληξι στὴν ἀρχὴ καὶ κατελήφθη ἀπὸ φρίκη, βλέποντας πῶς ἦταν νεκρός.

Τότε, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, στήριξε τὸ ἴδιο πιστόλι ἐπάνω στὸ δικό του τὸ μέτωπο, πίεσε τὴ σκανδάλη κι' ἔπιναξε τὰ μυαλά του. Κάποιος γείτονάς του, πού, ἔτρεξε νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇ σὲ λίγη ὥρα, βρῆκε τὴ γυναίκα τοῦ Ἀδὸκ κρεμασμένη ἀπὸ ἕνα σχοινὶ μέσα στὸ δωμάτιό της.

Ὁ Σμάρτ, ὁ ἄτιμος τοῦ τριπλοῦ αὐτοῦ φονικοῦ χτύματος, μόλις ἔμαθε τὰ τραγικὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐπικινδύνου ἀστείσμοῦ, ἔφυγε ἀπὸ τὸ Παρίσι πρὸς ἄγνωστη διεύθυνσι κι' οὔτε ξαναφάντηκε πειὰ ἀπὸ τότε.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ὁ Κάρολος Μπωντελαὶρ καὶ τὰ... ἄνθη τοῦ κακοῦ.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΕΝΝΙΕΣ

Ὁ ἄνθρωπος διατρέχει τρία μίλια τὴν ὥρα καὶ τὸ ἄλογο ἕξη.

— Ἐπὶ ἑκατὸ ξανθομάλληδων παντρεύονται μόνον 55, ἐνῶ ἐπὶ ἰσαρίθμων μελαχροινῶν παντρεύονται οἱ 79.

— Ὁ Λουδοβίκος ΙΑ΄. ἀνῆλθε στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας σὲ ἡλικία 15 ἐτῶν, ἐβασίλευσε 72 χρόνια καὶ πεθαίνοντας ἄφησε τὸ δημόσιο ταμεῖο χρεωμένο μὲ σαράντα δισεκατομμύρια φράγκων.

— Ὁ ἐγκέφαλος τῶν γυναικῶν ἀρχίζει νὰ ἀλαφραίνῃ ἀπὸ τοῦ τριακοστοῦ ἔτους, ἐνῶ τῶν ἀνδρῶν μόλις ἀπὸ τοῦ πεντηκοστοῦ.

— Στὴν Ἀγγλία τὸ κίτρινο χρῶμα συμβολίζει τὴν ἀστάθεια, τὸ κόκκινο τὴν γενναιότητα, τὸ λευκὸ τὴν ἀγνότητα, τὸ πράσινο τὴ ζήλεια, τὸ μαῦρο τὸ πένθος, τὸ σταχτὶ τὴν ἀνάμνησι καὶ τὸ ἰῶδες τὴν συμπάθεια.

Ὁ Παῦλος Βερλαὶν καὶ τὸ ἀψέντι του.

ΤΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΡΑΦΑΗΛ ΚΑΙ ΦΟΡΝΑΡΙΝΑ

Ἡ μυστηριώδης γυναῖκα. Ποιὸ ἦταν τὸ ὄνομα τῆς Φορναρίνας; Πῶς τὴν ἐγνώρισε ὁ Ραφαήλ. Τὰ πορτραῖτα της. Ἡ κόρη τοῦ φούρναρη τοῦ Τραστέβερε. Ἐμπνεύστρια καὶ φίλη τοῦ Ραφαήλ. Ἡ λεπτὴ ὑγεία τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου. Ποῖα ἦταν τὰ πραγματικὰ χαρακτηριστικά του. Ἡ μεγάλη ἐργατικότης του. Ὁ Ραφαὴλ ἦταν φθισικός; Τὸ πορτραῖτο τοῦ Ραϊμόντι. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΠΩΣ εἴδαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, σύμφωνα μὲ τὰ γραφόμενα τοῦ ἱστοριογράφου τοῦ Ραφαὴλ Βάσσαρι, μιὰ γυναῖκα εἶνε ὑπεύθυνη ἀπέναντι τῆς ἱστορίας γιὰ τὸν πρόωρο θάνατο τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου... Ποιὰ ἦταν ὅμως ἡ γυναῖκα αὐτή, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας πέθανε ὁ Ραφαήλ; Παρ' ὅλα ὅσα καὶ ἂν ἐγράφησαν γι' αὐτήν, πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε, ὅτι τὸ μυστήριο τῆς ζωῆς της παρέμεινε ἀδιαπέραστο, ὅπως καὶ τὸ μυστήριο τοῦ φίλου της. Καινέας σύγχρονός της, οὔτε αὐτὸς ἀκόμη ὁ Βάσσαρι δὲν ἀναφέρει τὸ ὄνομά της.

Ὡστόσο ὁ τελευταῖος, σὲ μιὰ παράγραφο τοῦ ἔργου του, ἐξιστορεῖ τὰς προσπαθείας ποὺ ἐκατέβαλε ὁ Αὐγουστῖνος Γκίζι, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀνακτόρου Φαρνεζίνα, γιὰ νὰ ἐξαναγκάση τὸ Ραφαὴλ νὰ περατώση τὶς καλλιτεχνικὲς ἐργασίες ποὺ εἶχε ἀναλάβει στὸ πολυτελὲς μέγαρό του. «Ἡ ἀγάπη του σὲ μιὰ γυναῖκα—γράφει—τὸν ἔκανε σὲ κάθε στιγμὴ νὰ ἐγκαταλείπη τὸ ἔργο του καὶ νὰ φεύγη». Τέλος, ὁ Γκίζι, βλέποντας ὅτι δὲν ὑπῆρχε ἄλλη λύσις, ἱκέτευσε τὴ γυναίκα αὐτὴ νὰ πάη νὰ κατοικήση στὸ ἀνάκτορό του. Ἔτσι δὲ μόνο εἶδε τὶς ἐργασίες νὰ τελειώνουν.

Σ' ἕνα ἄλλο μέρος πάλι, ὁ ἴδιος βιογράφος, μιλῶντας γιὰ τὶς χαλκογραφίες τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου Ραϊμόντι, τοῦ χαράκτου τοῦ Ραφαήλ, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ χαράκτης αὐτὸς ἔκανε δῶρο στὸν ὑπηρέτη του Μπαδιέρα, τὸ πορτραῖτο μιᾶς γυναίκας, τὴν ὁποίαν ὁ Ραφαὴλ εἶχε ἀγαπήσει μέχρι τοῦ θανάτου του... Λίγο παρακάτω, ὁ Βάσσαρι γράφει ὅτι ὁ Ραφαὴλ ἔκανε πολλὰ πορτραῖτα τῆς Βεατρίκης, τῆς Φερράρας καὶ ἄλλων γυναικῶν, ἰδιαιτέρως ὅμως τῆς γυναικὸς ἐκείνης ποὺ ἀγαποῦσε.

Ὁ Βάσσαρι μιλάει γι' αὐτὴ τὴ γυναίκα, χωρὶς καμμιὰ συμπάθεια καί, μὴ δίνοντάς της σημασία, δὲν ἀναφέρει τὸ ὄνομά της πουθενά. Οὔτε ὅμως οἱ ἄλλοι σύγχρονοί του ἀναφέρουν πουθενὰ ὀνομαστικῶς τὴν μυστηριώδη αὐτὴ γυναίκα.

***

Ἔτσι, κατὰ τὸν 16ον καὶ 17ον αἰῶνα τὸ ὄνομα τῆς φίλης τοῦ Ραφαὴλ παρέμεινε ἄγνωστο. Μόνο δὲ κατὰ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος τῆς ἐδόθη, ὄχι τὸ ὄνομα, ἀλλὰ τὸ ἐπίθετο «Φορναρίνα», ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ἔργο, τὸ ὁποῖον ἐξέδωσε ἡ Βασιλικὴ Πινακοθήκη τῆς Φλωρεντίας καὶ στὸ ὁποῖο γράφονται τὰ ἑξῆς:

«Κατὰ τὸ 1509 ἢ 1510, ἕνας φορνάρο (φούρναρης), ποὺ κατοικοῦσε στὸ Τραστέβερε, τὴ λαϊκὴ συνοικία τῆς Ρώμης, εἶχε μιὰ κόρη ἐξαιρετικὰ ὡραία. Γύρω ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ φουρνάρη αὐτοῦ ἁπλωνόταν κῆπος, στὴ μέση τοῦ ὁποίου βρισκόταν μιὰ κρήνη. Ἡ μάντρα τοῦ κήπου ἦταν χαμηλὴ καὶ ἔτσι οἱ νέοι τῆς Ρώμης μποροῦσαν εὔκολα νὰ ρίχνουν εὔκολα τὰ βλέμματά τους μέσα. Μιὰ μέρα, ὁ Ραφαήλ, περνῶντας ἀπὸ κεῖ, εἶδε τὴν ὡραία φουρναροπούλα, ἡ ὁποία ἐβύθιζε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ θεῖο ποδαράκι της μέσ' στὸ νερὸ τῆς κρήνης. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα δὲ ἐκείνη ὁ μεγάλος καλλιτέχνης τὴν ἐρωτεύθηκε τρελλά!...»

Ἡ νέα αὐτή, ὅπως φαίνεται, παρ' ὅλη τὴν ταπεινή της καταγωγή, ἦταν πολὺ πιὸ τιμία ἀπὸ τὶς Ρωμαῖες ἀριστοκράτιδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Αὐτὸ ἄλλωστε τὸ δείχνει καὶ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς αὐτὴν τοῦ Ραφαήλ, ὁ ὁποῖος εἶχε συνδεθεῖ ὅς τότε μὲ τόσες καὶ τόσες γυναῖκες τῆς ἀριστοκρατίας.

Ἡ Φορναρίνα, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη γυναῖκα στάθηκε, κατὰ τὴν πιὸ γόνιμη περίοδο τῆς ζωῆς τοῦ καλλιτέχνου, ἡ ἐμπνεύστρια τοῦ ἀφοσιωμένου του μοντέλλο, ἡ ἀγαπημένη του φίλη. Γι' αὐτὸ δὲ ἔχει ὅλα τὰ δικαιώματα στὴ συμπάθεια τῶν μεταγενεστέρων, ἡ γυναῖκα αὐτὴ τὴν ὁποία ἀγάπησε ἕνας νέος Θεὸς γιὰ νὰ τὴν ἀποθαστοτρεπτικὰς γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ καλλιτέχνου, ὅσο τὸν θέλει ὁ Βάσσαρι, ὁ Ραφαὴλ ἔπρεπε νὰ εἶχε πεθάνει πολὺ πρωτήτερα.

Ὁ Ραφαὴλ, δπως φαίνεται ἀπ' ὅλα τὰ πορτραῖτα ποὺ τοῦ ἔχουν κάνει, ἦταν ὑγείας πολὺ ντελικάτης, πρᾶγμα ποὺ δὲν θὰ τοῦ ἐπέτρεπε ν' ἀνθέξη περισσότερο ἀπὸ ἕνα-δυὸ χρόνια σ' ἕνα ἔρωτα ἐκλυτο, ὅπως προσπαθεῖ νὰ παραστήση ὁ Βάσσαρι τὴν ἀγάπη του πρὸς τὴ Φορναρίνα. Εἶχε κάτι γυναικεῖο στὴν ἐμφάνισί του καὶ ἦταν λεπτὸς καὶ ἀδύνατος. Τὰ μαῦρα του μάτια εἶχαν βλέμμα γλυκὸ καὶ διαπεραστικὸ ποὺ φαινόταν σὰν νὰ πετοῦσε ἀστραπές. Εἶχε μέτωπο ἀνοιχτὸ καὶ πλατύ, μύτη μακρυὰ καὶ λεπτή, κάπως γυρτή, στόμα ἐξαιρετικὰ ἐκφραστικό, καὶ λαμπὸ μακρὺ καὶ ἀλαβάστρινο. Ἔτσι τουλάχιστον μᾶς τὸν παρουσιάζουν τὰ πορτραῖτα του. Ἐκεῖνο δὲ ποὺ κάνουν τὴ μεγαλειτέρη ἐντύπωση στὸ ὡραῖο αὐτὸ πρόσωπο εἶνε ἡ ὑπερβολικὴ λοιπὸν στὴν λεπτότητα τοῦ ὀργανισμοῦ του καὶ ἡ ἐργατικότης του δὲν εἶνε καθόλου δύσκολο νὰ δικαιολογήση κανεὶς τὸν πρόωρο θάνατό του.

Ἡ ἐργατικότης του ἦταν πράγματι καταπληκτική. Ἐνῶ εἶχε ἀναλάβει τὶς ζωγραφικὲς ἐργασίες τοῦ Βατικανοῦ, καὶ τὶς γλυπτικὲς τοῦ Ἁγίου Πέτρου, συγχρόνως ἐκτελοῦσε τὶς πολυάριθμες παραγγελίες τῶν εὐγενῶν τῆς Ἰταλίας καὶ ἔκανε ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφὲς στὴ Ρώμη!

Ὕστερ' ἀπ' ὅλα αὐτά, γιατὶ νὰ ἀποδώση κανεὶς τὴν ἐξάντλησή του, ἀπὸ τὴν ὁποία προῆλθε ἡ θανατηφόρος ἀσθένειά του, στὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν Φορναρίνα;

***

Καὶ ποιὰ ἦταν τάχα ἡ θανατηφόρος αὐτὴ ἀσθένεια; Ἁπλούστατα ἡ ἑλονοσία, ἡ ὁποία ἔκανε τότε θραῦση στὴ Ρώμη καὶ τῆς ἀπολίτης τὰ μικρόβιο ὁ μέγας καλλιτέχνης ἄρπαξε ἀσφαλῶς ἀπὸ τὶς μολυσματικὲς ἀναθυμιάσεις τῶν νεῶν, καθὼς ἔκανε τὶς ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφὲς τοῦ στὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Ρώμης. Ἡ ἑλονοσία, ἀρρώστεια τρομερὴ ὁκόμη καὶ σήμερα, βρίσκοντάς τον ἐξαντλημένον ἀπὸ τὴν ἐργασία καὶ λεπτῆς ὑγείας, δὲν χρειάστηκε παρὰ ἐλάχιστο διάστημα γιὰ νὰ μεταβληθῆ σὲ φυματίωσι.

Ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα μάλιστα πορτραῖτα του, χαραγμένο ἀπὸ τὸν Ραϊμόντι, φτάνει γιὰ νὰ μᾶς πείσῃ περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ. Ὁ Ραφαήλ, στὴν εἰκόνα αὐτή, ἔχει ἐπάνω του ὅλη τὴν ἔκφραση τοῦ φυματικοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ραϊμόντι μᾶς τὸν παρουσιάζει βυθισμένο σὲ σκέψεις μέσα στὸ ἀτελιέ του, μὲ τοὺς χροστῆρες του στὸ χέρι, τυλιγμένο σ' ἕνα μεγάλο μανδύα. Τὰ μάτια λάμπουν, τὰ μάγουλά του εἶνε βαθουλωμένα καὶ τὸ πρόσωπό του, τοῦ ὁποίου τὰ χαρακτηριστικὰ εἶνε ἀφανισμένα, εἶνε ἀναμένο ἀπὸ τὸν πυρετό. Ἡ εἰκόνα αὐτή, ποὺ πάλλεται ἀπὸ ρεαλισμό, μᾶς δίνει ἕνα Ραφαήλ, ὄχι ὡραῖον πειὰ καὶ ἀνθηρό, ὅπως μᾶς τὸν παρουσιάζουν ἡ ἄλλες εἰκόνες, μὰ γερασμένο, ἐξασθενημένο, ἕτοιμο νὰ σβύσῃ, στοῦ ἀπολιοῦ τὰ λαμπρὰ μάτια μόνο ἔχει συγκεντρωθεῖ ὅλη ἡ ζωὴ ποὺ τοῦ μένει ἀκόμα...

Βλέποντας κανεὶς προσεχτικὰ τὴν εἰκόνα αὐτή, ἀμέσως ἀναγνωρίζει στὸ πρόσωπό της ἕναν ἄνθρωπο φθισικὸ ποὺ βρίσκεται πειὰ στὴν περίοδο τῆς καχεξίας.

Αὐτὴ λοιπὸν εἶνε ἡ πιθανωτέρα ἀποψις σχετικῶς μὲ τὸ θάνατο τοῦ μεγαλοφυοῦς ζωγράφου.

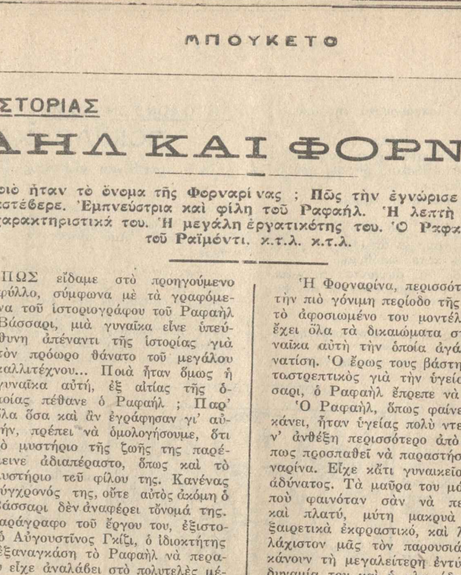

Ὁ Ραφαὴλ
(Πίνακ τῆς ἐποχῆς)

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΙΡΗΝΗ

Ἡ ἐπίθεσις τῶν συνωμοτῶν ἐναντίον τοῦ Κωνσταντίνου. Ὁ αὐτοκράτωρ δραπετεύει. Οἱ συνωμόται δειλιάζουν. Ἡ σύλληψις τοῦ Κωνσταντίνου. Μιὰ μητέρα ποὺ τυφλώνει τὸ παιδί της. Ἕνας δυστυχισμένος αὐτοκράτωρ. Ἡ Εἰρήνη παντοδύναμη. Μιὰ γυναῖκα... αὐτοκράτωρ. Σκευωρίες καὶ μηχανορραφίες στὴν αὐλή. Ἡ διαδοχὴ τοῦ θρόνου κ.τ.λ. κ.τ.λ.

V

Εἴδαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, πῶς ἡ φιλόδοξη αὐτοκράτειρα Εἰρήνη ὀργάνωσε ἐναντίον τοῦ ἰδίου τοῦ υἱοῦ της τὸν αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου μιὰ σατανικὴ πράγματι συνωμοσία γιὰ νὰ τοῦ σφετερισθῆ τὸ θρόνο.

Ὅλα πειὰ ἦσαν ἕτοιμα καὶ δὲν ἔμενε πειὰ παρὰ ἡ κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ πραγματοποιήσουν οἱ συνωμόται τὰ σχέδιά τους.

Τέλος στὶς 17 Ἰουλίου 797, καθὼς ὁ αὐτοκράτωρ ἐγύριζε στὸ παλάτι ἀπὸ τὸν ἱππόδρομο, οἱ συνωμόται, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀκολουθοῦσαν, ἔκριναν τὴν περίστασι κατάλληλη, καί, σὲ μιὰ στιγμή, ὥρμησαν ὅλοι ἐναντίον του καὶ, περικυκλώνοντάς τον, ἐπεχείρησαν νὰ τὸν συλλάβουν.

Μὰ ὁ Κωνσταντῖνος δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὰ χάνουν εὐκολα. Τράβηξε μὲ τόλμη τὸ σπαθί του καὶ πέφτοντας ἀπάνω στοὺς ἐπιόρκους ἀξιωματικούς του, χτυπῶντας πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις, κατώρθωσε νὰ τοὺς διασπάση καὶ νὰ ξεφύγη.

Ἐκεῖνοι τότε τὸν κατεδίωξαν, μὰ ὁ αὐτοκράτωρ φθάνοντας στὴν προκυμαία, πρόλαβε, πρὶν ἀκόμη τὸν πλησιάσουν οἱ διῶκται του, νὰ ἐπιβιβασθῆ σ' ἕνα πλοῖο καὶ νὰ διευθυνθῆ πρὸς τὴν ἄλλη ἀκτὴ τοῦ Βοσπόρου, ὑπολογίζοντας στὴν πίστι τῶν αὐτοκρατορικῶν στρατευμάτων τῆς Ἀσίας.

Οἱ συνωμόται ἐβδίστασαν νὰ τὸν καταδιώξουν ἕως ἐκεῖ, μολονότι ὅπως εἴπαμε, ἡ Εἰρήνη εἶχε κατορθώσῃ νὰ μυήσῃ στὴ συνωμοσία καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν στρατιῶν τῆς Ἀσίας, καὶ ξαναγύρισαν στὸ παλάτι, ὅπου ἀνήγγειλαν τὴν εἴδησι τῆς διαφυγῆς τοῦ Κωνσταντίνου στὴν αὐτοκράτειρα.

Ἐκείνη, μόλις τὸ ἔμαθε αὐτό, τὰ ἔχασε καὶ ἄρχισε νὰ φοβᾶται. Ἔβλεπε ὅτι οἱ φίλοι της εἶχαν τρομοκρατηθεῖ πειὰ καὶ ὅτι ὁ λαὸς διέκειτο εὐνοϊκὰ πρὸς τὸν Κωνσταντῖνο. Γι' αὐτὸ μάλιστα τρέμοντας τὴν ἐκδίκηση τοῦ γιοῦ της, συλλογιζόταν νὰ ταπεινωθῆ μπροστά του καὶ νὰ τοῦ στείλη τοὺς ἀνωτέρους κληρικούς γιὰ νὰ ἐκλιπαρήση τὴ χάρι του, ὅταν ἔξαφνα τὸ μεγάλο πάθος της γιὰ τὴν ἐξουσία, τὴν ἔκανε νὰ ἐγκαταλείψη τὰ σχέδιά της αὐτὰ καὶ νὰ παίξη τὸ τελευταῖό της ἀτοῦ, ρψοκινδυνεύοντας τὰ πάντα. Ἀποφασισμένη, τολμηρά, συγκέντρωσε ὅλους τοὺς συνωμότας ποὺ κατεῖχαν ἀνώτατα ἀξιώματα στὴν αὐλὴ καὶ στὸ στρατό, καὶ τοὺς ἀπείλησε ὅτι θὰ τοὺς κατέδιδε στὸ γιό της, παραδίδοντάς του συγχρόνως ὅλα τὰ ἔγγραφα ποὺ ἀπεδείκνυαν τὴν ἐνοχή τους. Ἐκεῖνοι τότε περίτρομοι ἀπὸ τὶς ἀπειλές της καὶ μὴ βλέποντας ἄλλο μέσον γιὰ νὰ σώσουν τὴ ζωή τους, ἀποφάσισαν ν' ἀναλάβουν τὸν ἔσχατο ἀγῶνα.

Μπῆκαν σὲ μερικὰ πλοιάρια, καὶ ἀκολουθούμενοι ἀπὸ πολυαρίθμους στρατιῶτες, ἔφθασαν στὴ μικρασιατικὴ ἀκτὴ ὅπου ἄρχισαν ἕνα ἄγριο κυνηγητὸ τοῦ φυγάδος αὐτοκράτορος. Τέλος κατώρθωσαν νὰ τὸν συλλάβουν, πρὶν αὐτὸς φτάσει στὰ ἀσιατικὰ στρατεύματα, στὴν ὑποστήριξι τῶν ὁποίων ὑπολόγισε.

Τὸν ξαναφέραν τότε στὴ Κωνσταντινούπολι, τὸν ὡδήγησαν στὸ παλάτι, καὶ, ἐκεῖ μέσα στὸ ἴδιο δωμάτιο ὅπου ὁ Κωνσταντῖνος εἶχε γεννηθεῖ, ὁ δήμιος κατὰ διαταγὴν τῆς μητέρας του, τοῦ ἔβγαλε τὰ μάτια.

Ὡστόσο ὁ ἄτυχης αὐτοκράτωρ δὲν ἐπέθανε μετὰ τὴ μαρτυρικὴ τύφλωσί του. Ἡ κακοῦργος μητέρα του, μετὰ τὸ φρικῶδες αὐτὸ ἔγκλημά της, διέταξε καὶ τὸν περιώρισαν σ' ἕνα πλούσιο ἀνάκτορο, ὅπου, ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρό, ὑποχωρῶντας στὶς ἱκεσίες του, τοῦ ἔστειλε καὶ τὴ σύζυγό του Θεοδότη, ἡ ὁποία, καθ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, τὸν εἶχε ὑποστηρίξει ὅσο μποροῦσε. Ἀπόκτησε μάλιστα μαζύ της καὶ δεύτερο παιδί καὶ πέρασε ἔτσι μέσα στὸ σκοτάδι τὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς του, χωρὶς ποτὲ πειὰ νὰ χαρῇ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐξουσία.

Κανεὶς σχεδὸν δὲν ἐλυπήθηκε τὸν Κωνσταντῖνο γιὰ τὴν τραγικὴ του μοῖρα. Οἱ κληρικοὶ μάλιστα, μέσα στὸ φανατισμό τους, θεώρησαν τὰ παθήματά του ὡς τὴ θεία τιμωρία γιὰ τὸν παράνομο γάμο του καὶ γιὰ τὴν σκληρότητα, μὲ τὴν ὁποία εἶχε φερθεῖ ἐναντίον τους. Μόνο ὁ χρονικογράφος Θεοφάνης, παρὰ τὴν ἀφοσίωσί του πρὸς τὴν αὐτοκράτειρα, φαίνεται ὅτι αἰσθάνθηκε τὴ φρίκη τοῦ ἐγκλήματός της: «Ὁ ἥλιος -γράφει- ἐσκοτείνιασε ἐπὶ 17 ἡμέρες καὶ ἐστέρησε τὴ γῆ ἀπὸ τὶς ἀχτῖνες του. Πολλοὶ ἀπέδιδαν τὸ φαινόμενο αὐτὸ στὴν τύφλωσι τοῦ αὐτοκράτορος. Καὶ τὶς ἡμέρες αὐτές, ἡ Εἰρήνη ἀνέβηκε στὸ θρόνο τοῦ γυιοῦ της...»

***

Ἡ Εἰρήνη εἶχε πραγματοποιήσει πειὰ τὸ ὄνειρό της. Εἶχε ἀπομείνει μόνη κυρίαρχος πειὰ στὸ θρόνο τοῦ Βυζαντίου. Καί, τότε μεθυσμένη πειὰ ἀπὸ τὴν τύχη της καὶ τὴν παντοδυναμία της, ἀπετόλμησε ἕνα πρᾶγμα πρωτάκουστο, κάτι ποὺ δὲν εἶχε συμβῆ ποτὲ ὥς τότε στὸ Βυζάντιο: μολονότι ἦταν γυναῖκα, ἐπῆρε τὸν τίτλο τοῦ αὐτοκράτορος! Ἐπικεφαλῆς τῶν διαταγμάτων τὰ ὁποῖα ἐξέδιδε, αὐτοτιτλοφορεῖτο περήφανα: *«Εἰρήνη, μέγας βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ τῶν Ρωμαίων.»* Ἐπίσης στὰ νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἔκοψε, διέταξε καὶ ἀπετύπωσαν τὴν εἰκόνα της, μὲ στολὴν αὐτοκράτορος. Τέλος γιὰ νὰ θαμπώσῃ τὸ λαό, τὴν τρίτη τοῦ Πάσχα, τοῦ ἔτους 799, ξαναγύρισε στὸ παλάτι ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἀκολουθουμένη ἀπὸ μεγαλοπρεπεστάτη πομπή, ἐπάνω σ' ἕνα ὁλόχρυσο ἅρμα, ποὺ τὸ ἔσερναν ὀχτὼ κάτασπρα ἄλογα, καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χαλινό, ἕνας ἀνώτερος ἀξιωματοῦχος τῆς αὐλῆς. Φορῶντας τὸ ἐπίσημο ἔνδυμα τῶν *αὐτοκρατόρων* τοῦ Βυζαντίου, λάμποντας ὅλη ἀπὸ πορφύρα καὶ χρυσάφι, ἡ Εἰρήνη, σύμφωνα μὲ τὴ συνήθεια τῶν παλαιῶν ὑπάτων τῆς Ρώμης, σκόρπιζε στὸ πλῆθος μὲ τὶς φοῦχτες της ἕνα σωρὸ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ νομίσματα. Ἡ τελετὴ αὐτὴ ἦταν ἀποθέωσις τῆς φιλοδόξου αὐτοκρατείρας.

Συγχρόνως, ἡ ἔξυπνη αὐτὴ γυναίκα, ἐφρόντισε ὅσο μποροῦσε γιὰ νὰ διατηρήση τὴ δημοτικότητά της καὶ νὰ σταθεροποιηθῆ στὸ θρόνο. Ὅταν δὲ οἱ κοινιάδοι της, ἐπειδὴ εἶχαν ὑποπέσει στὴ δυσμένειά της, προσπαθοῦσαν ν' ἀντιδράσουν ἐναντίον της, κατέπνιξε μὲ σκληρότητα κάθε ἀπόπειρά τους, καὶ στὸ τέλος γιὰ ν' ἀπαλλαγῆ ὁριστικὰ ἀπ' αὐτούς, τοὺς ἐξόρισε στὰς Ἀθήνας. Ἀντιθέτως πρὸς τοὺς φίλους της τοὺς καλογήρους δείχτηκε ὅσο μποροῦσε πιὸ εὐνοϊκή. Ἔχτισε γι' αὐτοὺς καινούργια μοναστήρια, στὰ ὁποῖα χάρισε ἀπέραντα κτήματα. Τέλος γιὰ νὰ γίνη λαοφιλής, λυγοστέγνε τοὺς φόρους καὶ ἔλαβε κὰ πολλὰ ἄλλα φιλελεύθερα μέτρα. Ἔτσι ἡ Κωνσταντινούπολις τὴν ἐπευφημοῦσε μὲ ἐνθουσιασμὸ σὲ κάθε ἐπίσημή της.

Ἐντωμεταξὺ ὅμως, γύρω ἀπὸ τὴν Εἰρήνη, ποὺ εἶχε γεράσει πειά, ἄρχισαν μέσα στὴν αὐλὴ νὰ ἐκτυλίσσονται διάφορες μηχανορραφίες καὶ σκευωρίες. Οἱ εὐγουστάρισμένοι της διαφωβητοῦσαν τὴ διαδοχή της.

Πράγματι, μετὰ τὸ θάνατό της, ὁ θρόνος θὰ ἔμενε κενός, γιατί, ἀπὸ τὸν πρῶτο γάμο τοῦ Κωνσταντίνου VI μονάχα δυὸ κορίτσια εἶχαν γεννηθῆ, ἀπὸ τὰ παιδιὰ δὲ τοῦ δευτέρου γάμου του, ὁ μεγαλύτερος, ὁ Λέων, εἶχε πεθάνει, ὁ δὲ δεύτερος, ὁ ὁποῖος εἶχε ἔρθει στὸν κόσμο μετὰ τὴν πτῶσι τοῦ πατέρα του, ἐθεωρεῖτο ὡς νόθος καὶ εἶχε χάσει κάθε δικαίωμα ἐπὶ τοῦ θρόνου. Τὰ αὐτὰ οἱ δυὸ εὐνοῦχοι ποὺ κυβερνοῦσαν τὴν Αὐτοκράτειρα, ὁ Λέων καὶ ὁ Στεφάνιος, ἀνεμοπολοῦσαν, μετὰ τὸ θάνατο τῆς Εἰρήνης, νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἐξουσία σὲ δικούς των ἀνθρώπους. Ἡ ἐπισφαλὴς ἄλλωστε ὑγεία τῆς αὐτοκρατείρας τοὺς ἐνεθάρρυνε στὶς ἐλπίδες των αὐτές. Ὡστόσο, ξηλοτύπως μέχρι τοῦ τελευταίου γιὰ τὴν ἀνώτατη ἀρχή, τρομερὰ φιλύποπτος ἐναντίον ὅσων φαντάζόταν, ὅτι θὰ μποροῦσαν ν' ἀπειλήσουν τὸ ἀτείμητο τὴ γηραιὰ αὐτοκράτειρα ὑπερασπιζόταν μὲ ὅλη της τὴ δύναμι τὸ θρόνο, στὸν ὁποῖον εἶχε ἀνέβει ἐγκληματώντας κατὰ τοῦ υἱοῦ της.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ! Ἡ συνέχεια.

□ □ □ Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» □ □ □

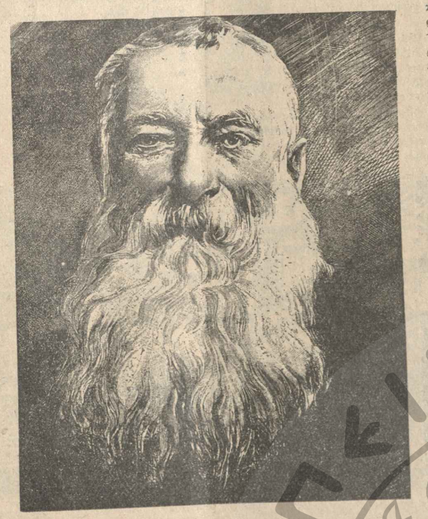

Ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος Ἀλφὸνς Καρ.

ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Ἡ ἀμάθεια εἶνε κατάρα τοῦ Θεοῦ.
Ἡ ἐπιστήμη μοιάζει μὲ τὰ φτερὰ ποὺ μᾶς ἀνεβάζουν στὸν οὐρανό.

ΣΑΙΞΠΗΡ

Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΩΗ ΠΡΟ 70 ΕΤΩΝ

Τοῦ Γάλλου συγγραφέως T. N. FAURE-BIGUET

Ἡ Ἀθήνα τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦταν ἀκόμη χωριό. Ὁ Γεώργιος καὶ ἡ ἐκλογή του στὸ θρόνο. Μιὰ μοιραία συνάντησις. Ἡ δεξίωσις τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας. Ὁ ἔρως τοῦ Δανοῦ ὑπασπιστοῦ. Ὁ θυρωρὸς Βασίλης καὶ ἡ ἐθιμοτυπία. Ἀθηναϊκὲς μασκαράτες. Ὁ Γκομπινὼ γιὰ τοὺς Ἕλληνες. Στὴν ἔπαυλι τῶν Πατησίων. Ἡ τρύπα τοῦ τάπητος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Στὶς 17 Νοεμβρίου 1864, στὶς 10 τὸ πρωΐ, ἡ γαλλικὴ φρεγάτα «Ἡ Μάγισσα», ἀπεβίβαζε στὸν Πειραιᾶ, χαιρετῶντας τὴν ἀποβίβασί του μὲ 40 κανονιοβολισμοὺς τὸν περίφημο Γάλλο συγγραφέα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος κόμητα Λοθοῦρο ντὲ Γκομπινώ, νεοδιορισμένο πρεσβευτὴ τῆς Γαλλίας στὴν Ἀθήνα.

Ὁ Γκομπινὼ συνοδευόταν στὸ ταξεῖδι ἀπὸ τὴ σύζυγό του, τὶς δυὸ κόρες του, τὴ Διάνα καὶ τὴ Χριστίνα, καὶ τὸ νεαρὸ Ροβέρτο ντὲ Τασσέρ, οἰκογενειακό του φίλο. Ὅλοι μαζὺ μπῆκαν σ' ἓν' ἀμάξι κ' ἀνέβηκαν στὴν πρωτεύουσα.

Ἡ Ἀθήνα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν ἦταν παρὰ ἕνα μεγάλο χωριό, ἔξω ἀπ' τὸ ὁποῖο τριγύριζαν οἱ λησταί. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων γύριζαν μέσ' στοὺς δρόμους, συνοδευόμενοι ἀπὸ τοὺς μπράβους των. Ὁ πρωθυπουργὸς Βούλγαρης ἔβγαινε ἀπ' τὴ Βουλή, φορῶντας τὴν ἐθνικὴ ἐνδυμασία, στρίβοντας τὶς τεράστιες μουστάκες του καὶ ρητορεύοντας μέσ' στοὺς δρόμους. Ἡ κυβέρνησις ἄλλαζε σχεδὸν καθημερινῶς. Μὰ ὅ,' αὐτὰ δὲν ἐπτόδιζαν τὴ ζωὴ νὰ εἶνε εὔθυμη καὶ πρόσχαρη. Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ἦταν τότε μόλις δεκαεννιὰ χρόνων καὶ, παρ' ὅλο τὸ βασιλικό του ἀξίωμα, ἡ νεότης του τὸν ἔσπρωχνε πρὸς τὶς διασκεδάσεις. Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη μηνῶν ἦταν μαθητὴς στὴ Σχολὴ τῶν Δοκίμων τῆς Κοπεγχάγης κι' οὔτε φανταζόταν ποτὲ πὼς θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ γίνῃ βασιλεύς. Μιὰ μέρα ὅμως στὴ Σχολὴ, καθὼς ξετύλιγε μιὰ ἐφημερίδα στὴν ὁποία εἶχε διπλώσει μερικὰ γλυκίσματα, τὰ μάτια του ἔπεσαν σ' ἕνα τηλεγράφημα τοῦ ἐξωτερικοῦ πολιτικῆς φύσεως καὶ διάβασε σ' αὐτὸ τόνομά του μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων γιὰ τὸ θρόνο τῆς Ἑλλάδος: «Ἀ ! φώναξε ἀμέσως, αὐτὸ εἶνε πολύ ! Ἀκοῦς ἐκεῖ ὁ μπαμπᾶς νὰ μὴ μοῦ μιλήσῃ καθόλου γιὰ ἕνα τόσο σπουδαῖο ζήτημα !» Κατὰ βάθος ἴσως ὁ «μπαμπᾶς» νὰ μὴν ἦταν καὶ τόσο εὐχαριστημένος ποὺ θὰ γινόταν ὁ γυιός του βασιλεύς, στὴν στιγμὴ ποὺ ὁ ἴδιος ἦταν ἕνας ἁπλὸς πρίγκηψ. Ὁπωσδήποτε τὰ πράγματα ἀκολούθησαν τὸ δρόμο τους καὶ ὁ Γεώργιος ἦταν πειὰ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅταν ὁ κόμης Γκομπινὼ ἔφτασε στὰς Ἀθήνας.

Τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὴν ἄφιξί τους, καθὼς οἱ Γκομπινὼ ἔκαναν τὸν περίπατό τους μὲ ἁμάξι στὴν ὁδὸ Πατησίων, συνάντησαν ἔξαφνα τὸ βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἔκανε ἐπίσης τὸν περίπατό του μ' ἕναν ὑπασπιστή του. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐθιμοτυπία, τὸ ἁμάξι του πρεσβευτοῦ στάθηκε ἀμέσως. Ἡ σύζυγος τοῦ κόμητος καὶ ἡ κόρη του σηκώθηραν ἀπ' τὴ θέσι τους καὶ ὑπεκλίθησαν στὸ βασιλέα, στὶς ὁποῖες ἐκεῖνος ἀνταπέδωσε μὲ χάρι τὸ χαιρετισμό, κυττάζοντάς τες ἐπίμονα μέσ' στὰ μάτια. Ἡ Διάνα δὲ χόρταινε νὰ βλέπῃ τὸ βασιλέα, ἐνῶ ἀντιθέτως ὁ δανὸς ὑπασπιστὴς τοῦ βασιλέως δὲν χόρταινε νὰ βλέπῃ τὴ Διάνα, ἡ ὁποία φοροῦσε τὶς πρώτες της μοῦτρες μὲ χρῶμα τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἕνα κόκκινο σωτσέϊκο φόρεμα καὶ ζαπέτα ἀπὸ βελοῦδο μαῦρο. Ὁ ὑπασπιστὴς μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ τῆς ἔριξε τὴν ἐρωτεύθηκε καὶ κατάλαβε πὼς ἡ συνάντησις αὐτὴ ἦταν μοιραία. Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κόμης Γκομπινὼ εἶχε μεθύσει ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Ἀττικὸς οὐρανός, ἡ καθαριότης τῶν τοτείων, ἡ ὁμορφιὰ τῶν ἐθειπίων τὸν ἐγοήτευε, τὸν ἐμάγευε. Ἐννοιωθε, μέσα σ' αὐτὸ τὸ περιβάλλον, ἕνα κῦμα νεότητος νὰ τὸν πλημμυρίζῃ καὶ ἄρχισε νὰ ἐργάζεται μὲ πραγματικὸ πάθος, μὲ τρέλλα. Ἄφηνε ἕνα ποίημά του μισοτελειωμένο, γιὰ νὰ ὑπαγορεύσῃ στὸ γραμματέα του ἕνα τηλεγράφημα πολιτικῆς φύσεως καὶ τελειώνοντας τὸ τηλεγράφημα συνέχιζε τὴν περίφημή του «Ἱστορία τῶν Περσῶν».

Σηκωνόταν πολὺ πρωΐ, κάπνιζε ἕνα ναργιλὲ καὶ ἄρχιζε ἀμέσως τὴν ἐργασία. Τὸ μεσημέρι, μετὰ τὸ γεῦμα, συγκέντρωνε στὸ γραφεῖο του τὸ ἀνώτερο προσωπικὸ τῆς πρεσβείας καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του καὶ συζητοῦσαν γιὰ τὰ γεγονότα τῆς ἡμέρας. Τὸ ἀπόγευμα συνέχιζε τὴν ἐργασία του καὶ ἔκανε μερικὲς ἐπισκέψεις. Τὸ δὲ βράδυ, κατὰ κανόνα, γινόταν δεξίωσις στὴν πρεσβεία.

Στὶς δεξιώσεις αὐτὲς πηγαίναν ἀνελλιπῶς ὁ κόμης Μλοϊντος, πρεσβευτὴς τῆς Ρωσσίας, ὁ Ἔρσαν πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας, ὁ Λὰ Μινέρβα, πρεσβευτὴς τῆς Ἰταλίας καὶ ὅλο τὸ ἄνθος τῆς Ἀθηναϊκῆς ἀριστοκρατίας τῆς ἐποχῆς. Ἡ Διάνα περιστοιχισμένη ἀπὸ τοὺς νεαροὺς γραμματεῖς τῆς πρεσβείας, ἀπὸ ἀξιωματικοὺς τοῦ ναυτικοῦ κι' ἀπὸ μερικὲς γοητευτικὲς Ἑλληνίδες, ἔλαμπε μὲ ὅλη τὴ ὁμορφιὰ καὶ τὴ χάρι τῶν δεκάξη της χρόνων. Ταχτικώτατος ἐπισης στὶς ἑσπερίδες αὐτὲς ἦταν ὁ βασιλεὺς Γεώργιος, ὁ ὁποῖος συνοδεύοταν σχεδὸν πάντοτε ἀπὸ τὸν ὑπασπιστή του βαρόνο ντὲ Γκοντενκρόνε. Ὁ ὑπασπιστὴς αὐτὸς ἦταν ὁ ἴδιος ποὺ, βλέποντας τὴ μικρὴ Διάνα στὴν ὁδὸν Πατησίων, ἔννοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπάῃ δυνατά. Ἤτανε τώρα τόσο ἐρωτευμένος μαζύ της, ὥστε ἐκεῖνο τὸ βράδυ τον, τοῦ ἀποκάλυψε πὼς νὰ περάσῃ τὸ βράδυ του, τοῦ ἀπαντοῦσε μὲ προσοχητὴ ἀφέλεια:

Παλὰ' Ἀθήνα
(Εἰκὼν ξένου περιηγητοῦ)

—Φαντάζομαι, Μεγαλειότατε, ὅτι καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο θὰ ἦταν νὰ π ᾶ μ ε στὴ Γαλλικὴ πρεσβεία.

—Ναί, νὰ πᾶμε ! τοῦ ἀπαντοῦσε ὁ καλόκαρδος βασιλεύς, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀντιληφθῆ τὸν ἔρωτα τοῦ γιὰ τὴ Διάνα.

Στὶς δεξιώσεις αὐτὲς ὁ Βασίλης, ὁ θυρωρὸς τῆς πρεσβείας, στεκόταν στὴν πόρτα προγραμματικὸς κέρβερος. Ἀπαγόρευε αὐστηρὰ τὴν εἴσοδο, σὲ ὅσους δὲν εἶχαν προσκλήσεις καὶ ὅσους πᾶλι δὲν ἦσαν ντυμένοι σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιτέκτα, τοὺς ἔστελνε νὰ φορέσουν ἄσπρη γραβάτα ἢ λουστρίνια...

Σὲ λίγο ἡ ἀποκρὴς ἔρχεται καὶ ἡ ἐορτὲς στὴν πρεσβεία διεδέχοντο ἡ μία τὴν ἄλλη. Ὁ Γκομπινὸ εἶχε κουραστῆ ἀπὸ τὸ ἀδιάκοπο αὐτὸ γλέντι. Μὰ καὶ ὁλόκληρη ἡ πόλις γλεντοῦσε. Ὅμιλοι μασκαρεμένων ἔμπαιναν ἀπροσκλήτα στὰ σπίτια καὶ ἔστηναν σ' αὐτὰ τὸ χορό. Ἡ πιὸ ἀλλόκοτες μασκαράτες ἔκαναν τὴν ἐμφάνισί τους. Ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἐχώνευαν καθόλου τὸν Ἐπίτροπο τοῦ βασιλέως κόμητα Σπόνγκ περιέρχεραν στὰς ὁδοὺς τὴν εἰκόνα του, καθὼς καὶ τὴν εἰκόνα τῆς κόρης του, χοροϊδεύοντας καὶ χλευάζοντας. Καὶ δὲν περιορίζονταν μόνο σ' αὐτό, ἀλλὰ καὶ μασκαρευόντουσαν ἔχοντας ὡς μοντέλλο τους τὸ δανὸ εὐγενῆ. Μιὰ μέρα ὁ κύριος Σπόνγκ καὶ ἡ κόρη του συνάντησαν στὸ δρόμο δυὸ ἀπὸ τοὺς μασκαράδες αὐτούς. Τότε χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ψυχραιμία του, χαιρέτησε τοὺς ὑβριστάς του οἱ ὁποῖοι, ντροπιασμένοι ἀνταπέδωσαν τὸ χαιρετισμὸ καὶ ἔσπευσαν νὰ ἐξαφανισθοῦν.

Ἡ πολιτικὲς αὐτὲς μασκαράτες ἦσαν συχνὰ πολὺ ἀστεῖες καὶ ὁ Γκομπινὼ διασκέδαζε, χωρὶς νὰ θέλῃ. Ὡστόσο δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τοὺς Ἕλληνας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, γιὰ τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονταν κάποτε πολὺ σκληρὲς ἐκφράσεις. Τοὺς χαρακτήριζε π.χ. «Μικροὶ ἄνθρωποι, μὲ μικρὰ πάθη, μὲ μικρὰ συμφέροντα, μὲ μικροπονηρίες, μὲ μικροσκάνδαλα...» Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως, εἶχε βρῆ στὰς Ἀθήνας ἀνθρώπους μὲ τοὺς ὁποίους μποροῦσε νὰ κουβεντιάζῃ περίφημα, ἀνθρώπους μορφωμένους, πολιτισμένους, ἐξυπνους κ' εὐχάριστους.

Ἡ ἀνοιξις σιγὰ-σιγὰ ἔφτασε καὶ ὁ ἔρως τοῦ βασιλικοῦ ὑπασπιστοῦ φούντωνε ντὲ Γκοντενκρόνε πρὸς τὴ Διάνα ντὲ Γκομπινὼ μεγάλωνε πλάτος. Στὸ τέλος, μὴν ἀντέχοντας πειὰ στὸ πάθος του, τὸ ἐξομολογήθηκε στὸ βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε εὐχαρίστως νὰ κανονίσῃ τὰ πράγματα. Καὶ πράγματι ὁ Γεώργιος μίλησε σχετικῶς στὸ Γκομπινὼ καὶ ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες οἱ δυὸ εὐγενεῖς νέοι ἀρραβωνιαζόντουσαν.

Τὸ καλοκαίρι, ὁ Γκομπινὼ καὶ ἡ οἰκογένειά του ἐγκατεστάθηκαν σὲ μιὰ ἔπαυλι ποὺ νοίκιασαν στὰ Πατήσια. Κ' ἐκεῖ ἐξακολούθησαν τὴν ἴδια πρόσχαρη ζωή, τὴν ὁποία ἔκαναν καὶ στὰς Ἀθήνας. Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος πήγαινε καὶ τοὺς ἔβλεπε συχνά. Μά, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν μεταφέρει στὴν ἔπαυλι τὰ πλούσια ἔπιπλα τῆς πρεσβείας, ἡ ἐπίπλωσίς της ἦταν πολὺ ἁπλῆ. Στὸν τάπητα μάλιστα τοῦ σαλονιοῦ, ὑπῆρχε μιὰ ἀρκετὰ μεγάλη τρύπα. Γι' αὐτό, κατὰ τὴν πρώτη ἐπίσκεψη τοῦ βασιλέως, ὁ Γκομπινὼ παρεκάλεσε τὸ νεαρὸ του φίλο Κολονιάν, ἀκόλουθο τῆς Ἱσπανικῆς πρεσβείας, νὰ στριφογυρίζῃ πάνω ἀπὸ τὴν τρύπα αὐτή, γιὰ νὰ μὴν τὴν ἰδῇ ὁ Γεώργιος. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ νεαροῦ ἀκολούθου δὲν ἦταν καὶ πολὺ δύσκολη, γιατὶ καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐπισκέψεως τοῦ ὁ βασιλεὺς ἔμεινε στὸν ἐξώστη, ἀνταγόντας μὲ τὸν Γκομπινὼ καὶ τὴ σύζυγό του τὰ ἀρώματα τῆς καλοκαιρινῆς βραδυᾶς. Ἐντωμεταξὺ μέσα ὅλοι οἱ νέοι καὶ ἡ νέες διασκέδαζαν τηδῶντας εἰς ὕψος πάνω ἀπὸ ἕνα μικρὸ παραβάν. Ἀσφαλῶς κι' ὁ Γεώργιος, ποὺ ἦταν ἀκόμα σχεδὸν παιδί, θὰ ἤθελε νὰ συμμετάσχῃ στὰ παιγνίδια τους, μά, ἀλλοίμονο, ἡ βασιλικὴ του ἀξιοπρέπεια δὲν τὸν ἄφηνε νὰ κάνῃ ἕνα τόσο ἀσυμβίβαστο πρὸς τὸ ὑψηλό του ἀξίωμα πρᾶγμα. Ἔτσι δὲν εἶδε καὶ τὴν τρύπα ποὺ ὑπῆρχε στὸν τάπητα τῆς ἐπαύλεως τοῦ Γκομπινώ.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ὁ βασιλεὺς προσκάλεσε τὸν πρεσβευτὴ τῆς Γαλλίας, νὰ πάνε νὰ παραθερίσουν μαζὶ στὴν Κέρκυρα. Ὁ Γκομπινὼ δέχτηκε εὐχαρίστως καὶ, σὲ λίγο τρεῖς φρεγάδες, ἡ «Ἑλλὰς»,ποὺ ἔφερε τὸ βασιλέα, ἡ «Μάγισσα» μὲ τὸν Γάλλο πρεσβευτὴ καὶ τὴν οἰκογένειά του καὶ ἕνα Δανικὸ ἱστιοφόρο, ἐγκατέλειταν τὸν Πειραιᾶ πλέοντες πρὸς τὸ Ἰόνιο Πέλαγος.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : *Ἕνα παληὸ Ἀθηναϊκὸ Πάσχα. Οἱ γάμοι τῆς Διάνας. Ἀθηναϊκὲς φυσιογνωμίες τοῦ παρελθόντος. Οἱ γάμοι τοῦ Γεωργίου. Ἡ Ὀλγα στὰς Ἀθήνας κτλ. κτλ.*

ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Η ΡΟΔΟΣ

(Μὲ τρεῖς γραμμὲς)

Ἡ Ρόδος, κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὤφειλε μέρος ἀπὸ τὴ δόξα της, στὸν «Κολοσσό» της, ποὺ ἦταν, ὡς γνωστόν ἕνα ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου.

—Στοὺς Ὀυηρικοὺς χρόνους, ἡ νῆσος εἶχε τρεῖς πόλεις, τὴ Ἰηλυσὸν (τὴ σημερινὴ Ρόδο) καὶ δύο ἄλλες. Ἡ τρεῖς αὐτὲς ἀποτελοῦσαν, μὲ ἄλλες τρεῖς μικρότερες, ποὺ ἦσαν στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς Ρόδου, τὴν «Ἑξάπολιν» τῶν Δωριέων.

—Ἡ Ρόδος χτίσθηκε ἀπὸ τὸν Ἱππόδαμον, τὸν ἀρχιτέκτονα ποὺ ἔχτισε καὶ τὰ μακρὰ τείχη τῶν Ἀθηνῶν.

—Στὰ 661 μ. χ. ὁ χαλίφης Μουαβιγιὸ κατέλαβε τὴ Ρόδο καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια τὴν ἐλευθέρωσαν οἱ Ἕλληνες τοῦ Βυζαντίου.

—Τὴν 15 Ἀϊγούστου 1310 ὁ Φούλκιος Βιλλαρέ, Μέγας Μάγιστρος τῶν Ἰωαννιτῶν τῆς Ἱερουσαλὴμ, κατέλαβε ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς τὴ Ρόδο καὶ τὴν ἐσκλάβωσε.

—Στὰ 1522 ἡ Ρόδος ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἐπὶ Σουλεϊμὰν τοῦ Β'.

—Ἡ Ρόδος κατὰ τὴν ὑπὸ τὸν Σουλεϊμὰν κατάληψίν της, ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ τοῦ Βιλὲ Ντελίλ Ἀδὰμ, Μεγάλου Μαγίστρου τῶν Ἰωαννιτῶν ἱπποτῶν.

—Ὁ Ντελίλ-Ἀδὰμ εἶχε ὑπὸ τὰς διαταγάς του 6000 ἄνδρας, οἱ ὁποῖοι πολεμήσανε μὲ 100,000 Τούρκους.

—Ὁ Ντελίλ-Ἀδὰμ, παρέδωσε τὴ Ρόδο στοὺς Τούρκους διὰ συνθήκης, ἡ ὁποία ὑπεγράφη τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1523.

—Οἱ Ἰωαννῖται, φεύγοντες ἀπὸ τὴ Ρόδο, ἐγκαταστάθηκαν ἀπὸ τὸν Κάρολον τὸν Ε' στὴν Μάλταν. Κι' ἀπὸ τότε ὀνομάστηκαν «Ἱππότας τῆς Μελίτης».

—Ἔπειτα ἀπὸ 450 περίπου χρόνια, ἕνας ἀπόγονος καὶ συνώνυμος τοῦ Ντελίλ-Ἀδὰμ, ὁ γνωστὸς Γάλλος συμβολιστὴς ποιητὴς, ἐζήτησε, ὡς γνωστόν, νὰ γίνῃ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος, προβάλλων ὡς ἐπιχείρημα ὅτι ἕνας πρόγονός του ἐπολέμησε ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς Ρόδου κατὰ τῶν Τούρκων.

—Στὰ 1911 ἡ Ρόδος καὶ τὰ ἄλλα Δωδεκάνησα, κατελήφθησαν ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς προσωρινῆς κατοχῆς.

—Στὰ 1920, ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας Τιτόνι, τὰ παρεχώρησε, διὰ συνθήκης μετὰ τοῦ Βενιζέλου, εἰς τὴν Ἑλλάδα.

—Μὰ οἱ Ἰταλοί, καταπατήσαντες τὴν συνθήκην αὐτὴν ποὺ τὴν εἶχαν ὑπογράψει μόνοι τους, κρατοῦν ἀκόμη τὴ Ρόδο καὶ τὰ ἄλλα νησιά, ὑπὸ τὴν πιὸ ἀτεχνῆ καὶ ἀνιπόφορη δουλείαν.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Μ. Ναπολέων καὶ ὁ Φραγκίσκος τῆς Αὐστρίας. Τί κάνει ὁ θυμός. Ἡ διπλωματικότης τοῦ Ντυρόκ. Ἡ Μαρία—Λουΐζα ὁ θυμός. Ἡ διπλωματικότης τοῦ Ντυρόκ. Ἡ Μαρία—Λουΐζα ἀνταποδίδει τὸ...κεφάλι. Ὁ γίγας Λαμπλὰς καὶ ὁ νάνος ἀνταποδίδει τὸ...κεφάλι. Ὁ γίγας Λαμπλὰς καὶ ὁ νάνος Τὸμ—Πούς. Πῶς τὴν ἔπαθε μιὰ Ἀγγλὶς ἀριστοκράτις. Γιατὶ Τὸμ—Πούς. Πῶς τὴν ἔπαθε μιὰ Ἀγγλὶς ἀριστοκράτις. Γιατὶ δὲν ἔγινε δικαστὴς ὁ Λὰ Ρενιέρ. Μιὰ συμβουλὴ τοῦ Πάπα· δὲν ἔγινε δικαστὴς ὁ Λὰ Ρενιέρ. Μιὰ συμβουλὴ τοῦ Πάπα· «Σκοτῶστε τοὺς ὅλους !...»

Ὁ μεγαλείτερος ἐχθρὸς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ἦταν, ὡς γνωστόν, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκος, τοῦ ὁποίου ἐν τούτοις εἶχε παντρευτῆ τὴν κόρη. Κάποτε ποὺ ὁ Ναπολέων πληροφορήθηκε ὅτι ὁ μεγάλος του αὐτὸς ἐχθρὸς εἶχεν ὀργανώσει μιὰ συνωμοσία ἐναντίον του, ἐπάνω στὸν παροξυσμὸ τοῦ θυμοῦ του, ἐγύρισε καὶ εἶπε στὴν Αὐτοκράτειρα Μαρία—Λουΐζα:

—Ὁ πατέρας σας, κυρία, εἶνε ἕνας...κανάγιας !...

Ἡ Μαρία—Λουΐζα, ποὺ δὲν ἤξερε ἀρκετὰ καλὰ τὴ γαλλικὴ γλῶσσα ὥστε νὰ ἐννοῇη τὴ ἀκριβῶς ἐσήμαινε ἡ λέξη «κανάγιας», ἔπηρε ἰδιαιτέρως τὸν Μέγαν Τελετάρχην Ντυρὸκ καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τῆς τὴν ἐξηγήσῃ.

—Ὁ σύζυγός μου, τοῦ εἶπε, μοῦ ἐδήλωσε πὼς ὁ πατέρας μου εἶνε «κανάγιας». Τί σημαίνει ἡ λέξη αὐτή ;

—Ἤθελε νὰ πῇ...,ἀπήντησε τραυλίζοντας ὁ Ντυρόκ, ὅτι εἶνε... παλληκάρι !...

Ἡ Μαρία—Λουΐζα δὲν εἶπε τίποτα. Ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρό, ὁ αὐτοκρατορικὸς της σύζυγος τῆς παρουσίασε, παριστάμενοι καὶ τοῦ Ντυρόκ, ἕναν ἀπὸ τοὺς στρατηγούς του ποὺ εἶχε καταγάγει κάποια περιφανῆ νίκη ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν.

—Κύριε, εἶπε τότε ἡ Αὐτοκράτειρα στὸν γενναῖο στρατηγό, μὲ τὸ γλυκύτερό της χαμόγελο, εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ σᾶς γνωρίζω. Ὁ ἄντρας μου μοῦ εἶπε πὼς εἶστε ὁ μεγαλείτερος...κανάγιας τῆς Γαλλίας !...

Κόκκαλο ὁ στρατηγός...

Κόκκαλο ὁ Ναπολέων...

Κόκκαλο ὁ Ντυρόκ...

* * *

Ὁ περίφημος τενόρος Λαμπλάς, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστὸν ἦταν ἐξαιρετικὰ ψηλὸς καὶ παχύς, εἶχε πάει κάποτε στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ δώσῃ μιὰ σειρὰ συναυλιῶν. Στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ εἶχε καταλύσει, ἔτυχε νὰ κατοικῇ καὶ ὁ διάσημος νάνος Τὸμ Πούς, ὁ ὁποῖος, στὸν ἴδιο ἀκριβῶς καιρό, ἔδινε παραστάσεις στὴν ἀγγλικὴ πρωτεύουσα.

Κάποια ἀγγλίδα ἀριστοκράτισσα ποὺ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ δῇ στὸ θέατρο τὸν ἔνδοξο νάνο, ἀποφάσισε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ στὸ ξενοδοχεῖο του γιὰ νὰ τὸν γνωρίσῃ ἀπὸ κοντά. Ὅταν ἔφθασε ὅμως στὸ ξενοδοχεῖο, ἔκανε λάθος στὴν πόρτα, κι' ἀντὶ νὰ χτυπήσῃ στὸ δωμάτιο τοῦ Τὸμ Πούς, ἐχτύπησε τὴν πόρτα τοῦ δωματίου τοῦ Λαμπλάς, ὁ ὁποῖος καὶ τῆς ἄνοιξε ὁ ἴδιος.

Ἡ ἀγγλίδα, μόλις ἀντίκρυσε τὸν γίγαντα αὐτὸν τάχασε.

—Ἤρθα γιὰ νὰ δῶ τὸν Τὸμ Πούς....ἐψέλλισε.

—Ἐγὼ εἶμαι, κυρία μου, ἀπήντησε ἀπαθέστατα ὁ τενόρος.

—Μά...τότε θὰ ἔκανα λάθος... Μοῦ εἶχαν πῆ, κύριε, πὼς εἶστε ἕνας μικροσκοπικὸς ἀνθρωπάκος...

—Στὸ θέατρο, μάλιστα, κυρία μου... Ὅταν βρίσκωμαι ὅμως στὸ δωμάτιό μου, τεντώνομαι λίγο γιὰ νὰ ξεκουράστω !... ἀπάντησε ὁ Λαμπλάς.

* * *

Ὅταν ὁ Ἐκρινὰ ντὲ Λὰ Ρενιέρ, τοῦ ὁποίου οἱ συγγενεῖς δὲν ἦσαν καὶ τόσο ἔντιμοι ἄνθρωποι, πῆρε τὸ δίπλωμα τῆς νομικῆς, ἡ οἰκογένειά του τὸν ἐπίεζε νὰ προτιμήσῃ τὸ δικαστικὸ κλάδο. Ὁ διάσημος νομικὸς ὅμως ἀντιῆθηκε.

—Ἂν γίνω δικαστής, εἶπε, πιθανὸν νὰ βρεθῶ ὑποχρεωμένος νὰ στείλω μερικοὺς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μου στὰ κάτεργα, ἐνῶ ἂν παραμείνω δικηγόρος θὰ μπορέσω τουλάχιστον νὰ τοὺς ὑπερασπίσω...

* * *

Κατὰ τὴν πολιορκία μιᾶς πόλεως τῆς Παλαιστίνης ἀπὸ τοὺς σταυροφόρους οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολιορκητῶν ρώτησαν τὸν Πάπα πῶς ἔπρεπε νὰ στρέψουν πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως μετὰ τὴν κατάληψή της, ἀφοῦ τοὺς ἦταν ἀδύνατο νὰ ξεχωρίσουν τοὺς χριστιανοὺς ἀπὸ τοὺς ἀπίστους.

—Σκοτῶστε τοὺς ὅλους· τοὺς μπνίσει ὁ Πάπας. Ὁ Θεὸς θὰ ἐναγνωρίσῃ μόνος του τοὺς πιστούς καὶ θὰ τοὺς πάῃ στὸν Παράδεισο !...

Η ΥΠΟΜΟΝΗ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ

Κάποιος Ἀμερικανὸς εἶχε τὴν ὑπομονὴ νὰ ἀφιερώσῃ τρία ὁλόκληρα χρόνια γιὰ νὰ καθορίσῃ τὸν ἀριθμὸ τῶν παροιμιῶν, τῶν λέξεων καὶ τῶν γραμμάτων τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐργαζόμενος ἐπὶ ὀχτὼ ὥρες κάθε μέρα. Ἐβρῆκε λοιπὸν ὅτι ἡ Γραφὴ περιέχει 31.173 παροιμίες, 713.692 λέξεις καὶ 3.966.480 γράμματα, τὸ δὲ ὄνομα Σαβαὼθ ἀναφέρεται σ' αὐτὴ 3.866 φορές.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ...

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Καὶ τί λένε στὴν Ἐκουένη γι' αὐτὴ τὴν δυστυχισμένη ; ρώτησε ἡ **Λευκή**.

—Σταμάτησα λιγάκι στὸ σπίτι τοῦ ἐφημερίου τῆς Ἐκουένης γιὰ νὰ δροσιστῶ, ἀπάντησε ὁ Μαθουρῖνος. Ἔχει, ξέρετε, στὸ κελλάρι του ἕνα κρασὶ πρώτης τάξεως, ἂν καὶ ὑπερβολικὰ ξανθό. Τοῦ ἔκανα λοιπὸν μερικὲς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ δὲν ἤξερε νὰ μοῦ πῆ σπουδαῖα πράμματα. Στὸ χωριὸ λένε ὅτι ἡ τρελλὴ ἦταν Λουθηρανὴ καὶ τρελλάθηκε ἀπὸ τὴ φρίκη. Φαίνεται δηλαδὴ πὼς στὸ σπίτι ποὺ ἀνήκει σήμερα στὸν ἱπότη Ροβέρτο ἐσφάχτηκε ἄλλοτε μιὰ οἰκογένεια Οὐγενότων. Τί σχέσι ὅμως νὰ εἶχε μ' αὐτοὺς ἡ τρελλή ; Ποιὸς ξέρει ! Ὡστόσο ὅμως παρατήρησα καὶ κάτι ἄλλο... Ὅτι ὁ Ὡδῖνος αὐτὸς φυλάει τὴν τρελλὴ τὶς περισσότερες ὧρες κλεισμένη στὸ σπίτι. Οἱ χωρικοὶ κρυφομυστάζουν ἀπὸ τὶς πόρτες, μὰ δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν τί τρέχει. Κάποιο μυστήριο ὑπάρχει ἀσφαλῶς, σ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Ἐπίσης, κόρη μου, θυμήθηκα ὅτι στὸ σπίτι αὐτὸ εἶχα πάει κι' ὅταν ἔφευγα ἀπ' τὴ Γαλλία, μαζὶ μὲ τὴ βασίλισσα Μαρία Στούαρτ...

—Ἄ !

—Ἔφραγα μάλιστα ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἐκεῖ ἕνα ὑπέροχο χοιρομέρι. Στὸ σπίτι λοιπὸν αὐτὸ κατοικοῦσε προτήτερα ὁ κόμης Κανδάλ ὑπὸ τὸ ὄνομα Διονύσιος Γενγαίος. Θὰ ξαναπάω ὅμως καὶ σήμερα ἐκεῖ γιὰ νὰ μάθω περισσότερα.

—Θὰ πᾶτε πάλι ;

—Βεβαίως. Σὲ λίγο ἀναχωρῶ γιὰ τὴν Ἐκουένη μὲ τὸν ἐξαίρετο φίλο μου Ρολάνδο Φερουλλιάκ.

—Καὶ νομίζετε ὅτι ὁ ἀγροῖκος ἐκεῖνος Ὡδῖνος θὰ σᾶς ἀφήση νὰ μπῆτε μέσα, νὰ δῆτε τὴν τρελλή, νὰ τῆς μιλήσετε, νὰ μάθετε ποιὰ εἶνε ;

—Ἐννοια σου, παιδί μου, κι' ὁ φίλος μας ὁ Ρολάνδος, ἅμα τοῦ περάσει ἕνα τέτοιο πρᾶγμα ἀπ' τὸ μυαλό του, καὶ στὴν κόλασι ἀκόμα μπορεῖ νὰ κατέβη.

—Καὶ πότε θὰ φύγετε γιὰ τὴν Ἐκουένη ;...

—Ἀμέσως μετὰ τὸ γεῦμα. Θὰ ξεκινήσουμε μόλις σηκωθοῦμε ἀπὸ τὸ τραπέζι...

—Θαρθῆτε πάλι νὰ μὲ δῆτε ἅμα ξαναγυρίσετε, σεβασμιώτατε Μαθουρῖνε ;

—Μείνατε ἡσυχη... Καὶ ὁ γάμος σας, δεσποινίς ;

—Ὁ δοὺξ ἐβγῆκε πρὸ ὀλίγου ἀπὸ δῶ ;

—Λοιπόν ;

Ἡ Λευκὴ ἐπανέλαβε τότε στὸ δὸν Μαθουρῖνο τὴ συνομιλία της μὲ τὸν Ἐρρῖκο Μοντμορανσὺ καί, τελειώνοντας, εἶπε συμπεραστικά:

—...Καθὼς βλέπετε, δὲν ἔχει ἀποφασισθῆ τίποτε ἀκόμα,πάτερ μου.

—Τόσο τὸ καλύτερο, παιδί μου... Τόσο τὸ καλύτερο...εἶπε ὁ Μαθουρῖνος φεύγοντας κ' ἔχοντας καρφωμένο τὸ βλέμμα του στὸν κῆπο. Εἶχε διακρίνει ἐκεῖ τὸ Ροβέρτο νὰ μιλάη μὲ τὸν δοῦκα Μοντμορανσύ. Δὲν εἶπε ὡστόσο τίποτα. Καταλάβαινε ὅτι κάτι τὸ ὕποπτο μαγειρεύεται, ὅτι κάτι τὸ ἀπρόοπτο πρόκειται νὰ συμβῆ καὶ ἀνησυχοῦσε...

***

Ἀφήνοντας τὴ δεσποινίδα Βάζα, ὁ Ἐρρῖκος Μοντμορανσὺ εἶχε κατεβῆ στὸν κῆπο, ὅπου συνάντησε τὸ Ροβέρτο.

—Ἐλάτε μαζύ μου, τοῦ εἶπε, ἂς κουβεντιάσουμε λίγο...

Ὁ Ροβέρτος ἐπλησίασε.

—Μέλλετε, ἐξακολούθησε ὁ δούξ, νὰ γίνετε σύζυγος τῆς ἀγαπημένης μου ὀρφανῆς, ἡ ὁποία ὡς τώρα ἦταν γιὰ μένα ἀδελφὴ μου...

—Σὲ ὅλη μου τὴ ζωή, ἐκλαμπρότατε, ἀπάντησε ὁ Ροβέρτος, θὰ εἶμαι εὐγνώμων γιὰ τὴ χάρι ποὺ μοῦ κάνετε, δίνοντας τὴ συγκατάθεσί σας στὸ γάμο αὐτό...

—Ὄχι !... —Ὄχι !... Ἐγὼ δὲν ἔδωσα καμμιὰ συγκατάθεσι, εἶπε ἀπότομα ὁ δούξ.

—Ἡ εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὸν Κοντόσταυλο, τὸν ἔνδοξο πατέρα σας, ἀντανακλᾶ καὶ σὲ σᾶς..., συνέχισε ὁ Ροβέρτος.

—Ἐγὼ ὅμως δὲν τὴν δέχομαι καθόλου....

—Καὶ γιατὶ τὴν ἀποκρούετε, ἐκλαμπρότατε ;

—Γιατί, ἀπάντησε ὁ δούξ, μιὰ μέρα ἴσως μετανοιώσετε γι' αὐτὸ τὸ γάμο.

Ὁ Ροβέρτος, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτά, χαμογέλασε **ἀόριστα.**

—Ὁπωσδήποτε, θὰ σᾶς εἶμαι πάντα ὑποχρεωμένος, εἶπε.

—Ἄ ! ἐξακολούθησε ὁ Ἐρρῖκος, ὁ γάμος, ἀγαπητέ μου, εἶν' ἕνα πρᾶγμα ἐντελῶς τυχερό.... Μπορεῖ καὶ νὰ γελαστῆ κανείς... Ὁπωσδήποτε, θὰ ἤθελα νὰ πῶ κάτι, χωρὶς νὰ θέλω νὰ σὲ προσβάλω.

—Τίποτε, αὐθέντα μου, ἀπὸ ὅσα θὰ μοῦ λέγατε σεῖς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μὲ προσβάλη...

—Ἂς ὑποθέσουμε, εἶπε τότε ὁ δούξ, ὅτι ἡ δεσποινὶς Βάζα εἶχε δοθῆ πρὸς σᾶς ἀποστροφή, ὄχι ἴσως δικαιολογημένη, ἀλλὰ βαθειά...

Ὁ Ροβέρτος, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτά, χλόμιασε.

—Ἀδυνατῶ, εἶπε, νὰ τὸ ὑποθέσω αὐτό, ἐκλαμπρότατε....

—Ἂς τὸ παραδεχθοῦμε ὡστόσο γιὰ μιὰ στιγμή, ἐπέμενε ὁ δούξ.

—Ἔστω, εἶπε ὁ Ροβέρτος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅμως θὰ ἤμουν ὁ πιὸ δυστυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου....

—Ἔτσι λοιπόν, ἀγαπᾶτε τὴ Λευκή ; ρώτησε ξανὰ ὁ δούξ.

—Τὴν λατρεύω ! φώναξε ὁ Ροβέρτος.

—Λοιπόν, ἐξακολούθησε ὁ δούξ, ἂν ἡ Λευκὴ δὲν σᾶς ἀγαπᾶ, ἂν ἀγαπᾶ ἄλλον. Τί θὰ ἔκανες ;

—Θὰ ἤμουν τόσο ἀφοσιωμένος, τόσο ἀγαθός, τόσο καλὸς πρὸς τὴν σύζυγό μου, θὰ προσπαθοῦσα νὰ τὴν κάνω τόσο εὐτυχισμένη, ὥστε γρήγορα θὰ τὴν ἔκανα νὰ μ' ἀγαπήση....

Ὁ δοὺξ δὲν ἐπερίμενε καθόλου τὴν συγκατάθεσι αὐτὴ ἀπάντησι καὶ γι' αὐτὸ σκέφθηκε :

—Εἶνε τάχα ἄπειρος ἔρως, ἢ ἄπειρη ἀποστασία ; "Η εἶνε μήπως ἀπλησιὰ ;....

Καί, ἀποφασισμένος νὰ καταφέρη τὸ τελευταῖο χτύπημα, ἐξακολούθησε :

—Ἂν ὅμως ἡ ἀγάπη τῆς Λευκῆς πρὸς τὸν ἄλλον εἶνε τόσο μεγάλη, ὥστε νὰ προτιμήση νὰ μεῖ σὲ μοναστῆρι παρὰ νὰ σᾶς παντρευτῆ;

Ὁ Ροβέρτος ἔγινε πελιδνὸς σὰν πτῶμα καὶ ἐτραύλισε :

—Σᾶς ἱκετεύω, ἐκλαμπρότατε, μὴν παίζετε μὲ τὸ αἰσθημα ποὺ κλείνω μέσα στὴν καρδιά μου... Ἄλλωστε, ἐκλαμπρότατε, ὦ,' αὐτὰ εἶνε ὑποθέσεις... Λὲν εἶν' ἔτσι ;

—Ὑποχρεώθημα στὸν πατέρα μου, ὅταν πέθανε, ἀπάντησε ὁ δούξ, νὰ σᾶς κάνω εὐγενῆ καὶ πλούσια... Αὐτὸ εἶν' ὅλο ποὺ μπορῶ νὰ κάνω γιὰ σᾶς... Δὲν μπορῶ ὅμως ν' ἀναλάβω τὴν ὑποχρέωσι νὰ ἐπιβάλω στὴν προστατευομένην μου ἀντίθετο θέλημα πρὸς τὴ δική της... Λοιπόν, ἔκανα ὅ,τι ἐξηρτᾶτο ἀπὸ μένα...

—Καὶ ἡ δεσποινὶς Λευκὴ δὲν μὲ δέχεται ὡς σύζυγο; ρώτησε μὲ ὑπόκωφη φωνὴ ὁ Ροβέρτος...

—Δὲν δέχεται... Ναί, ἀνθίσταται ἐπίμονα...

—Ὡστόσο, ἐκλαμπρότατε, ἡ ἴδια μοῦ εἶχε δώσει τὸ λόγο της καὶ εἶχε δρισθῆ ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου μας... Καὶ ἡ ἡμέρα αὐτὴ εἶνε αὔριο...

—Ἡ δεσποινὶς Βάζα εἶνε τιμία καὶ ἴσως νὰ ἐγκαρτερήση νὰ τηρηθοῦν τὰ συνωδεύσετε ὡς τὸ βωμό, ἀλλὰ θαρθῆ ὡς θῦμα. Ἀπέναντι σὲ μιὰ τέτοια θυσία ἕνας εὐγενὴς ἄνδρας θὰ δίσταζε...

—Νομίζω πὼς εἶμαι εὐγενής, ἐκλαμπρότατε, ἀλλὰ εἶμαι προπαντῶν ἐρωτευμένος. Καὶ δὲν ἔχω, ἀλλοίμονο ! τὴ δύναμι νὰ διστάσω, ὅταν πρόκειται περὶ τῆς εὐτυχίας μου, στὴ στιγμὴ ποὺ ξέρω πὼς ἔτσι μοῦ ἀρέσει, ποτὲ κι' ἂν αἰσθάνεται σήμερα ἡ δεσποινὶς Βάζα γιὰ μένα, ἐγὼ θὰ τὴν κάνω εὐτυχισμένη...

—Ἂν, γιὰ νὰ παρατηρῆτε ἀπὸ τὸ γάμο αὐτό, σᾶς προσφέρεται μιὰ μεγάλη ἀμοιβή, τί θὰ κάνατε; ρώτησε ὁ δοὺξ.

Ὁ Ροβέρτος κοίνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του.

—Τὸν τίτλο τοῦ μαρκησίου, π. χ.; ἐξακολούθησε ὁ δοὺξ.

—Τὸν τίτλον αὐτόν, αὐθέντα μου, καθὼς ξέρετε, θὰ τὸν ἔχω πάντα θὰ ἔχω συγχρόνως καὶ τὴ γυναίκα ποὺ ἀγαπῶ...

—Ἂν συγχρόνως μὲ τὸν τίτλο, ἐξακολούθησε ὁ δούξ, σᾶς προσέφερετο μεγάλη περιουσία καὶ καμμιὰ θέσις μέσα στὴν αὐλή...

—Ὅλ' αὐτά, ἐκλαμπρότατε, δὲν θὰ ἦσαν τίποτε γιὰ μένα ! φώναξε ὁ Ροβέρτος μὲ πάθος. Ἀγαπῶ τὴ Λευκὴ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο στὸν κόσμο... καὶ θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶμαι φτωχὸς καὶ ἀσήμαντος μαζύ της ἢ εὐγενὴς καὶ πάμπλουτος χωρὶς αὐτή.

Ὁ Ἐρρῖκος Μοντμορανσὺ ἀναστέναξε βαθειὰ καὶ εἶπε :

—Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, θὰ γίνη τὸ θέλημά σου... Θὰ παντρευτῆς τὴ Λευκή, ἀλλὰ πρόσεξε...

—Τί πρᾶγμα, ἐκλαμπρότατε;

('Ακολουθεί)

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Ο ΑΝΗΨΙΟΣ ΤΟΥ ΙΜΒΡΑΗΜ

Ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ ὀθωμανοῦ στρατάρχου καὶ τὰ καρύδια τῆς Λάστας. Αἰχμάλωτος στὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων. Ἡ φριχτὴ τύχη του. Μιὰ σκηνὴ στὰ δουνὰ τῆς Γερτυνίας. Τὸ «Μοναστῆρι τῆς Σφυρίδας». Κούνας καὶ Γιαννακόπουλος. Ἡ λύπη τοῦ Ἰμβραὴμ καὶ ἡ ἐκδίκησίς του. Τὸ ἄλογο τοῦ Μπέη.

Ὅταν ὁ φοβερὸς Ἰμβραὴμ κατέβηκε μὲ τὰ φουσᾶτα του στὸ Μωριά, εἶχε μαζύ του ἀξιωματικὸ κ' ἕναν ἀνῆψιό του, τὸν ὁποῖον ἐκαμάτευε καὶ ὑπεραγαποῦσε. Συνέβησαν λοιπὸν περίεργα γεγονότα μὲ τὸν Τοῦρκο αὐτὸν ἀξιωματικό, τὰ ὁποῖα θὰ διηγηθοῦμε :

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου 1826, ὁ ἀνηψιὸς τοῦ Ἰμβραὴμ ἀνεχώρησε μὲ τρακόσιους στρατιῶτες του ἀπὸ τὸν Παλιόπυργο τῆς Γερτυνίας, ἀνέβηκε στὰ βουνὰ κ' ἔφτασε στὴ Λάστα. Τὸ χωριὸ αὐτὸ εἶνε ὀρεινό, σὲ μαγευτικὴ θέσι, καὶ ἄρεσε στὸ Μπέη, γιὰ τὰ καλὰ καὶ νόστιμα νερά του, γιὰ τὰ πολλὰ δυωροφόρα δέντρα του καὶ πρὸ πάντων γιὰ τὰ καρύδια του...

Ἐκεῖ λοιπὸν ὁ Μπέης ξεπέζεψε ἀπὸ τὸ ἄλογό του, καὶ τὸστρωσε κάτω ἀπὸ τὴν παγερὰ σκιὰ τῶν αἰωνοβίων καρυδιῶν.... Ἔπειτα διέταξε τοὺς στρατιῶτες του νὰ μαζεύουν καρύδια. τὸν καφετζῆ του νὰ τοῦ ψήση καφὲ καὶ νὰ τοῦ προετοιμάση τὸ πρόγευμα. Στὸ μεταξὺ ὁ τσαπουξῆς του τὸν ὑπηρετοῦσε. Καὶ ὁ Μπέης ἀπελάμβανε εὐκάρια τὴ δροσιά.

Οἱ κάτοικοι τῆς Λάστας καὶ ἄλλοι Ἕλληνες τῶν γειτονικῶν χωριῶν —Ἀγριδαῖοι, Μαγουλιανίτες, Βυτινιῶτες— φεύγοντες τὴ μανία τῶν Τούρκων, ἄδειασαν τὰ χωριά τους, ἀσφάλισαν τὰ γυναικόπαιδά τους στὸ παλιὸ «Μοναστῆρι τῆς Σφυρίδας» καὶ σὲ διάφορες σπηλιὲς καὶ αὐτοὶ πολεμοῦσαν τοὺς ἐπιδρομεῖς. Εἶχαν σχηματίσει μικρὰ μπουλούκια, ἐνεργοῦσαν αἰφνιδιασμούς, χτυποῦσαν τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἁρπαζαν τὰ ζῶα τους καὶ τ' ἄλλα πράγματά τους. Ἕνα ἀπὸ τὰ σώματα αὐτά, ὁδηγούμενο ἀπὸ τὸ Βαλτετσινιώτη Γ. Μπούκουβαλα (ἢ Κούνα, ἐπικαλούμενον), μπῆκε ἄξαφνα στὴ Λάστα καὶ βρῆκε τὸν Μπέη, τὸν ἀνηψιὸ τοῦ Ἰμβραήμ, μὲ λίγους στρατιῶτες, γιατὶ τὰ ἄλλοι ἦταν σκορπισμένοι ἐδῶ κ' ἐκεῖ συνάζοντες καρύδια. Ὁ Κούνας, μόλις εἶδε τὸ Μπέη ἐπαλωμένο ἥσυχα καὶ γουργουρίζοντα τὸ ναργιλέ του, τοῦ ἐπετέθη.

Μόλις ὁ Μπέης εἶδε τὸν Κούνα, τοὺς συντρόφους του καὶ ἄλλους ἀκόμα ἀριαετομένους Ἕλληνας, νὰ ἔρχωνται ἀπὸ τὸ Μοναστῆρι, ἐκατάλαβε, ὅτι ὁ μόνος τρόπος σωτηρίας ἦταν ἡ φευγάλα. Ἀμέσως λοιπὸν αὐτὸς καὶ ὁ καφετζῆς του πήδησαν στ' ἄλογά τους κ' ἔφυγαν γρήγορα γιὰ νὰ σωθοῦν.....

Κατὰ δυστυχία τους ὅμως, ἔχασαν τὸ δρόμο κ' ἔπεσαν σ' ἕναν τόπο γεμάτο γκρεμούς, στὰ ὁποῖα «Λαστέϊκα Παλιάμπελα» καὶ δὲν μποροῦσαν πειὰ νὰ βγοῦν ἀπὸ κεῖ, γιατὶ γύρω ἦταν ρεματιὲς καὶ βάραθρα, καὶ τ' ἄλογα πισοδρομοῦσαν τρομαγμένα. Ὁ Κούνας καὶ οἱ σύντροφοί του, κυνηγῶντας τους, τοὺς ἔφτασαν καὶ τοὺς ἔπιασαν ζωντανούς, αὐτοῦς καὶ τὰ ἄλογά τους. Οἱ ἄλλοι Τοῦρκοι, τοὺς ὁποίους ἐσκότωσαν, ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ ἦταν ἐπίθεσι, σκόρπισαν μάξεναν τὰ καρύδια, τρομάξαντες ἀπὸ τὴν ξαφνικὰ ἐπίθεσι, σκόρπισαν κ' ἔφυγαν σὲ ἄλλα μέρη, νομίζοντας πὼς οἱ Ἕλληνες εἶνε χιλιάδες....

Κ' οἱ Ἕλληνες ποὺ ἔπιασαν τὸ Μπέη, τὸν ὡδήγησαν στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ χωριοῦ Ἀγρίδι καὶ κάθησαν κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο πουρνάρι, κοντὰ σ' ἕνα ἐρημοκλήσι γιὰ ν' ἀναπαυθοῦν. Ὁ Κούνας, μιλῶντας μὲ τὰ Τούρκικα, ἔπιασε κουβέντα μὲ τὸ Μπέη καὶ τὸν ρωτοῦσε, θέλοντας νὰ μάθη γιὰ τὸν Ἰμβραήμ. Ὁ Τοῦρκος αἰχμάλωτος, φοβούμενος γιὰ τὴ ζωή του, ἀπαντοῦσε πρόθυμα: Εἶπε ὅτι τὸν Ἰμβραὴμ τὸν ἔχει πρῶτο θεῖο, ὅτι σ' αὐτὴ τὴν ἐκστρατεία εἶνε ὁ ἴδιος ὁ Ἰμβραήμ, ὅτι ἔχει κεφαλῆς μὲ δεκαπέντε χιλιάδες στρατὸ καὶ πολὺ ἱππικό. Ὅτι γιὰ ἐπὶ

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΗΣ ΘΑΒ

ΜΙΑ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΤΟΥ 1880

ΠΡΟΣΩΠΑ : *ΕΡΙΕΤΤΑ. Εἰκοσι ἐτῶν. Ὡμορφη, κατσανή, πολὺ κομψή.*
ΛΩΡΑ. Δέκα ἐννέα ἐτῶν. Πολὺ ὡμορφη, ξανθή, ἀλλὰ μὲ ντύσιμο πολὺ ντεμοντέ.
ΚΥΡΙΟΣ ΦΙΝΩ. 25 ἐτῶν. Πολὺ κομψός.

(Στὸ Παρίσι. Στὸ σπίτι τῆς Ἐριέττας. Σ' ἕνα κομψὸ σαλονάκι).

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Λώρα ! Ἀγαπημένη μου ἐξαδελφούλα, πόσο εἶμαι εὐτυχισμένη ποὺ σὲ βλέπω !... Ἦταν, ἀλήθεια, καιρὸς νὰρθῆς νὰ μείνῃς μαζύ μας.

ΛΩΡΑ. —Κ' ἐγὼ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη γιατὶ ἤρθα. Εἶνε δύο χρόνια τώρα ποὺ πέθανε, ἡ καϋμένη ἡ γιαγιά. Εἶχα μείνει ἐντελῶς μόνη στὴν μικρή μας ἐπαρχιακὴ πόλι. Ὅπως ξέρεις, ἤμεινα ἀπὸ μικρὸ παιδὶ ὀρφανὴ καὶ μ' ἐμεγάλωσε ἡ γιαγιά.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Βγάλε τὸ καπέλλο σου, λοιπόν.

(Ἡ Λώρα βγάζει τὸ καπέλλο της).

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Θεέ μου ! Τί μαλλιὰ εἶνε αὐτά ! Μά, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ φορέσῃς καπέλλο τῆς μόδας μ' αὐτὰ τὰ μαλλιά.

ΛΩΡΑ. —Ναί, καὶ ἡ καπελλοῦ μας στὴν ἐπαρχία μοῦ ἔλεγε συχνά, ὅτι ἔχω πολὺ μεγάλο κεφάλι.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Μὰ βέβαια ! Εἶνε ὅμως τὰ μαλλιά σου ποὺ κάνουν νὰ φαίνεται ἔτσι πελώριο τὸ κεφάλι σου... Γιατὶ δὲν τἄκοψες ; Πρέπει νὰ τὰ κόψῃς.

ΛΩΡΑ *(πιάνοντας μὲ τρόμο τὰ μαλλιά της).* —Τί εἶπες ; Ἄ ! Ὄχι ! Ὄχι ! Ποτὲ δὲν θὰ κόψω τὰ μαλλιά μου... Μὲ τὰ κομμένα μαλλιὰ τὰ κορίτσια μοιάζουν σὰν ἀγόρια ντυμένα γυναικεῖα. Ἔπειτα, ἡ γιαγιά μου τρελλαινόταν γιὰ τὶς ξανθές μου κοτσίδες. Δὲν θὰ τὶς κόψω ποτέ !

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Τότε δὲν θὰ μπορέσῃς ποτὲ νὰ φορέσῃς ἕνα καπέλλο τῆς μόδας. Εἶν' ἀλήθεια πὼς τὰ μαλλιά σου εἶνε ὡραῖα... Ἀλλὰ ἔχουν κοτῆ καὶ ὡραιότερα ἀκόμη. Εἶνε τόσο βολικὰ τὰ κομμένα μαλλιά !....

ΛΩΡΑ. —Ἄ ! Ὄχι ! Ποτέ ! Δὲν ἐννοῶ νὰ κόψω τὰ μαλλιά μου ! Νὰ μὴ μοῦ τὸ ξαναπῇς αὐτό.

(Ἡ Ἐριέττα κάθεται στὸ ντιβάνι, βγάζει ἕνα τσιγάρο ἀπὸ τὴν σιγαροθήκη της, τὸ ἀνάβει καὶ ἀρχίζει νὰ καπνίζῃ).

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ἔλα, κάθησε ἐδῶ κοντά μου, ἔχω νὰ σοῦ μιλήσω. Ἀπόψε θὰ πᾶμε σ' ἕνα χορό. Θὰ σοῦ δανείσω ἕνα φόρεμά μου. Θέλω νὰ περάσῃς εὐχάριστα τὴν πρώτη σου βραδυὰ στὸ Παρίσι.

ΛΩΡΑ *(ἐκπληκτη).* —Ὦ, Ἐριέττα ! Καπνίζεις ;... Ἐσύ !

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ναί ! Μὰ γιατὶ σοῦ φαίνεται τόσο περίεργο ;

ΛΩΡΑ. —Μά... νομίζω ὅτι δὲν εἶνε πολὺ... πῶς νὰ σοῦ τὸ πῶ... Νά, πολὺ «καθὼς πρέπει»... αὐτὸ ποὺ κάνεις.

ΕΡΙΕΤΤΑ *(ξαπλώνεται γελῶντας στὸ ντιβάνι).* —Τί ἰδέα !

ΛΩΡΑ. —Ἐριέττα !... Δὲν τὰ περίμενα ἀπὸ σένα αὐτά. Ὦ, τί κοντὸ ποὺ εἶνε τὸ φουστάνι σου ! Φαίνονται σχεδὸν τὰ γόνατά σου...

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ὅλες ἡ γυναῖκες ντύνονται ἔτσι, ὅπως ἐγώ. Καὶ καπνίζουν σχεδὸν ὅλες... ὅπως ἐγώ.

ΛΩΡΑ. —Ἡ γιαγιά μου δὲν τἄβρισκε καθόλου σωστὰ αὐτά.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Καϋμένη Λώρα !... Αὐτὰ τὰ λέγανε ἄλλοτε.... Τώρα ὁ κόσμος σκέπτεται διαφορετικά. Νά, πάρε ἕνα τσιγάρο...

ΛΩΡΑ. —Θεὸς φυλάξοι !...

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ἄκουσε λοιπόν, ἐξαδελφούλα μου. Ἔγραψα σ' ἕνα φίλο μας καὶ τὸν παρακάλεσα νἄρθῃ μαζύ μας ἀπόψε στὸ χορό, γιὰ νὰ ἔχῃς ἕνα συνοδό.

ΛΩΡΑ. —Θεέ μου !... Γράφεις λοιπὸν σὲ κυρίους ;

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Βέβαια... Σοῦ φαίνεται τρομερὸ κι' αὐτό ;

ΛΩΡΑ. —Μὰ ἡ γιαγιὰ ἔλεγε, ὅτι μιὰ νέα κόρη δὲν πρέπει ποτὲ ν' ἀλληλογραφῇ μ' ἕνα νέο.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Οἴμ, καϋμένη Λώρα, ἄκουσέ με.... Εἶσαι, ξέρεις, τοῦ παληοῦ καιροῦ ! Εἶσαι μιὰ δεσποινίς, τοὐλάχιστον τοῦ 1880 ! Ναί, ναί.... Ἔτσι ὅπως σκέπτεσαι ἐσὺ τώρα, σκέφτονταν τὰ κορίτσια ποὺ ζοῦσαν πρὸ πενῆντα ἐτῶν. Πρέπει λοιπὸν νὰ σοῦ δώσω ἐγὼ μιὰν ἄλλη ἀνατροφή, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ κάμῃς μέσα στὸ περιβάλλον ποὺ ζοῦμε σήμερα, τὴν ἐντύπωσι μιᾶς ἐάντερης, ὅπως λένε. *(Σηκώνεται καὶ πάει καὶ φέρνει ἕνα φόρεμα).* Κύτταξε λοιπόν, ποιὸ φόρεμα θὰ διαλέξῃς ; Θέλεις αὐτό ;

ΛΩΡΑ : — Τί συμπαθητικὸς ποὺ εἶνε, Θεέ μου !...

ΛΩΡΑ. —Ὦ, εἶνε πολὺ κοντό ! Καθὼς εἶμαι μάλιστα λίγο γεροντότερή σου, θὰ κάνω πολὺ κακὴ ἐντύπωσι μ' αὐτὸ τὸ φόρεμα...

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Σὲ βεβαιώνω, ὅτι θὰ κάνῃς πολὺ καλὴ ἐντύπωσι.

ΛΩΡΑ. —Δὲν ἔχεις ἄλλο φόρεμα πιὸ μακρύ ;

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ὄχι ! Ἐφέτος τὰ βραδυνὰ φορέματα εἶνε μακριά, ἀλλὰ ἡ νεαρὲς δεσποινίδες, σὰν κ' ἐμᾶς, φοροῦν ἀκόμα καὶ τὰ βραδυνὰ κοντὰ φορέματα. Μὰ καὶ ἡ κυρίες ποὺ χορεύουν, φοροῦν ἄνοιχτα φορέματα, δηλαδὴ μακρυὰ πίσω καὶ στὰ πλάγια, καὶ κοντὰ ἐμπρός...

ΛΩΡΑ. —Δὲν θὰ δεχθῶ ποτὲ νὰ ρεζιλευθῶ ἔτσι.... Νὰ δεῖς στὸν κόσμο ὁλόκληρες τὶς κνῆμες μου...

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Μὰ δὲν ἐχόντουσαν λοιπὸν παραδοξικὰ τὶς μόδας στὴν ἐπαρχία σας ; Δὲν παρακολουθοῦσες τὴ μόδα ;

ΛΩΡΑ. —Ναί ! Μὰ ἡ γιαγιὰ ἔλεγε ὅτι ἐκεῖνα μόδα δὲν εἶνε γιὰ κάθε γυναῖκα». Ἡ καθὼς πρέπει νὰ πρέπει νὰ ντύνουνται σεμνά.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ναί. Ἔτσι ἔλεγαν, καθὼς φαίνεται, στὰ 1880.

ΛΩΡΑ. —Ἴσως... Ἡ μητέρα μου ἦταν δεκαπέντε στὰ 1880, καὶ ἡ γιαγιά μ' ἐμεγάλωσε καὶ μοῦ ἔδωσε τὴν ἴδια ἀνατροφὴ ποὺ ἔδωσε καὶ στὴν μαμά.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ὥστε εἶσαι μία δεσποινὶς τοῦ 1880.

ΛΩΡΑ. —Μὴ σοῦ κακοφαίνεται, Ἐριέττα ! Προτιμῶ νὰ μείνω ἔτσι ὅπως εἶμαι, μιὰ δεσποινὶς τοῦ 1880, παρὰ νὰ ρθῶ ἀπόψε μαζύ σου στὸν χορό.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Δὲν θἄρθῃς μαζύ μου στὸ χορό. Θὰ μείνῃς λοιπὸν ἐδῶ νὰ κάνῃς συντροφιὰ τῆς μητέρας μου ;

ΛΩΡΑ. —Πῶς, ἡ θεία δὲν θὰ σὲ συνοδέψῃ ;

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὲ συνοδέψῃ. Θὰ ἔχω ὡς συνοδοὺς δύο φίλες μου. Τὸν ἀδελφό τους καὶ τὸν κύριο στὸν ὁποῖο ἔγραψα νὰ ρθῇ, χαρὰν χάριν σου.

ΛΩΡΑ. —Ἐγὼ τὸ βρίσκω σκανδαλώδες νὰ πάω μ' ἕναν ἄγνωστό μου κύριο στὸ χορό.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Μὰ εἶνε ἕνας πρώτης τάξεως νέος, μὲ καλὴ ἀνατροφή. Θὰ ἐνθουσιασθῇς μαζύ του... Θὰ ρθῇ νὰ μᾶς πάρῃ ἀπὸ δῶ... Οἱ ἄλλοι θὰ μᾶς περιμένουν ἐκεῖ....

ΛΩΡΑ. —Προτιμῶ νὰ μὴ τὸν γνωρίσω καθόλου αὐτὸν τὸν κύριο.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Λυποῦμαι πολύ, Λώρα ! Ἀλλὰ θἄμαι ὑποχρεωμένη νὰ πάω ἀπόψε στὸ χορό.

ΛΩΡΑ. —Νὰ πᾶς, Ἐριέττα. Ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Κρῖμα ὅμως... γιατὶ εἶχα τὴν ἰδέα, ὅτι θὰ διασκεδάζαμε μαζύ. Πρέπει ν' ἀρχίσω ἀπὸ τώρα νὰ ἑτοιμάζουμαι ἀπὸ τώρα.

(Ἔξαφνα μπαίνει, κομψότατα ντυμένος, ὁ κύριος Φινώ. Μπαίνοντας κυττάζει τὴν Λώρα καὶ μένει ἀκίνητος καὶ ἄφωνος ἀπὸ θαυμασμό).

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Καλησπέρα σας, κύριε Φινώ.

ΦΙΝΩ. —Καλησπέρα σας, δεσποινὶς Ἐριέττα !

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ὦ, κύριε Φινώ !.... Τί καλὸς ποὺ εἶσθε !... Λώρα... Ὁ καλὸς μας φίλος, κύριος Φινώ. Ἡ ἐξαδέλφη μου, δεσποινὶς Ζιράρ...

ΦΙΝΩ. —Θὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς νὰ σᾶς συνοδεύσω ἀπόψε στὸ χορό, δεσποινίς.

ΛΩΡΑ *(χαμηλώνει τὰ μάτια καὶ κοκκινίζει).* —Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, κύριε... Ἀλλά....

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ἡ ἐξαδέλφη μου, κύριε Φινώ, εἶνε λιγάκι ἀπὸδρομική... Δὲν θὰ ρθῇ ἀπόψε στὸ χορό.

ΦΙΝΩ. —Λυποῦμαι πολύ. Μὰ γιατί, γιατί, δεσποινίς ; *(Τὴν κατάζει μὲ βλέμματα ἱκετευτικά).*

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Γιατί ; Ἄχ, Θεέ μου !... Τὸ βρίσκει σκανδαλῶδες. Χά ! Χά ! Χά !....

ΛΩΡΑ *(φαίνεται σὰν νἄχῃ μεταβάλει ἐξαφνα γνώμη).* —Ὦ Ἐριέττα, μὴ λὲς ἀναχρόνειες. Δὲν εἶμαι δὰ καὶ τόσο ὑπισθοδρομική.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Μά, ἀφοῦ....

ΛΩΡΑ *(διακόπτοντάς την).* —Δηλαδή... ἤθελα νὰ πῶ πῶς... Πῶς δὲν ξέρω τοὺς νέους χορούς....

ΦΙΝΩ. —Δὲν πειράζει, δεσποινίς. Ἐμεῖς θὰ μείνουμε σὲ μιὰ γωνιά, θὰ μιλοῦμε καὶ θὰ βλέπουμε τοὺς ἄλλους νὰ χορεύουν.

ΛΩΡΑ *(δειλά).* —Μὰ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ χορέψετε καὶ σεῖς γιὰ μένα.

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Μὴ συγχωρεῖτε... Πάω νὰ ἑτοιμασθῶ.... *(Φεύγει).*

ΦΙΝΩ. —Θὰ εἶμαι ἕτοιμος νὰ μένω κοντὰ σας καὶ νὰ σᾶς κυττάζω, δεσποινὶς Λώρα.

ΛΩΡΑ. —Μὲ κολακεύετε, κύριε....

ΦΙΝΩ *(ἐκμυστηρευτικά).* —Σᾶς βεβαιῶ, δεσποινίς, ὅτι μόλις σᾶς ἀντίκρυσα, ἔνιωσα τὴν καρδιά μου νὰ χτυπᾷ, ὅπως ποτέ.

ΛΩΡΑ. —Ἡ γιαγιά μου μοῦ ἔλεγε, ὅτι οἱ Παριζιάνοι εἶνε φιλόξενοι μέχρις ὑπερβολῆς καὶ ὅτι δὲν πρέπει ποτὲ νὰ βασιζώμαστε στὰ λόγια τους. *(σιγά).* Τί συμπαθητικὸς ποὺ εἶνε !

ΦΙΝΩ *(σιγά).* —Τί ὠμορφιὰ εἶνε αὐτή, Θεέ μου !... Τί μάτια ! Τί στόμα ! Τί δέρμα ! Κρῖμα νὰ εἶνε τόσο δειλή !... *(Δυνατά).* Δεσποινίς, ἐμεῖς οἱ κάτοικοι τῆς πρωτευούσης δὲν εἴμαστε οὔτε τέρατα, οὔτε ὄρνεα, ὅπως μᾶς φαντάζεστε.

ΛΩΡΑ. —Ἡ γιαγιά μου μοῦ ἔλεγε νὰ μὴν πιστεύω στὰ κομπλιμέντα.....

ΦΙΝΩ. —Σᾶς μιλῶ σοβαρά, δεσποινίς. Δὲν πίστευα στὸν κεραυνοβόλο ἔρωτα. Μὰ βλέπω, ὅτι ὑπάρχει. Ἂν θέλατε θὰ σᾶς ζητοῦσα ἀπόψε, ναὶ ἀπόψε, σὲ γάμο, ἀπὸ τὴν θεία σας. Μοῦ ἀρέσετε τρελλά, μὰ ἔχω ἰδέες πολὺ μοντέρνες. Θὰ ἤθελα ἡ γυναίκα μου νὰ εἶνε συγχρονισμένη... Νὰ ντύνεται σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία μόδα, νὰ χτενίζεται ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ μόδα, νὰ χορεύῃ καὶ νὰ καπνίζῃ, ἂν τῆς ἀρέσῃ...

ΛΩΡΑ *(μὲ τὰ μάτια χαμηλωμένα).* —Φυσικά, φυσικά. Ἔχετε δίκηο.

(Μπαίνει ἡ Ἐριέττα μὲ φόρεμα χοροῦ).

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Λοιπόν, εἶμαι ἕτοιμη....

ΦΙΝΩ. —Μὰ δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀφήσουμε μόνη τὴν δεσποινίδα....

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Ἀφοῦ δὲν θέλει νὰ ρθῇ...

ΛΩΡΑ. —Ὄχι δά... Ποιὸς τὸ εἶπε αὐτό ; Θἀρθῶ. Τί ὥρα εἶνε ; Ἔχω καιρὸ νὰ ἑτοιμαστῶ κι' ἐγώ ;

ΕΡΙΕΤΤΑ. —Τί θαῦμα εἶνε αὐτό ;

ΛΩΡΑ *(ὁλοένα καὶ πιὸ θαρρετή).* —Ἄκουσε, ξαδελφούλα μου... Θὰ μὲ ντύσῃς ἐσύ, ἔτσι ὅπως ξέρεις... ἐπὶ... ἂν μπορῇς νὰ μοῦ κόψῃς ἐσὺ τὰ μαλλιά, κόψτα μου ἀπόψε !....

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ Τ' ΑΝΔΡΟΓΥΝΑ

ΜΙΑ ΣΠΑΝΙΑ ΤΕΛΕΤΗ

Σὲ κάποιο μικρὸ χωριὸ τῆς Γαλλίας, διατηρεῖται ἀκόμα σήμερα ἕνα παλαιὸ ἔθιμο, τὸ ὁποῖον δὲν συναντᾶται πουθενὰ ἀλλοῦ. Συνηθίζεται δηλαδὴ νὰ δίνεται ὡς δῶρο ἕνα κομμάτι καπνισμένου κι' ἁλατισμένου χοιρινοῦ κρέατος στὸ ζευγάρι τῶν νεονύμφων ποὺ θὰ παρουσιασθοῦν ἀνάλογα μὲ τοὺς μασκαράδες, καβαλλικεύουν δυὸ ἄλογα καὶ περιέρχονται ἔφιπποι τὸ χωριό, ἀκολουθούμενοι ἀπ' ὅλους τοὺς κατοίκους.

Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι ἡ ἀνωτέρω τελετὴ δὲν γίνεται τόσο συχνά, γιατὶ σπάνια εἶνε τὰ ζευγάρια ποὺ ἐπληροῦνται τὸν προβλεπόμενον ὅρο.

Λέγεται μάλιστα, ὅτι κάποτε δυὸ ἀγαπημένοι σύζυγοι, ἐνῶ πηγαίναν νὰ πάρουν τὸ δῶρο τους, τσακωθῆκαν στὸ δρόμο γιὰ τὸ ἂν πρέπει νὰ φᾶν ἀμέσως τὸ χοιρινὸ ἢ νὰ τὸ φυλάξουν γι' ἀργότερα, κι' ἔτσι τὸ χάσαν ὁλότελα.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Ὁ Πέτρος ὁ Σκληρός, ὁ περίφημος βασιλεὺς τῆς Καστίλλης, πολλὲς φορὲς τὴ νύχτα ἀγαποῦσε νὰ μεταμφιέζεται καὶ νὰ περιφέρεται ἄγνωστος στοὺς δρόμους τῆς πρωτεύουσης του. Μιὰ βραδυά, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ, ρίχτηκε ἐξαφνα ἐναντίον ἑνὸς σκοποῦ στρατιώτου, ὁ ὁποῖος δὲν τὸν ἀνεγνώρισε καὶ σήκωσε τὸ ὅπλο του νὰ τὸν χτυπήσῃ. Ὁ βασιλεὺς ὅμως ἐπρόλαβε καί, πρὸ τοῦ κινδύνου νὰ φονευθῇ ὁ ἴδιος, ἔβγαλε τὸ ξίφος του καὶ σκότωσε τὸ στρατιώτη. Τὴν ἄλλη μέρα, μόλις ἀνεκαλύφθη ὁ φόνος, ἡ ἀρχὲς ἄρχισαν νὰ καταζητοῦν τὸν ἔνοχο, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν ἀνακαλύπτόταν. Τέλος παρουσιάστηκε στοὺς ἄρχοντας κάποια γυναῖκα τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία τοὺς ἐβεβαίωσε, ὅτι εἶχε δῆ μὲ τὰ μάτια της τὸ βα...ληᾶ κατὰ τὴ στιγμὴ ποὺ σκότωνε τὸ στρατιώτη. Ὁ Πέτρος ὁ Σκληρός, ὅταν ἔμαθε αὐτό, χωρὶς νὰ ταραχτῇ καθόλου ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψη ἐτιμώρησε τὸν ἑαυτό του διὰ τοῦ ἑξῆς πρωτοτύπου τρόπου : Διέταξε δηλαδὴ τοὺς σωματοφύλακας νὰ κόψουν τὸ κεφάλι ἀπὸ ἕνα ἀγαλμά του καὶ νὰ τὸ στήσουν, ἔτσι ἀκέφαλο, στὸ δρόμο ὅπου εἶχε διαφύγῃ ὁ φόνος.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΜΑΝΤΗΛΙ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Τὰ ὡραῖα ἑλληνικὰ ἤθιμα. Τί πιστεύουν σὲ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Τὸ μαντῆλι τῶν κεριτσιῶν. Ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον. Μιὰ τραγικὴ ἱστορία. Στὸ πολιορκημένο Μεσολόγγι. Πῶς τὴν ἔπαθε ἡ Μαρία. Στὸ χαρέμι τοῦ Ἰμβραήμ. Ἡ ἀποδρασις. Σὰν τ' ἀγρίμια. Ἡ ἐκδίκησις, κ.λ.π. κ.λ.π.

Σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, τὸ μαντῆλι ποὺ φορεῖ τὸ κορίτσι στὸ κεφάλι, τὸ θεωροῦν ὡς ἱερὸ καὶ ἀπαραβίαστο. Τὸ θεωροῦν ὄχι μοναχὰ ὡς σύμβολο τῆς παρθενικῆς ἀγνότητος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔνδειξι ὅτι ἡ κόρη δὲν ἀνήκει ἀκόμα σὲ μνηστῆρα.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ἀλλοιῶς δένουν τὸ μαντῆλι τους τὰ κορίτσια καὶ ἀλλοιῶς ἡ παντρεμένες.

Ἐκεῖνος δὲ ποὺ θὰ πειράξῃ τὸ μαντῆλι τοῦ κοριτσιοῦ, σκοτώνεται ἀμέσως, γιατὶ προσβάλλει ἔτσι τὴν τιμὴ τῆς νέας καὶ τὴν ὑπόληψι ὅλης τῆς οἰκογενείας της.

Σχετικὴ μὲ τὸ ἔθιμο αὐτὸ εἶνε καὶ ἡ ἑξῆς συγκινητικὴ ἱστορία, ποὺ συνέβη στὸ Μεσολόγγι, λίγους μῆνες πρὶν πέσῃ στοὺς Τούρκους, δηλαδὴ κατὰ τὸ 1826 :

Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνες τῆς πολιορκίας, καθὼς εἶνε γνωστόν, τρόφιμα δὲν ὑπῆρχαν πειὰ στὸ Μεσολόγγι. Οἱ κάτοικοι καὶ ἡ φρουρά, ἀφοῦ ἔφαγαν γκαμῆλες, σκύλους, γάτες καὶ ἄλογα, ζοῦσαν πειὰ μὲ μιὰ χοῦφτα σιτάρι, ποὺπαιρναν τὴν ἡμέρα, μὰ καὶ αὐτὸ δὲν ἦταν ἀλεσμένο. Τὸ σιτηρέσιο αὐτὸ τῆς ἡμέρας κατέβηκε κατόπιν σὲ 50 δράμια καὶ τέλος σὲ 30 μοναχά.

Στὸ μεταξὺ αὐτό, εἶχε φανῇ ἔξω ἀπ' τὸ Μεσολόγγι ὁ Μιαούλης, γιὰ νὰ τροφοδοτήσῃ τὴν πόλι, ἀλλὰ βρῆκε τέτοια κρατερὰ ἀντίστασι ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ στόλο, ὥστε δὲν κατόρθωσε νὰ κάμῃ τίποτε.

Τότε πειὰ ἡ γυναῖκες τοῦ Μεσολογγίου, ριψοκινδυνεύανε καθημερινῶς, γιὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς πολεμιστάς. Ἔβγαιναν δηλαδὴ ἔξω ἀπὸ τὸ φρούριο τῆς πόλεως γιὰ νὰ μαζέψουν λίγα χόρτα γιὰ τοὺς ἄνδρες τους.

Ἀλλὰ μιὰ ἀπὸ αὐτές, ποὺ λεγότανε Μαρία, καὶ ἦταν ἡ πιὸ νέα καὶ ἡ πιὸ τολμηρή, προχώρησε μιὰ μέρα ἀνέπαφτη, λίγο πιὸ μακρυά, μαζεύοντας ἀγριολάχανα. Ἕνας Τοῦρκος ὅμως, ποὺ παραφύλαγε ἐκεῖ κοντά, πήδησε ξαφνικά, τὴν ἅρπαξε καὶ τὴν ἔσυρε στὸ στρατόπεδο.

Μόλις ἔμαθε τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὁ Ἰμβραὴμ πασσάς, διέταξε νὰ τοῦ πᾶνε τὴ Μαρία καὶ νὰ τὴν κλείσουν στὸ χαρέμι του. Ἔτσι κ' ἔγινε....

Πέρασαν κατόπιν ὥς δεκαπέντε ἡμέρες. Ἡ μάνα τῆς Μαρίας ἔβγαινε κάθε ἡμέρα ἔξω ἀπ' τὸ κάστρο καὶ ἀναζητοῦσε τὴν κόρη της. Φώναζε στὶς ἐρημιές, ἀλλὰ καημιὰ φωνὴ δὲν ἀπαντοῦσε στοὺς ψηίνους της.

Ἔξαφνα ἕνα βράδυ, ἡ Μαρία κατώρθωσε νὰ ξεκλεφτῇ ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ Ἰμβραὴμ πασσᾶ καὶ νὰ φύγῃ. Ἔφθασε κοντὰ στὰ τείχη τοῦ Μεσολογγίου, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσε νὰ μπῇ στὴν πόλι, γιατὶ ντρεπότανε ἤστερα ἀπ' ὅ,τι ἔπαθε. Κρύφτηκε λοιπὸν σὲ κάτι χαμόκλαδα κ' ἔκει ζοῦσε σὰν ἀγρίμι, ἀπὸ χόρτα καὶ βατόμουρα.

Μιὰ μέρα ποὺ ἡ μητέρα της γύριζε καὶ τὴ φώναζε, ὅπως πάντα, εἶδε κάτι νὰ σαλεύῃ μέσα στὰ βάτα. Κυττάζει καλύτερα, καὶ βλέπει τὴ Μαρία. Δὲν ἐπίστευε ἡ φτωχὴ στὰ μάτια της.

—Σὺ εἶσαι, Μαρία ; φωνάζει.

—Ἐγὼ εἶμαι, μάνα μου, ἀποκρίθηκε ἡ Μαρία.

—Παιδί μου, πῶς μαρύθηκες ἔτσι ;

Ρώτησε τὸ τριαντάφυλλο μανούλα μου, γιατὶ μαραίνεται τὸ φεγγαράκι μου ;

—Καὶ τὸ μαντῆλι σου τί ἔγινε ;

—Τὸ ἔχασα, μανούλα μου, γιὰ πάντα !...

Ἡ μάνα της, ποὺ βάσταξε τὸν πόνο της, ἅμα ἔμαθε πῶς ἔχασε τὴν κόρη της, ἔπεσε τσὰμ ξερή, σὰν ἄκουσε ὅτι ἡ Μαρία της ἔχασε τὸ μαντῆλι της, τὴν τιμὴ της δηλαδή, ὅπως λέει καὶ τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι :

Τίνος νὰ πῶ τὸν πόνο μου,
τὸ μαῦρο μυστικό μου....
Ἔχασα τὸ μαντῆλι μου,
τὸ χρυσοκεντημένο....

Σκοτείνιασε τ' ἀστέρι μου,
βασίλεψε τὸ φῶς μου,
εἶνε φωτιὰ τὸ δάκρυ μου,
καμίνι ὁ στεναγμός μου.

Ἡ Μαρία, μόλις εἶδε τὴ μητέρα της ἀπὸ τὸν καϋμό της, κατάλαβε ὅτι ἡ ὑποβολή της ἦταν μεγάλη καὶ δὲν μποροῦσε νὰ γυρίσῃ στὸ Μεσολόγγι ξεμαντήλωτη. Δὲν τῆς ἔμενε πειὰ παρὰ ὁ θάνατος.

Ἄρπαξε τότε τὸ γιαταγάνι ἑνὸς σκοτωμένου Τούρκου, ρίχτηκε μέσα στὸ Τουρκικὸ στρατόπεδο κι' ἄρχισε νὰ χτυπᾷ δεξιὰ-ζερβιὰ μὲ ἀπέλπισία.

Καὶ οἱ Τοῦρκοι, μὴ μπορώντας νὰ τὴν πιάσουν καὶ νὰ τὴν ἀφοπλίσουν, τὴν ἐκατακομμάτιασαν.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Πρὸς τοὺς ἀναγνώστας καὶ συνεργάτας μας : Ἀναγνώστης μας ἐκ Καλαμῶν, ἐφέδρος ὑπολοχαγός, προστάτης πολυμελοῦς οἰκογενείας, εὑρισκόμενος εἰς ἀεινὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν καὶ κινδυνεύων νὰ καταστραφῇ, μᾶς παρακαλεῖ νὰ διενεργήσωμεν ὅπερ αὐτοῦ ἔρανον. Τὸ κάνουμε μ' ὅλη μας τους, ἂς σπεύσουν τὸ γρηγορώτερον, σημειοῦντες στὰ φάκελλα «Γιὰ τὸν Ἔρανον». Ὁ ἔρανος θὰ διαρκέσῃ ὡς τὸ Πάσχα. Τὰ ὀνόματα ὅσων συνεισφέρουν ὅπερ αὐτοῦ, καθὼς καὶ τὸ ποσόν, θὰ δημοσιεύουται εἰς οἰκείαν στήλην. Ἐλπεθα βέβαιοι ὅτι ὁ ἔρανος θὰ ἐπιτύχῃ, βασιζόμενοι στὴν καλοσύνη καὶ τὴν γενναιοψυχία ἐκείνων ποὺ μᾶς διαβάζουν. Γ. Γαβριηλίδην, Ἐνταῦθα. Ὄχι κατάλληλο γιὰ τὸ «Μπουκέτο» τὸ «Πουρὶ». Μαρίαν Τζουβάρα, Ἐνταῦθα. Τὰ ποιήματά σας γιὰ τὴν Μὶς Εὐρώπη, ὄχι ἐπιτυχές. Ἰδοὺ π.χ. τὸ α' τετράστιχο :

Ποιὰ εἶν' αὐτὴ ποὺ ἔρχεται
Μὲ τρόπαια, μὲ νίκη,
Εἶνε τοῦ γένους μας παιδί,
Ἡ νέα Ἀφροδίτη....

Λαϊκὸ ἐντελῶς, πολὺ κοινό... Δὲν εἶνε καλὰ - καλὰ ποίημα. Κανδυλίαν Μπουρνόζου, Ἐνταῦθα. Τὸ ποίημά σας δὲν εἶνε καλό. Κ. Λουρίδαν, Ξυλόκαστρον. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Δυστυχῶς δὲν δημοσιεύουμε μελέτας ἐπιστημονικάς. Δὲν εἶνε κατάλληλη γιὰ τὸ δικό μας περιοδικό. Εἰς ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν ἀναμοιβόλως. Θ. Κ. Θρακιώτην. Τὸ ποίημά σας στὴν Μὶς Εὐρώπην, ὄχι καλό. Ι. Καρταμπάνη, Πάτρας. Κηο. Τὸ βρήκαμε. Μὰ δὲν εἶνε πετυχημένο. Τὰ χειρόγραφα δὲν τὰ ἐπιστρέφουμε. Ὡστόσο θὰ σᾶς κάνουμε τὴ χάρι ποὺ ζητᾶτε καὶ θὰ τὰ ταχυδρομήσουμε. Κ. Σκευάκην, Ρέθυμνο. Μαντινάδες ἐλήφθησαν. Θὰ δημοσιευθοῦν. Κ. Βαφείδην, Κουλιακίαν (Θεσ)νίκην). Τὰ σκίτσα σας ὄχι ἐπιτυχία. Μόνον ἕνα καλό : Ὁ γαϊδουρολάτης. Θὰ δημοσιευθῇ. Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφουνται. Γιούλιαν. Διέθετε τῶν γραφείων μας 8-9 μ.μ. Γ. Σταθόπουλον, Πάρον. Θὰ σᾶς ἀπαντήσαμεν ἤδη. Γ. Σαρρῆν, Ἐνταῦθα. Οἱ στίχοι σας ὄχι καλοί. Ἰδού :

Στὴν μέση τοῦ καλοκαιριοῦ
Στὸν ἴσκιο τοῦ ἐλάτου
Νὰ γλυκοκουβεντιάζουμε
Καθεὶς τὸν ἐρωτά του.

κ.τ.λ. κ.τ.λ. Δ. Ἀθανασόπουλον, Ἐνταῦθα. Τὰ ποιήματά σας ἀνεπιτυχῆ ἐντελῶς. Κ. Κατσιόλαν, Βόλον. Ζητᾶτε τὸ δεκαπλάσιον τῆς τιμῆς. Ἀπάχην, Πύργον (Σάμου). Δυστυχῶς οἱ στίχοι σας ὄχι καλοί. Πιτσιθιάνον Ματαλιώτην, Ἐνταῦθα. Οἱ στίχοι σας ὄχι πετυχημένοι. Ἀλ. Μπαμπίδην, Ἔδεσσα. Ὄχι καλὸ τὸ τραγουδάκι σας. Γ. Γ. Λήν, Ἐνταῦθα. Τὸ ποίημά σας στὴν Ἀκρόπολι, ὄχι καλό. Ἰδοὺ δείγμα αὐτοῦ :

Ὦ τὸ ἴνδαλμα παντὸς Ἀθηναίου
Ἡ εἰκὼν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων
Καὶ τὸ κάτοπτρον τῆς προύδου αὐτῶν.
Ἡ Ἀκρόπολις ! δημιούργημα χρόνων
Τῶν ἀρχαίων τιμημένων προγόνων.

κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἀνδρ. Καλογερόπουλον. Ὄχι ἐπιτυχὲς τὸ ποίημά μας. Α. Γεωργιόδην, Νέαν Λάμψακον. Ἔχετε δίκηο. Θὰ δημοσιευθῇ κι' αὐτὸ καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα κομμάτια. Λίγην ὑπομονήν. Γ. Μούτον, Ἐνταῦθα. Τὸ ποίημά σας ἀνεπιτυχές. Μαΐη Radio K., Ἐνταῦθα. Δυστυχῶς οὔτε τὸ πεζό, οὔτε τὸ ἔμμετρον ἐπιτυχές. Δ. Β. Α., Σπάρτην. Μᾶς γράφετε :

«Μικρὸς ὢν ἐνοήσας καὶ προτρεπόμενος ὑπὸ ἑνὸς φίλου μου ἐπῆλθον τὸ ὑμέτερον Περιοδικὸν ἐν καιρῷ Προθυμείας νὰ τὸ διαβάσω. Ὅλα μοῦ ἐφάνησαν εὐχάριστα.

Ἔθεσα ἐκ τοῦ ἑξῆς τὸν ἑαυτόν μου σὲ ἐπιβολὴν νὰ ἀγοράζω τὸ περιοδικόν σας ἑβδομαδιαῖος ἀφίνοντας εἰς πάντα τὰ οἰκονομικά. Καὶ ποῦ κατέλυξεν τὸ διάβασμα ἀλλὰ καὶ ἡ προθυμία.

Εἷς τὸ νὰ κάμω ποίημα !

Πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὄχι μόνον, ὅτι οὐδέποτε ἐσκεύθην τὸ ποιὸν τὸν ἄλλα καὶ δὲν ἤμην ἱκανός. Ἐνοήσας λοιπὸν τὰς ὠφελείας τὰς ὁποίας παρέχει ἀγοράζω αὐτὸ πάντοτε ρουφῶντας ἀπὸ ἀφρὶ τὸ καλλίτερον» κ.τ.λ.

Δυστυχῶς τὸ ποίημά σας δὲν εἶνε καλό. Βαγγ. Μῶρον. Γράφετε σπάνια. Μὰ πρέπει νὰ ἐργασθῆτε πολὺ ἀκόμα. Φρ. Λεμονῆν, Μασσόν. Ἴδε ἡ παντήσαμε. Ἀνώνυμο. Ὄχι ἐπιτυχὲς τὸ ποίημά σας. Γ. Μαρκόπον, Ἐνταῦθα. Τὸ ποίημά σας γιὰ τὴν Μὶς Εὐρώπη, ὄχι ἐπιτυχές. Γ. Π. Ὑψ, ἀπολύτως καλὰ τὰ ποιήματά σας. Α. Τσακίρη, Λάρισαν. Τὸ ποίημά σας ὄχι τέλειο. Θέλει διόρθωμα. Α. Μυτιληναῖον. Ἡ μεταφρασίς σας ὄχι ἀπολύτως καλές. Η. Ἀνδρεόπουλον, Κέρκυραν. Σᾶς ἀπαντήσαμεν. Ν. Κυπραῖον, Πάρον. Εὐχαριστοῦμεν. Ὄχι χρήσιμα. Χ. Θ., Λῆμνι. Τὸ ποίημά σας ὄχι ἐπιτυχημένο. Πολύγραφον, Ἐνταῦθα. Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Οἱ στίχοι σας ὄχι καλοί. Ἰδοὺ ἡ ἀρχή :

Σὰν ἔγινε μαθήτρια
τῆς τρίτης Γυμνασίου
ἀγάπησ' ἕνα φοιτητὴ
τοῦ Πανεπιστημίου.

κ.τ.λ.

Ι. Τουράτσογλου, Κων)πολιν. Δυστυχῶς τὰ βιβλία αὐτὰ δὲν μᾶς χρειάζονται. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ γιὰ τὸν κόπον ποὺ κάνατε καὶ μᾶς γράψατε. Μ. Π., Χίον. Δυστυχῶς Κοσμικὴν Κίνησιν τῶν ἐπαρχιῶν δὲν δημοσιεύουμε. Α. Α. Ἀντωνιάδην, Κομοτηνήν. Τὸ ποίημά σας, δυστυχῶς, ἀνεπιτυχές. Τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ, γιὰ νὰ τὸ ξαναδιαβάσετε καὶ σεῖς καὶ νὰ βεβαιωθῆτε πῶς ἔχουμε δίκηο :

Εἶνε ἡ πρώτη μου φορὰ ποὺ ἔννοιωσα τέτιο γερὸ παλμὸ στὴν καρδιά,
Ποὺ νὰ κτυπᾷ ὄχι ἀπὸ φόβο, οὔτ' ἀπὸ χαρά, ἀλλ' ἀπ' ἀγάπη καὶ τὴν ἐξέταζε γερὰ
Γιατὶ ἀντίκρυσε τὴν δεύτερη καρδιά, ποὺ θὲ νὰ σμίξουνε σιγὰ μιὰ μέρα μὲ χαρὰ.
Κι' ἀφοῦ θὰ σμίξουνε μετά, δὲν ἔχει πειὰ γιὰ νὰ κτυπᾷ οὔτ' ἀπὸ πόνο, οὔτ' ἀπὸ φόβο, οὔτ' ἀπ' ἀγάπη καὶ χαρά
ἀλλὰ θὲ νὰ μετρᾷ μονάχα «ὁ καρδιακὸς παλμὸς»
πόσα φιλιὰ θὰ πάρῃ καὶ θὰ δώσῃ ἡ μιὰ ἀπ' τὴν ἄλλη τὴν καρδιά.

Α. Μυτιληναῖον Ἡ μετάφρασις τοῦ Ἀμερικανικοῦ διηγήματος ἀνεπιτυχὴς. Κ. Γεωργίου. Τὸ ποίημά σας φανερώνει πὼς, ἂν θέλομεν, μπορεῖτε νὰ γράψετε καὶ τὴ μελέτη καὶ μὲ τὴν πεῖρα, θὰ γράφετε καλύτερους στίχους. Β. Π. Ἀπὸ τὰ ποιήματά σας, καλύτερα ἡ μίμησις τοῦ Χάϊνε μὲ τὸν τίτλο «Ὅταν... Τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ :

"Οταν γλυκὰ χαμογελᾷς
Ἀπ' τὴ χαρά μου, φῶς μου,
Γεμίζω πλούτη περισσά,
Καὶ πλάθω ὄνειρα χρυσὰ
Κι' ὁ κόσμος εἶν' δικός μου.

Παλάτι χτίζω μαγικὸ
Μέσ' στὰ τρελλὰ ὀνειρά μου,
Καὶ σ' ἕνα θρόνο ἐξωτικὸ
Θρονιάζω ἐσένα ποὺ ἀγαπῶ
Βασίλισσα, κυρά μου !

. . . . . .

Μά, σὰν ἀδιάφορη περνᾷς,
Πλούτη, παλάτια, θρόνος,
Σωριάζονται ὅλα στὴ στιγμὴ
Κι' ἐνῶ μὲ πνίγουν οἱ λυγμοί,
Εἶμαι φτωχὸς καὶ μόνος.

Φτωχὸν Διαβάτην, Πύργον (Σάμου). Τὸ σημερινὸ ποίημά σας ὄχι ἐπιτυχές. Στεῖλατέ μας ἀπὸ τὰ λεπτὰ. Φιλοῖσον Αἰγαίου. Τὸ ποίημά σας στιχουργικῶς ἀπαράδεκτες. Τὸ δεύτερο μάλιστα τετράστιχο ἐντελῶς λανθασμένο. Ἐμμ. Τσακαμήν, Πειραιᾶ. Τὸ ποίημά σας ἂν ἦταν προσεγμένο περισσότερο στὴ στιχουργική του, θὰ ἦταν δημοσιεύσιμο. Φροντίστε νὰ τὸ διορθώσετε καὶ μᾶς τὸ ξαναστείλετε. Α. Νικόδα. Ἡ πρὸς τὴν Χριστίνα ἀποστροφὴ ἐρωτικὴ ἐξομολόγησις, ἀνεπιτυχής. Στιχουργικῶς μάλιστα ἀπὸ ἀρχῆς μέχρι τέλους λανθασμένο. Χρ. Δημόπουλον, Σέριφον. Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Στρατοῦ σχοί, μὰ ἰδέες φτωχές. Κ. Ἀηδονόπουλον, "Ὕδραν. Ἡ μετάφρασις ὄχι πετυχημένη. Σὲ γλῶσσα ἐπίσης ἀναγνωσματάριου σχολειοῦ. Καλλιγᾶν Κόπουλον, Ἐνταῦθα. Τὸ ποίημά σας ὄχι ἐντάξει. Κοινό, πολὺ-πολὺ κοινό. Κ. Σάτη, Ἐνταῦθα. Μᾶς γράφετε :

«... Στέλνω πάλι μερικὰ ποιήματά μου, ἴνα τὰ κρίνετε καὶ βεβαιωθῶ περὶ τῆς ἀκμῆς τοῦ νοητός μου καὶ νὰ πανθυμᾶσθε θεωρῶ τὸν ἑαυτό μου ὡς... ἐπενεμένο καὶ οὐρανοκατέβατη ποιητή».

Σᾶς ἀπαντᾶμε λοιπὸν εἰλικρινῶς. Δὲν εἶνε καλὰ τὰ ποιήματά σας. Πάψτε νὰ γράφετε στίχους. Συγχωνοῦς σᾶς συγχαίρουμε γιὰ τὴν εἰλικρίνειά σας, τὴν γνῶσιν Γαλλικῆς τικη. Μπράβο σας !

Τὸ γραμμόφωνον κατήντησε τὸ ἀγαπητότερον μέσον ἐκλαϊκεύσεως τῆς μουσικῆς

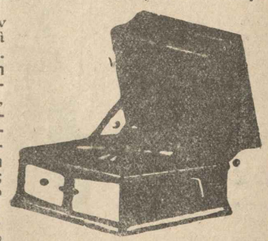

Χωρὶς αὐτὸ κανένα σπίτι δὲν εἶνε τέλειο. Ὅλοι, νέοι καὶ γέροι, μαζεύονται γύρω του. Μ' αὐτὸ ἡ νεότης ἔχει στὴ διάθεσί της τὶς πιὸ φημισμένες ἀρχῆστρες τοῦ κόσμου, ποὺ παίζουν τοὺς τελευταίους χορεὺς τῆς ἐποχῆς. Χάρις σ' αὐτὸ οἱ γέροι ξαναζοῦν τὴν εὐτυχισμένη ζωὴ τῶν νειάτων των, ἀκούοντες τὶς ὡραιότερες καντάδες ποὺ τραγουδήσαν στὶς ἐκλεκτές των. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπολαύσῃ κανεὶς τὸ γραμμόφωνο πρέπει νὰ ἔχῃ ἕνα ἔργανον μὲ τὶς τελευταῖες τελειοποιήσεις. Τὸ γραμμόφωνον ΣΤΑΡΡ τύπου XXII εἶνε τὸ μοναδικὸν ὄργανον ποὺ συγκεντρώνει τὰ χαρίσματα αὐτά :

ΜΙΑ ΧΑΜΗΛΗ ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΑΞΙΑ

Πώλησις μὲ μηνιαίας δόσεις παρὰ τῇ :

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ Α. Ε.

ΑΘΗΝΑΙ: Στοὰ Ἀρσακείου 12 ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: Φίλωνος 48
ΘΕΣ)ΝΙΚΗ: Βενιζέλου 22α ΠΑΤΡΑΙ: Ρήγα Φερραίου 84

ΚΑΘΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

θέλει νὰ ἔχῃ ὡς ἀπαραίτητο σύντροφο ἕνα ΜΑΝΤΟΛΙΝ. Εἶνε τὸ καλλίτερο ἐμπνευστικὸ θεραπεύει ριζικὰ τὴν ἀτακτον περίοδον τῶν γυναικῶν καὶ κεραυνοβολεῖ τοὺς πόνους τῶν νεφρῶν, τῆς κοιλίας, τὴν ἡμικρανίαν, ἐξαντλησιν καὶ λοιπὰς κακουχίας τῆς ἀτάκτου περιόδου. Ἀποτελεσματικότεροι ἰατροὶ ἐν Γερμανίᾳ συνιστοῦν τὸ ΜΑΝΤΟΛΙΝ. Ζητήσατε ὁδηγίαν δωρεάν. Γεν. Ἀντιπρ. Α. Χρονόπουλος, Κάνιγγος 12, Ἀθῆναι.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΙΔΩΝ & ΕΙΔΩΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ
Α. Α. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ & Γ. Δ. ΧΑΤΖΗΠΑΝ ΑΓΙΩΤΟΥ
Κηραγιώργη τῆς Σερβίας ἀριθ. 18, Ἀθῆναι
ΤΣΑΝΤΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΙ-ΠΟΡΤ-ΜΠΙΓΕ-ΠΟΡΤ-ΦΕΙΓ
ΣΟΝΑΙ-ΣΑΚΚΕΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΑ
ΝΙΣΣΕΡ-ΒΑΛΙΤΣΑΙ

Καθημερινὴ δια τὰ βαθυσμένα χέρια τὲ, ὑγρὴ προφητικὴ καὶ θεραπευτικὴ.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ «CONCERT»
ἀποδίδει εἰς ἀφάνταστον ἔνταση καὶ διαύγειαν καὶ στοιχίζει λιγώτερα ἀπὸ ὅ,τι ἕνας καλὸς φωνογράφος.
Τὸ ραδιόφωνον «CONCERT» εἶνε ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος κάθε σπιτιοῦ.
Πωλεῖται : Γραφεῖον
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗ, Ἀθῆναι,
Λέκκα 21α.

ΚΥΡΙΑ !!!
Θέλετε ΝΑ ΚΟΨΕΤΕ καὶ ΝΑ ΟΝΤΟΥΛΑΡΕΤΕ μὲ πολὺ σὶκ καὶ γοῦστο τὰ μαλλιά σας; Ἐπισκεφθῆτε τὸ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΝ
"ΤΟ ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΝ,,
ΔΗΜ. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗ
Πατησίων 31 (Μέγαρον Σαββίδου)
Μία ἐπίσκεψις ἱκανοποιεῖ καὶ τὴν πλέον ἰδιότροπον Κυρίαν.

ΚΑΙ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ
Κατόπιν μακρᾶς περιοδείας ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἐγκατεστάθεισα καὶ πάλιν ἐν Ἀθήναις, Ἀπόλλωνος 26 β', ἀρχεται τῶν ἐργασιῶν της ἡ τόσον γνωστὴ καλλονὴς τῆς κοπτικῆς Κα ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ἐπὶ 15ετίαν ἄλλοτε ράπτρια τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς ὡς καὶ τῆς ἀνωτάτης Κοινωνίας τῆς Κων)πόλεως.
ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ 26β'. (παρὰ τὴν Μητρόπολιν.)

ΕΞΑΙΣΙΑ
ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ
«ΣΟΥΛΤΑΝΙΕ»
Ἐκ φυσικωτάτων καστανῶν καὶ μαύρων χρωμάτων. Χορῆσις ἁπλουστάτη, διάρκεια μακρά, ἠγγυημένη, τελείως ἀβλαβὴς. Μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδος της.
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ: Οἶκος γυναικείων φορεμάτων Κας ΑΝΔΡΟΝΙΚΗΣ (διπλωματούχου τῆς κοπτ. τῶν Παρισίων καὶ ἐπὶ 15ετίαν ραπτρίας τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς καὶ ἀνωτάτης Κοινωνίας Κων)πόλεως).
Ὑπαίτερον διαμέρισμα διὰ βαφὴν κυριῶν. ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ 26 β (παρὰ τὴν Μητρόπολιν).
Αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τῶν ἐπαρχιῶν παραγγελίαι ἐκτελοῦνται ἀμέσως.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ

ΥΓΕΙΑ, ΔΥΝΑΜΙΣ

ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΥΓΕΙΟΥΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΑΣ

Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος δὲν ἀποθνήσκει ἡσύχως ἀλλὰ φονεύεται ὁμαδικῶς λόγῳ τῆς ἐνόχου παραμελήσεώς του νὰ ἀποκαθάρῃ τὸν ὀργανισμόν του ἐκ τῶν ἀπορριμάτων τῆς τροφῆς ἅτινα τὸν δηλητηριάζουσι. Ἵνα προφυλαχθῇ ἐκ τῶν νοσημάτων καὶ τοῦ προώρου θανάτου, ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς πρέπει νὰ ὑφίσταται μίαν περιοδικὴν κάθαρσιν ὡς καὶ μίαν Ἰατρικὴν ἐπιθεώρησιν, ὅπως ἐπιθεωροῦνται κατὰ καιροὺς τὰ διάφορα μηχανήματα παρὰ τῶν εἰδικῶν, ἄλλως καταστρέφονται καὶ καθίστανται ἄχρηστα ἐκ τῆς χρήσεως.

Ὁ ἄνθρώπινος ὀργανισμὸς παρὰ τὴν ἁλεπάρην ἐπίδρασιν τοῦ δηλητηρίου τῆς τροφῆς, διατηρεῖ τὴν ὑγείαν του καὶ τὴν δύναμίν του ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως οἱ ἐνδεεῖς εὑρίσκονται ἐνδυναμωμένοι καὶ εἰς καλὴν κατάστασιν.

Οἱ ζωτικοὶ ἀδένες τυγχάνοντες ἀδύνατοι καὶ ἐξηυτενισμένοι δὲν δύνανται νὰ διασκορπίσωσι εἰς τὸν ὀργανισμὸν τὴν ἀναγκαιοῦσαν ποσότητα τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων καὶ τῶν ὁρμονῶν, ἵνα πτυῶν στοιχείων καὶ τῶν ὁρμονῶν, ἵνα δώσωσι εἰς τὰ κύτταρα καὶ τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια, τὴν ἀπαιτουμένην ἐνέργειαν ὅπως ἀποβίψωσι ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ ὅλα τὰ ἀπορρίμματα (οὐρικὸν ὀξύ, ἅλατα καὶ τοξίνας) ἅτινα συσσωρευόμενα ἐνὸς τοῦ ὀργανισμοῦ προκαλοῦσι τὴν ἀδυναμίαν, τὴν κόπωσιν, τὰς ἀσθενείας, τὸν πρόωρον γῆρας καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον. Ἀλλ' εὐτυχῶς, οἱ διάσημοι σοφοί, Μπρόουν, Σεκάρ, Καρνό, Ζιλμπὲρ καὶ ἄλλοι, ἀπέδειξαν ὅτι εἰσάγοντες εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν φυσιολογικὸν ἐκχύλισμα (ὅπως τὸ Καλεφλουϊνὶ τοῦ Δόκτωρος Καλενιτσένκο, ἐκ ζωϊκῶν ἀδένων νεαροῦ καὶ σπιβαροῦ ζῴου, τὰ ἀδένων ἀτομα ὡς καὶ οἱ ἀσθενεῖς δύνανται νὰ ἀνανεώσωσι τὰς δυνάμεις των καὶ τὴν νεότητά των.

Διὰ τοῦτο τὸ Καλεφλουϊνὶ τοῦ Δόκτωρος Καλενιτσένκο ἀναγνωρίζεται παρὰ τοῦ Ἰατρικοῦ Σώματος ὁλοκλήρου τοῦ Κόσμου, κατόπιν ἐπανειλημμένων δοκιμῶν γενομένων ἐπὶ 20 ἐτῶν ἐπὶ χιλιάδων ἀσθενῶν, ὅς τὸ ἰσχυρότερον τονωτικὸν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας καὶ τὴν ἀνάρρωσιν. Τὸ Καλεφλουϊνὶ εἶνε ἀπαραίτητον εἰς ὅλους ἐκείνους τῶν ὁποίων ὁ ὀργανισμὸς ἔχει ἀνάγκην καθάρσεως, προφυλάξεως καὶ ἐνδυναμώσεως καὶ οἵτινες εἶνε ἐξηντλημένοι εἴτε λόγῳ ἀσθενειῶν, εἴτε ἐκ κακῆς διατηρήσεως ἢ κοπώδους ἐργασίας.

Ἐλλείψει ἐπαρκοῦς χώρου παραθέτομεν κατωτέρω μόνον ἐλαχίστας μαρτυρίας ἰατρικάς.

Γενικὴ Φυσιολογικὴ ἐπίδρασις τοῦ Καλεφλουϊνὶ, ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ.

Ὁ τέως ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἰατρὸς Μ. Ν. Καΐρης 24 ὁδὸς Προαστείου Ἀθῆναι, λέγει:

Θεωρῶ τὸ «Καλεφλουϊνὶ» ὡς ἰσχυρὸν φάρμακον, ἐξαιρετικῶς ἐνδυναμωτικόν, ἀποδίδον τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις καὶ ἐντελῶς ἀκίνδυνον. Πλουτίζει τὸν ὀργανισμὸν ἐνεργείας ἀποκαθιστᾷ καὶ ἐνδυναμώνει τὸ νευρικὸν σύστημα.

Ὁ ἰατρὸς Ι. Κωστάζος, Βίκτωρος Οὐγκὼ 16 Ἀθῆναι, λέγει:

Ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ «Καλεφλουϊνὶ» ὅπερ διέταξα εἰς πλείστους ἀσθενεῖς μου καὶ κατόπιν ἐπιστημένων παρατηρήσεων ἐπὶ τῆς θεραπευτικῆς του δυνάμεως ἐπὶ τούτων, παρετήρησα ὅτι τὸ «Καλεφλουϊνὶ», ὄχι μόνον εἶνε τὸ ἰσχυρότερον τῶν μέχρι σήμερον γνωστῶν τονωτικῶν ἀλλ.' ἐπὶ πλέον ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἀποκαθιστᾷ τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις τοῦ ὀργανισμοῦ ἐξηντλημένου ἐκ φυσικῆς ὑπερκοπώσεως καὶ καταχρήσεων καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν πνευματικὴν διαύγειαν.

Ἀποστέλλεται εἰς πάντας ΔΩΡΕΑΝ τὸ βιβλίαριον. «Πῶς ἀνανεοῦται ἡ ὑγεία καὶ αἱ δυνάμεις». Τὸ «Καλεφλουϊνὶ» ἐτοιμάζεται εἰς τὰς ἐκθέσεις, Παρισίων, Λονδίνου, Βρυξελλῶν καὶ Ρώμης μὲ 5 μεγάλα βραβεῖα καὶ ὁ χρυσᾶ μετάλλια. Τὸ «Καλεφλουϊνὶ» Δ. Καλενιτσένκο πωλεῖται εἰς τὰ καλὰ Φαρμακεῖα ὅλου τοῦ Κόσμου ἢ ἀποστέλλεται εἰς τὸν αἰτοῦντα ἔναντι πληρωμῆς.

Ἀπευθύνατε τὰς αἰτήσεις σας εἰς τὸν Γενικὸν πράκτορα διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Δωδεκάνησον, ΠΑΥΛΟΝ Α. ΠΕΡΟΓΛΟΥ ὁδὸς Ἀριστοτέλους 11 ἀριθ. Γραφείου 14.

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ Α. Ε.
ΣΤΑΔΙΟΥ 28β ΤΗΛ. 58-67
Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΧΑΡΤΟΙ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΙ ΤΑΠΗΤΕΣ
BIBELOTS, ΛΑΜΠΑ ΚΡΕΜΑΣΤΑ
ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΙ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ

ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ

τυραννεῖ συχνά τὰς γυναίκας καὶ χαλνᾶ κάθε διάθεσίν των. Αὐτοῦ βοηθοῦν τά

ΔΙΣΚΙΑ ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

τά δεδοκιμασμένα καταπραϋντικά τῶν πόνων. Μή παραλείπετε νά τά ἔχετε πάντοτε μαζύ σας.

Ζητεῖτε μόνον τὴν γνησίαν συσκευασίαν **Bayer** *μέ τὴν κυανόλευκον ταινίαν.*

ΣΧΟΛΗ ΣΩΦΕΡ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 13

ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΙΑ ΕΚΜΑΘΗΣ

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας 30. Ὧραι 5-11 π. μ. καὶ 4-7 μ. μ. Ἀριθμὸς Τηλεφ. 7-62 (Παλαιόν).

Τὰ προηγούμενα φύλλα τοῦ «Μπουκέτου» τιμῶνται πρὸς 3 δραχμὰς ἕκαστον.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΜΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ;

Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ σινά Σας φορέματα μὲ μανικὰς βαφὰς μάρκας

ARTI

καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς νεόργια.

Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας εἰς 60 μοδέρνους χρωσμούς.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος:
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι
Λέκκα 21α.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΤΡΑΚΑΔΑΣ-ΦΩΣΤΗΡΑΣ

ΕΡΜΟΥ 37Α

Ἡ πλουσιωτέρα ὅπως πάντοτε συλλογὴ

ΕΙΣ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΝΟΙΞΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΦΑΝΤΑΙΖΙ

ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ

ΦΙΣΚ

ΝΕΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ

Ἀναλαβόντες τὴν ἀντιπροσωπείαν παρέχομεν ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ἐπὶ τοῦ τιμοκαταλόγου μας

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΧΡ. ΠΕΡΙΧΑΡΟΣ & ΣΤ. ΚΟΝΤΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΣ ΟΘΩΝΟΣ 2 (ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ)

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΥΤΑΛΜΟΥΣ

Ἐξεδόθη καὶ πωλεῖται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα Ἀθηνῶν Πρακτικὸς Ὁδηγὸς τῆς ἀνωτέρας χειρικοῦ ἄλατος διαιτητοῦ ματικῶν» τοῦ καθηγητοῦ τοῦ νεπιστημίου τοῦ Βερολίνου

HERRMANNSDORFER

κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ

ΓΕΩΡΓ. Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Ἰατροῦ - Χειρούργου

Ὁδὸς Σίνα 9, Ἀριθ. τηλεφ. 5

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ

ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ

Γραμματέως τῆς Ὀφθαλμολογικῆς τοῦ Πανεπιστημίου.

Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι Τηλ. 1

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ΧΑΡΤΗΣ ΟΚΑΣ

ΑΝΟΤΑΝΘΗΤΕ!

ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ 7

ΤΑΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΣΑΣ

ΕΣ ΤΑΣ ΕΦΗΜ

Εἰς Κινηματογράφους, Θέατρα Ὁδούς, Ἐξοχάς καὶ λοιπὰ μέρη διαφημίσεως ἀναλαμβάνει τὸ Πάτρας Ἐκδοτικὸν, Διαφημιστικὸν καὶ Παραγγελιοδοχεῖον Γραφεῖον Κ. ΑΛΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ὑπὸ ἔκδοσιν: Ο ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Δεχόμεθα Ἀντιπροσωπείας

Γεν. Ἀντιπρόσωπος ἐν Ἀθήναις
ΑΛΚΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ
Ρεθύμνου 6

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκκα 21α